

(*)Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais

Presentación

(*)

A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais ten unha ampla traxectoria dentro da nosa universidade. A principios dos 70 xa se impartían ensinanzas de Ciencias Económicas no antigo Colexio Universitario de Vigo, que en 1980 pasaría a integrarse na Universidade de Santiago de Compostela. En 1990 segregábase no Campus de Vigo, o que suporá o nacemento da Universidade de Vigo.

No curso 1991/92 iníciase a docencia das licenciaturas de Ciencias Económicas e de Ciencias Empresariais no edificio actual, rexistrándose dos procesos de reforma dos seus plans de estudos nos anos 1995 e 2002. A raíz da promulgación do RD 1393/2007 sobre ordenación das ensinanzas universitarias ponse en marcha o proceso de adaptación ao Espazo Europeo de Educación Superior, de tal xeito que, para o curso académico 2009/10, comezarán a impartirse as titulacións de Grao en Administración e Dirección de Empresas e en Economía ás que se refiren estas guías.

Perséguese con elo ofertar unhas titulacións máis adaptadas ao contexto actual, cunha adaptación das metodoloxías docentes orientadas cara a aprendizaxe do alumnado e o desenvolvemento das súas capacidades.

Localización

(*)

A Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais de Vigo está no Campus de Lagoas/Marcosende, aproximadamente a 15 km. de la ciudad.

En caso de precisar información é posible contactar a través das seguintes vías:

Correo - Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais, Campus de Lagoas-Marcosende, s/n, 36310 VIGO

Teléfono - 986812400 (Centralita/Conserxería)

986 812403 (Secretaría de Alumnado)

986 812402 (Secretaría do Decanato)

Fax- 986812401

Correo electrónico - secfcee@uvigo.es (Secretaría de Alumnado)

sdfcee@uvigo.es (Secretaría do Decanato)

Web - <http://fccee.uvigo.es/>

Servizos ofertados

(*)

A Facultade conta cunha importante dotación de infraestructuras destinadas a dar soporte ás actividades de investigación, docencia e extensión universitaria. Resumidamente, hai 15 aulas de docencia, 13 aulas-seminario, 6 aulas de informática e un aula informática de libre acceso. Adicionalmente dispón dun salón de actos cun aforo aproximado dunhas 550 persoas , un salón de graos para 60-80 personas, biblioteca con 400 postos de lectura e cafetería-comedor.

A continuación desglósase a información sobre servicios importantes para o alumnado:

SERVICIOS OFERTADOS AOS ESTUDANTADO

- AULA INFORMÁTICA DE LIBRE ACCESO:

Ordenadores a disposición dos alumnos con aplicaciones de uso corrente, acceso a Internet e posibilidade de impresión de documentos

- REDE INALÁMBRICA:

Acceso WIFI a Internet en toda a Facultade.

- REPROGRAFÍA:

Fotocopias, encuadernacións, transparencias, impresión de documentos, material de estudio, etc...

Horario regular : Mañá de 9 a 14 h. - Tarde de 15:45 a 18:00 h.

- CAFETERÍA E COMEDOR:

Servicio de cafetería completo, almorzos e comidas con menús do día.

Horario SS.Cafetería: De 8:45 a 21 h.

Horario SS.Comedor: De 13 a 15:30 h.

- SERVICIOS ADMINISTRATIVOS:

Servicios de xestión do alumnado (matrículas, traslados, solicitudes de validacións, emisión de títulos, etc...), asuntos económicos e secretaría do Decanato.

Horario atención ó público: De 9 a 14 h.

- BIBLIOTECA:

Servicio de asesoramento e empréstito bibliográfico, salas de estudio e lectura e consulta bases de datos.

Para o servicio de empréstito requírese carnet de biblioteca.

Dotacións: 414 postos de lectura e estudio.

2 postos consulta bases de datos.

29.000 volumes aprox. (libros, informes, etc.)

560 títulos de publicacións periódicas:

330 revistas e 230 estatísticas.

Equipo decanal

(*)

Decano: Miguel Ángel Crespo Domínguez

Secretaria: Raquel Díaz Vázquez

Vicedecana de Calidade: Rocío Rodríguez Daponte

Vicedecano de coordinación: Santiago Gómez Fraiz

Vicedecano de Organización Académica: Fernando Comesaña Benavides

Vicedecana de Relacións Internacionais: Mª Jesús Fernández Arias

Grado en Administración y Dirección de Empresas

Subjects

Year 1st

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
V03G020V01101	Economics: Microeconomics	1st	9
V03G020V01102	Business: Basics of management	1st	6
V03G020V01103	History: Economic history	1st	6
V03G020V01104	Mathematics: Mathematics	1st	9
V03G020V01201	Economics: Spanish and global economics	2nd	6
V03G020V01202	Business: Mathematics of financial transactions	2nd	6
V03G020V01203	Business: Business management	2nd	6
V03G020V01204	Statistics: Statistics	2nd	6
V03G020V01205	Commercial law	2nd	6

Year 2nd

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
V03G020V01301	Business: Financial Accounting I	1st	6
V03G020V01302	Operations management	1st	9
V03G020V01303	Human Resources management	1st	9
V03G020V01304	Econometrics	1st	6
V03G020V01401	Financial accounting 2	2nd	6
V03G020V01402	Investment decisions	2nd	6
V03G020V01403	Marketing Management I	2nd	6
V03G020V01404	Macroeconomics	2nd	6
V03G020V01405	Economic policies	2nd	6

Year 3rd

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
------	------	------------	-----------

V03G020V01501	Financing decisions	1st	6
V03G020V01502	Marketing Management II	1st	6
V03G020V01503	Strategic management	1st	6
V03G020V01504	Corporate tax regime 1	1st	6
V03G020V01505	Organizational theory	1st	6
V03G020V01601	Accounting analysis	2nd	9
V03G020V01602	Cost accounting	2nd	9
V03G020V01603	International strategic management	2nd	6
V03G020V01604	Asset valuation	2nd	6

Year 4th

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
V03G020V01701	Commercial Research	1st	6
V03G020V01702	Financial planning	1st	6
V03G020V01901	Auditing	1st	6
V03G020V01910	Sectorial marketing	1st	6
V03G020V01921	International business law	1st	6
V03G020V01922	Financial engineering	1st	6
V03G020V01923	International Finance	1st	6
V03G020V01925	Knowledge and technological innovation management	1st	6
V03G020V01926	Advanced financial accounting	2nd	6
V03G020V01927	Business creation and simulation	2nd	6
V03G020V01928	Corporate criminal law	2nd	6
V03G020V01929	Information resources management	2nd	6
V03G020V01930	Responsible marketing	2nd	6
V03G020V01931	Banking management	2nd	6
V03G020V01991	Final Year Dissertation	2nd	12

IDENTIFYING DATA				
Economía: Microeconomía				
Subject	Economía: Microeconomía			
Code	V03G020V01101			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	9	Basic education	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinator	Loveira Pazo, Rosa María			
Lecturers	Díaz Vázquez, Raquel Ferrero Martínez, María Dolores González Savignat, María del Mar Lorenzo Alonso, Pedro Loveira Pazo, Rosa María			
E-mail	rloveira@uvigo.es			
Web				
General description	O obxectivo xeral da materia é o de obter unha visión global da economía en xeral e da microeconomía en particular. Para iso, analizarase o funcionamento dos mercados e o comportamento dos axentes económicos que nel interveñen. En concreto, ofreceráselle ao alumnado unha perspectiva dos mercados e dos axentes desde o punto de vista do equilibrio parcial, tanto nun contexto de competencia perfecta como nun contexto de competencia imperfecta. Analizarase, tamén, o papel do Estado na formulación da política económica.			

Competencias

Code	
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG2	Pensamento crítico e autocrítico
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita
CG6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
CG8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
CG10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CE2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
CE16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
CT1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial

Resultados de aprendizaxe

Learning outcomes	Competences		
□ Desenvolver a capacidade para analizar os efectos dos cambios no medio económico sobre o comportamento dos axentes e a súa consecuente repercusión nos mercados.	CG1 CG2 CG5 CG6 CG13	CE16	CT1
□ Espertar o interese do alumnado respecto á análise dos efectos das políticas microeconómicas, de modo que ante a aplicación dun novo instrumento de política económica sexan capaces de formar unha opinión fundamentada sobre a súa eficacia na consecución dos obxectivos para os cales se formulou.	CG1 CG2 CG5 CG8 CG10	CE2 CE16	
Ademais, fomentar o traballo en equipo e potenciar habilidades para expresar e defender de forma coherente argumentos en público.	CG1 CG2 CG5 CG6 CG8	CE16	CT1

Contidos

Topic

PARTE I.- INTRODUCCIÓN.	Tema 1. Os principios básicos da economía
	Tema 2. Pensar como un economista: conceptos básicos.
PARTE II.- OFERTA E DEMANDA.	Tema 3. As forzas do mercado: a curva de oferta e a curva de demanda. Desprazamentos e equilibrio.
	Tema 4 A elasticidade e as súas aplicacións.
	Tema 5. Benestar: Eficiencia do equilibrio competitivo. Excedente do consumidor e do produtor.
	Tema 6: O mecanismo de mercado competitivo e a política económica: a intervención pública. control de prezos e impostos: efectos sobre o equilibrio e sobre o benestar.
PARTE III.- FALLOS DE MERCADO.	Tema 7. Externalidades e bens públicos.
PARTE IV.- A CONDUTA DA EMPRESA.	Tema 8. A produción: tecnoloxía e rendementos de escala. A función de produción.
	Tema 9. Os custos de produción.
	Tema 10. Maximización de beneficios e oferta competitiva.
	Tema 11. O poder de mercado. Monopolio e barreiras á entrada. Oligopolio e competencia monopolística.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	15	22.5	37.5
Seminario	7.5	11.25	18.75
Lección maxistral	52.5	103.25	155.75
Resolución de problemas e/ou exercicios	1.5	5	6.5
Exame de preguntas obxectivas	1.5	5	6.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Nas clases prácticas resolveranse exercicios que se lle proporcionarán ao alumnado con antelación para que os solucione antes da clase. Dese modo, identificará aquelas cuestións que lle resultan máis dificultosas e poderá dirimir as súas dúbidas na clase. Tamén se realizará o seguimento de aprendizaxe do estudiantado mediante pequenas probas e exercicios que terán que realizar e/ou entregar.
Seminario	Nos seminarios, en grupos reducidos, se efecturarán diversas actividades dirixidas a afianzar os coñecementos adquiridos polo estudiantado nas clases teóricas e prácticas.
Lección maxistral	Nas clases teóricas expóranse os principais contidos dos distintos temas, desenvolvendo con máis detalle os puntos de maior complexidade. Para un adecuado seguimento e comprensión das clases é necesario que o alumnado lea con anticipación a bibliografía básica recomendada para cada un dos temas.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	Atenderase de maneira individual aos alumnos que teñan dúbidas á hora de realizar os problemas e exercicios expostos tanto nas sesións teóricas como nas prácticas, así como asesoraráselles na realización dos mesmos coa meta de que alcancen os obxectivos previstos no programa e poidan resolver autónomamente os exercicios que se lles expoñen.
Seminario	Atenderase de maneira individual aos alumnos que teñan dúbidas á hora de realizar os problemas e exercicios expostos tanto nas sesións teóricas como nas prácticas, así como asesoraráselles na realización dos mesmos coa meta de que alcancen os obxectivos previstos no programa e poidan resolver autónomamente os exercicios que se lles expoñen.

Avaliación

Description	Qualification	Evaluated Competences
-------------	---------------	-----------------------

Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame escrito (8 puntos). Realizarase en dous bloques: un exame parcial e unha proba final na data oficial establecida no calendario de exames. O alumno/a que no parcial obteña polo menos 4 puntos sobre 10 (e un mínimo de 2 puntos sobre 10 en cada parte na que se estructure o exame dun bloque), poderá examinarse na proba final dos temas restantes do programa. Quen non supere estes mínimos terá que examinarse de toda a materia no exame final. O exame final constará de dous bloques: o primeiro corresponderase cos temas do exame parcial, e o segundo cos restantes temas do programa. Cada bloque terá un peso do 50%. É condición necesaria: 1) obter como mínimo un 2 sobre 10 en cada unha das partes nas que se estructure o exame de cada bloque; 2) obter como mínimo 4 puntos sobre 10 en cada bloque para facer a media aritmética simple de ambas cualificacións; 3) obter polo menos un 4 sobre 8 de media entre os bloques para poder sumar esta nota á avaliación continua e alcanzar o 5 necesario para superar a materia.	80	CG1 CG2 CG5 CG6 CG8 CG10 CG13	CE2 CE16	CT1
Exame de preguntas obxectivas	Realizaranse, polo menos, dúas probas escritas ao longo do cuadrimestre. Cada unha destas probas valorarase, como máximo, con 1 punto.	20	CG1 CG2 CG5 CG6 CG8 CG10 CG13	CE2 CE16	CT1

Other comments on the Evaluation

O alumno/a poderá elixir ser avaliado mediante o sistema de avaliación continua ou alternativamente optar a ser avaliado cun exame final que permita alcanzar o 100% da nota máxima. En caso de optar pola avaliación continua (a cal levará a cabo mediante o sistema de avaliación descrito anteriormente), o exame da convocatoria oficial será parte da mesma do mesmo xeito que o resto de probas/exames que se realizan ao longo do cuadrimestre: 20% + 40% + 40%. En calquera caso, a nota do exame realizado na convocatoria oficial prevalecerá como cualificación final si esta fose superior á obtida mediante o sistema de avaliación continua. Agora ben, para aprobar sen avaliación continua, haberá que obter polo menos un 5 sobre 10 de media no exame escrito (50% + 50%) , cumprindo en calquera caso cos mínimos requiridos por bloques e partes nas que se estructure cada bloque.

Para aprobar a materia será preciso obter unha nota final igual ou superior a cinco puntos.

A data oficial dos exames da materia pódese consultar na seguinte web: <http://fccee.uvigo.es/organizacion-docente.html>

Na convocatoria extraordinaria de xullo mantense o mesmo sistema de avaliación que na convocatoria común. Na convocatoria de fin de carreira o exame suporá o 100% da avaliación.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Mankiw, N.G, **Principios de Economía**, 8ª edición, Cengage Learning Editores, 2020

Complementary Bibliography

Goolsbee, A. , Levitt, S. & Syverson, C., **Microeconomía**, Primera, Reverte, 2015

Krugman, P. & Wells, R., **Microeconomía**, 3ª edición, Reverte, 2015

Pindyck, R. y Rubinfeld, D, **Microeconomía**, Octava, Prentice Hall, 2013

Recomendacións

Other comments

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito impártese no 2º cuadrimestre do 1º curso e a profesora responsable é Mar González Savignat

As particularidades da materia serán publicadas en MOOVI.

IDENTIFYING DATA				
Empresa: Fundamentos de administración				
Subject	Empresa: Fundamentos de administración			
Code	V03G020V01102			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Quintas Corredoira, María de los Ángeles			
Lecturers	Arevalo Tomé, Raquel Caballero Fernández, Gloria Pérez Pereira, Santos Quintas Corredoira, María de los Ángeles			
E-mail	quintas@uvigo.es			
Web				
General description	A materia persegue introducir a disciplina que vertebra o grado, prestando atención as diferentes funcións que desenvolven os xerentes e facendo énfase na súa aplicación o ámbito empresarial			

Competencias

Code	
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG2	Pensamento crítico e autocrítico
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CE1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
CE3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
CE5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
CE11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
CE15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
CE16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
CT3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
CT5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Learning outcomes	Competences		
Conseguir que o alumnado distinga os principios conceptos relacionados co entorno e coas funcións directivas (planificación, organización, dirección y control) e os vincule co funcionamento das empresas. Se pretende que sexan capaces de analizar todas as áreas das empresas e as relaciones que se producen entre estas e fora das mesmas.	CG1 CG2 CG13	CE1 CE3 CE5 CE15 CE16	CT3 CT5
Ser capaces de aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenrolar competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudio.	CG1 CG2 CG13	CE1 CE3 CE5 CE11 CE15 CE16	CT3 CT5
Que os alumnos saiban reunir, analizar e interpretar fontes de información relevantes para emitir xuízos que inclúan a reflexión e defensa de argumentos, resolución de problemas e a análise sobre economía de empresa, temas relevantes de índole social, científica ou ética. Así mesmo ha de saber citar e referenciar con corrección ditas fontes de información.	CG1 CG2 CG13	CE15 CE16	CT3 CT5
Capacitar o alumno para poder transmitir ideas, información, problemas e situacións, de forma obxectiva, sintética e comprensible, a un público tanto especializado como non especializado; con claridade, evitando as barreras de comunicación e potenciando o traballo en equipo.	CG1	CE1 CE3 CE5	CT5

Contidos

Topic

Pensamento administrativo: escolas e enfoques relevantes.

Estrutura e dinámica do medio. A organización como sistema aberto e responsable.

Toma de decisións e planificación.

Organización.

Liderazgo, cultura e influencia no contexto global.

Control e seguimento.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	30	30	60
Prácticas de laboratorio	20	20	40
Prácticas con apoio das TIC	0	43	43
Foros de discusión	0	5	5
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo e fundamentos teórico-prácticos para a resolución de problemas e/ou exercicios obxecto de avaliación continua, que ten que desenvolver o alumno. Se controlará e incentivará a asistencia e participación activa do alumnado no desenvolvemento desta metodoloxía.
Prácticas de laboratorio	Resolución de casos, cuestións, actividades e exercicios relacionados con distintos temas da materia realizados durante as prácticas nas aulas de informática ou nos seminarios.
Prácticas con apoio das TIC	Son tarefas que terá que facer o alumnado fora da aula a través da plataforma Moovi como os test de autoavaliación, lecturas de textos, visualización de videos, búsqueda de noticias relacionadas coa materia...
Foros de discusión	A través dos foros fomentárase a participación do alumnado sobre o tema que se esté analizando. Poderá ter distintas finalidades. Provocar o interese do alumnado sobre o tema, buscar o debate sobre aspectos controvertidos e incluso ser una ferramenta para que o alumnado plantexe as súas dúbidas

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	Durante as clases presenciais sempre se reservará tempo para atender, orientar e resolver dúbidas que lle poidan xurdir ao alumnado no proceso de adquisición das competencias da materia.
Foros de discusión	Ademais de servir para introducir os temas de estudio e debatir sobre eles, esta ferramenta permite que o alumnado plantexe dúbidas sobre a materia y que tanto o profesado como o resto de compañeiros e compañeiras poidan contribuir a resolvelas
Prácticas de laboratorio	Durante o desenvolvemento das prácticas sempre se reservará tempo para atender, orientar e resolver dúbidas que lle poidan xurdir ao alumnado no proceso de adquisición das competencias da materia.

Avaliación

	Description	Qualification	Evaluated Competences
Prácticas de laboratorio	Poderá valorarse a participación do alumnado, a súa capacidade de crítica, a súa capacidade expositiva na resolución de cuestións, actividades e/ou exercicios plantexados nas prácticas con esta finalidade.	0-40	CG1 CE1 CT3 CG2 CE3 CT5 CG13 CE5 CE11 CE15 CE16
Prácticas con apoio das TIC	Valorase se o alumnado realizou as tarefas propostas (test de autoavaliación, lectura de textos, visualización de videos, búsqueda de noticias relacionadas coa materia...)	0-15	CG1 CE1 CT3 CG2 CE3 CT5 CG13 CE5 CE11 CE15 CE16

Foros de discusión	Poderá valorarse a participación do alumnado, a súa capacidade crítica e de argumentación nos temas propostos polo profesorado	0-5	CG1 CG2 CG13	CE1 CE3 CE5 CE11 CE15 CE16	CT3 CT5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas para avaliar as competencias adquiridas que inclúen preguntas de corrección obxectiva sobre aspectos concretos da materia. Será necesario sacar unha nota mínima do 45% do valor destas probas para considerar o resto das partes avaliáveis.	100-50		CE1 CE3 CE5 CE11 CE15 CE16	

Other comments on the Evaluation

O alumnado nas convocatorias ORDINARIA e EXTRAORDINARIA ten dúas posibilidades de avaliación:

1. AVALIACIÓN CONTINUA**:

A nota (N) obtida por este tipo de avaliación está composta pola alcanzada nas posibles Actividades (A) propostas ao longo do cuadrimestre polo profesorado así como en dous Parciais* (P) que consisten en dúas probas escritas nas que se requirirá un mínimo para que poidan ser consideradas as actividades anteriores. En concreto, as actividades A poden ser de tres tipos: A1, A2 e A3, e a relación entre as tres notas (A, P e N), as súas puntuacións e a súa descrición é a seguinte:

A (entre 0-50%):

A cualificación das actividades (A) obterase a través de tres posibles tipos de actividades expostas como complementarias, e que poden consistir en:

A1_Prácticas de laboratorio (entre 0-40%)

A2_Prácticas con apoio das TIC (entre 0-15%)

A3_Foros (entre 0-5%).

A consideración conxunta das tres posibles actividades conformará o valor $A=(A1+A2+A3)$ e terá un valor máximo de 5 puntos. Para iso, si a suma $(A1+A2+A3)$ é igual ou superior a 5, asignarase o valor de $A=5$ e, si a suma é inferior a 5, asignarase o valor da suma $A= A1+A2+A3$. En consecuencia, o máximo posible alcanzable coa realización das actividades propostas ($A1+A2+A3=6$) implicarían un máximo avaliable de $A=5$.

P (entre 0-50%):

A cualificación obtida nos parciais* (P) realizados ao longo do cuadrimestre obtida como $P=P1 +P2$, sendo P1 a nota da primeira proba deste tipo e P2 a nota da segunda. A proba P2 realizarase o día do exame final da materia.

Na convocatoria ordinaria, a data na que se realice a proba P1 é a data límite para renunciar á avaliación continua. Se un alumno preséntase ao parcial P1 está a asumir que vai ser avaliado a través de Avaliación Continua renunciando, en consecuencia, á avaliación non continua.

Na convocatoria extraordinaria, o alumnado poderá solicitar o sistema de avaliación non continua na data do exame.

N (entre 0-100%)*:

A cualificación da Avaliación Continua (N) calcúlase como $N=P+A$.

A nota obtida no primeiro parcial (P1) requirirá un mínimo (45%) para liberar materia e a media dos parciais tamén debe ser dun mínimo do 45% para poder sumar a nota obtida nas actividades (A). En caso de non liberar materia, coa primeira proba (P1 menos do 45%) será necesario a avaliación de toda a materia (P1 e P2) o día do exame final para obter a nota P asignada ás probas. Na medida en que a nota P supere o 45% poderase engadir a nota obtida nas actividades (A) para o cálculo da nota final ($N= P+A$).

*O profesorado da materia poderá decidir suprimir os parciais si non se pode realizar o primeiro parcial presencial e nunha única data para todo o alumnado. Neste caso, o alumnado poderá sumar a nota obtida nas actividades (A) a nota que obteña no examen final (P) sempre que o valor de P alcance un mínimo do 45%.

2. AVALIACIÓN NON CONTINUA**:

O exame final é o 100% da cualificación.

Na convocatoria de FIN DE CARREIRA o exame suporá o 100% da cualificación.

A data oficial dos exames pode consultarse na web da facultade <http://fccee.uvigo.es/>

** Valorarase con 0.25 puntos a realización do curso virtual organizado pola Biblioteca central; Coñece a Biblioteca e aprende a buscar, avaliar e utilizar a información; dirixido ao alumnado de 1º grao e que ten como obxectivo que o estudante adquira os coñecementos básicos para buscar, analizar, seleccionar e organizar a información de maneira eficiente, así como utilizar e comunicar a información eficazmente de forma ética e legal.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Jones G.R.; George J. M, **Administración Contemporánea**, McGrawHill 10ª Edición, 2019

Robbins, Coulter, **Administración**, Pearson Educación; 13ª edición, 2018

Piñeiro, Pilar; Arévalo, Raquel; Caballero, Gloria y García-Pintos, Adela, **Introducción a Economía de la Empresa. Una visión teórico-práctico.**, Delta publicaciones, 2010

Complementary Bibliography

Robbins, S., De Cenzo, D., **Fundamentos de Administración**, Pearson-Prentice Hall, 10ª Edición, 2017

Stoner, Freeman y Gilbert, **Administración**, Prentice Hall, 1996

Hitt, M., Ireland, R., Hoskisson, R., **Administración Estratégica: Competitividad y globalización: conceptos y casos**, International Thomson, 7ª Edición, 2008

Iborra, M., Dasí, A., Dolz, C., Ferrer, C., **Fundamentos de Dirección de Empresas**, Thomson; 2ª edición, 2014

Hellriegel, D., Jackson, S., Slocum, J., **Administración. Un enfoque basado en competencias**, Cengage, 12ª Edición, 2017

Amaru, A., **Fundamentos de Administración**, Pearson Educación, 2009

Koontz H.; Weihrich H.; Cannice M, **Administración: una perspectiva global, empresarial y de innovación.**, McGrawHill, 15ª edición, 2017

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Empresa: Xestión de empresas/V03G020V01203

Dirección comercial I/V03G020V01403

Dirección de operacións/V03G020V01302

Dirección de recursos humanos/V03G020V01303

Other comments

Empregaremos a plataforma de teledocencia Moovi para achegar ao alumnado documentación, información e pautas concretas necesarias para o proceso formativo e de avaliación da materia. Tamén se empregará polo alumnado por exemplo para a entrega de traballos ou a resolución de cuestionarios.

No PCEO Grado en Administración e Dirección de Empresas-Grado en Dereito, esta materia impártese no 1º cuatrimestre do 1º curso e o profesorado responsable está integrado por: Raquel Arévalo Tomé e Gloria Caballero Fernández.

IDENTIFYING DATA				
Historia: Historia económica				
Subject	Historia: Historia económica			
Code	V03G020V01103			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinator	Martínez Domínguez, María Blanca			
Lecturers	Martínez Domínguez, María Blanca Vallejo Pousada, Rafael			
E-mail	blancam@uvigo.es			
Web	http://http://fccee.uvigo.es			
General description	Esta materia pretende mostrar ao alumnado os cambios económicos, industriais e organizativos a longo da historia, usando ferramentas teóricas e empíricas doutras ramas da economía e das ciencias sociais próximas. Así terá por obxecto analizar o desenvolvemento da economía internacional e das grandes fases do crecemento económico moderno. Observar e analizar os efectos de acontecementos cruciais. Investigar as implicacións dos cambios nas institucións económicas de carácter global (por exemplo, o patrón ouro, os bloques comerciais e o FMI) e os efectos do cambio tecnolóxico a curto, medio e longo prazo.			

Competencias	
Code	
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG2	Pensamento crítico e autocrítico
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CE2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
CE4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
CE5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
CE6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
CE16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
CT1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
CT3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
CT4	Compromiso ético no traballo
CT5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe			
Learning outcomes	Competences		
Aprender e comprender o proceso de crecemento e desenvolvemento económico a longo prazo.	CG1 CG2 CG5 CG13	CE2 CE4 CE5 CE6 CE16	CT1 CT3 CT4 CT5
Coñecer e analizar o proceso de nacemento e transformación das principais institucións económicas a longo do tempo.	CG1 CG2 CG5 CG13	CE2 CE4 CE5 CE16	CT1 CT3 CT4 CT5
Distinguir os condicionantes e as forzas que impulsaron o frenaron o desenvolvemento económico a longo prazo.	CG1 CG2 CG5 CG13	CE2 CE4 CE5 CE6 CE16	CT1 CT3 CT4

Identificar as fases do crecemento económico moderno e coñecer os cimentos do cambio económico a longo prazo.	CG1	CE2	CT1
	CG2	CE4	CT3
	CG5	CE5	CT4
	CG13	CE6	CT5
		CE16	
Comprender os procesos de aparición, transformación e crise das formas de organización empresarial a longo do tempo.	CG1	CE2	CT1
	CG2	CE4	CT3
	CG5	CE5	CT4
	CG13	CE6	CT5
		CE16	

Contidos

Topic

Tema 1. Introducción á historia económica mundial.	Historia económica e crecemento económico. Periodización e conceptos económicos básicos para a análise histórica. Visión panorámica da historia económica de occidente.
Tema 2. As economías europeas preindustriais.	As flutuacións seculares. Poboación, produción e distribución do produto agrario. Evolución do comercio e da manufactura.
Tema 3. A Revolución Industrial 1750-1870	Crecemento económico e marco institucional. O proceso de industrialización: factores de produción e innovacións. Revolución Industrial e difusión da industrialización.
Tema 4. As relacións económicas internacionais no século XIX: A primeira Globalización	O comercio internacional e a primeira globalización 1870-1913 O movemento internacional de factores. O sistema monetario internacional: o patrón ouro. A segunda revolución tecnolóxica
Tema 5. A economía internacional no século XX	Os problemas económicos do período de entreguerras (1919-1939). A economía internacional na época dourada do capitalismo (1945-1973). A crise, as modificacións da economía mundial (1973-2010).

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	30	45	75
Seminario	20	20	40
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	33	35

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Mediante esta metodoloxía, co apoio audiovisual, presentarase de maneira sintética, secuencial e motivadora os aspectos claves dos contidos fundamentais da materia. As primeiras sesións estarán adicadas a ofrecer unha visión panorámica da materia e conceptos básicos de historia económica; as restantes sesións estarán destinadas a exposición do temario. A pesar de que o método destas sesións é fundamentalmente expositivo, promoverase a participación activa do estudantado.
Seminario	Nos seminarios traballaranse temas monográficos e requirirán algún traballo previo de preparación por parte do estudantado. É una instancia para socializar, depurar e sintetizar os coñecementos adquiridos na preparación da sesión. Concíbese como un proceso de aprendizaxe continuado. Engloban actividades heteroxéneas, deseñadas dacordo a obxetivos e contidos diversos. Comprenden entre outras: análises e /o de comentarios de series estadísticas, gráficos ou textos, resolución de exercicios, discusión de documentos históricos, ou ben a realización dun esquema, síntese ou mapa conceptual do material previamente distribuído. Todas estas tarefas realizaranse individualmente ou por equipos de traballo.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Traballo en conxunto co alumnado

Avaliación

Description	Qualification	Evaluated Competences
-------------	---------------	-----------------------

Seminario	Evaluación da coherencia e calidade do traballo, esquema, síntesis ou mapa conceptual, ou a valoración dos exercicios (comentario e análise de gráficos, series estadísticas, ou textos, a resolución de cuestións e problemas). Valorase a asistencia, a participación, o cumprimento, a aptitude, os aspectos formais (redacción, sintaxis, ortografía, ...) así mesmo a expresión oral.	30	CG1 CG2 CG5 CG13	CE2 CE4 CE5 CE6 CE16	CT1 CT3 CT4 CT5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Preguntas de desenvolvemento sobre os contidos do temario e das actividades realizadas nos traballos en aula. As respostas tendrán que estar estruturadas, e razoadas correctamente. Se valorará a súa redacción correcta, clara e comprensibel.	70	CG1 CG2 CG5	CE2 CE4 CE5 CE6	

Other comments on the Evaluation

Haberá dúas opcións de avaliación: Avaliación continua ou Exame final.

A - AVALIACIÓN CONTINUA:

A avaliación dos seminarios corresponderase co 30% da nota final e o exame/exames co 70% da mesma.

As valoracións dos seminarios se manteñen en todas as convocatorias do curso académico vixente.

B- EXAME FINAL:

Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o estudantado poderá optar a ser avaliado cun exame final que suporá o 100% da cualificación.

Esta proba obxectiva consta de varias partes, compostas por preguntas de desenvolvemento. Para aprobar a materia é imprescindible aprobar cada unha das súas partes.

Cualificación numérica de 0 a 10 segundo a lexislación vixente.

O alumnado que renuncia á Avaliación Continua, pode optar a ser avaliado cun exame final escrito que suporá o 100% da calificación, e ten a obriga de elaborar as prácticas, na plataforma docente, posto que o exame final escrito se compón de dúas partes que integran a materia, a teoría e a práctica.

A **renuncia á avaliación continua** debe formalizarse e comunicarse ao profesorado da materia.

O prazo máximo da renuncia se formalizará na **quinta semana do curso vixente**.

Na convocatoria de Fin de Carreira, o examen supón o 100% da calificación.

As datas dos horarios das probas de avaliación nas diferentes convocatorias son as especificadas no calendario da páxina web da Facultade. <http://fccee.uvigo.es>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

ALLEN, R. C., **Historia económica mundial: una breve introducción**, Alianza, 2013

CAMERON, R.; NEAL, L., **Historia económica mundial: desde el Paleolítico hasta el presente**, 5ª, Alianza, 2016

CAMPS CURA, E., **Historia Económica Mundial. La Formación de la economía internacional (Siglos XVI - XX)**, Mc Graw Hill, 2013

COMÍN, F.; HERNANDEZ, M.; LLOPIS, E. (eds.), **Historia económica mundial: siglos X-XX**, Crítica, 2005

FELIU, G.; SUDRIÀ, C., **Introducción a la historia económica mundial**, 2ª, Publicaciones Universidad de Valencia, 2013

PALFOX, J. (Ed), **Los tiempos cambian. Historia de la economía**, Tirant Humanidades, 2014

TELLO, E. y GORDILLO, X. (coords.), **Guía práctica de historia económica mundial**, Universitat de Barcelona, 2005

Complementary Bibliography

COMÍN COMÍN, F., **Historia Económica Mundial. De los orígenes a la actualidad**, Alianza, 2011

DE VRIES, J., **La revolución industrial. Consumo y economía doméstica desde 1650 hasta el presente**, Crítica, 2009

KENWOOD, A.G. y LOGHEED, A.L., **Historia del desarrollo económico internacional**, 4ª, Itsmo, 1992

MADDISON, A., **La Economía mundial: una perspectiva milenaria**, Mundi-Prensa, 2002

WILLIAMSON, J.G., **Comercio y Pobreza, Cuando y cómo comenzó el atraso del Tercer Mundo**, Crítica, 2014

ZAMAGNI, V., **Historia económica de la Europa Contemporánea**, Crítica, 2005

Recomendacións

Other comments

Aínda que non hai ningún requisito formal para o seguimento da materia, sería conveniente que o alumnado tivera:

1. Coñecementos básicos de xeografía e historia contemporánea de Occidente (grandes procesos e feitos máis relevantes).
2. Certos coñecementos e experiencia na realización de esquemas, mapas conceptuais, resumo e síntese.
3. Manexo básico de follas de cálculo (ex.: Excel), procesadores de texto (ex.: Word), TIC.
4. Certa experiencia na procura de información e bases de datos en Internet.

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que levan a cabo co alumnado na materia, e concíbese de forma flexible.

Así mesmo, achegaráselle ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo. Utilizarase a plataforma Moovi.uvigo.es

IDENTIFYING DATA				
Mathematics: Mathematics				
Subject	Mathematics: Mathematics			
Code	V03G020V01104			
Study programme	Grado en Administración y Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	9	Basic education	1st	1st
Teaching language	#EnglishFriendly Galician			
Department				
Coordinator	Alonso Álvarez, José Nicanor Hervés Estévez, Javier			
Lecturers	Alonso Álvarez, José Nicanor Estévez Toranzo, Margarita Hervés Estévez, Javier Mirás Calvo, Miguel Ángel Quinteiro Sandomingo, María del Carmen Sanmartín Carbón, Esperanza Vázquez Pampín, María del Carmen			
E-mail	jnalonso@uvigo.es javiherves@uvigo.es			
Web				
General description	Familiarize the student with the basic mathematical tools for Economics. English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.			

Skills	
Code	
CG1	Ability to analyse and synthesise
CG5	Oral and written communication skills.
CG6	Communication skills through the Internet, as well the ability to use multimedia tools for remote communication
CG14	Capacity to apply the theoretical and practical knowledge acquired in a specialised academic context
CE7	Acquire and understand knowledge regarding: The main instrumental techniques applied to the business context
CE12	Solve problems effectively and make decisions using the appropriate quantitative and qualitative methods, including the identification, expression and solution of business problems

Learning outcomes		
Learning outcomes	Competences	
(*) ☐ Comprender as técnicas matemáticas básicas, necesarias para a modelización do comportamento económico.	CG1 CG6	CE7 CE12
(*) ☐ Avaliar, utilizando técnicas matemáticas, as consecuencias das distintas alternativas de acción e seleccionar as máis idóneas.	CG1 CG5 CG6 CG14	CE7 CE12
(*) ☐ Ser capaz de formular modelos simples de relación das variables económicas baseados no manexo da álgebra lineal e do cálculo diferencial.	CG1 CG5 CG6 CG14	CE7 CE12
(*) ☐ Ter habilidades para argumentar de modo rigoroso, coherente e intelixible, tanto na expresión oral como na escrita.	CG1 CG5 CG6	CE7 CE12

Contents	
Topic	
Preliminaries.	Mathematical symbols. Real functions of real variable. Elementary functions. Basic mathematical calculations.

Functions of a real variable.	Limits of real functions of real variable. Continuity of real functions of real variable. Theorems related to global continuity. Derivative of a function at a point. L'Hôpital's rule. Rolle and mean value theorems. Higher order derivatives and relative extremes. Concavity and convexity.
Integration.	Areas under curves. Fundamental theorem of integral calculus. Primitives.
Matrix calculus.	Matrices. Determinant of a square matrix. Systems of linear equations. Eigenvalues of a square matrix. Quadratic forms.
Derivatives of functions of several variables.	Introduction. Vectors. Partial derivatives. Differentiable functions. The chain rule. Higher order derivatives. Homogeneous functions. Euler's theorem.
Optimization.	Concave and convex functions. Unrestricted optimization. Optimization with equality constraints.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Problem solving	20	50	70
Seminars	8	8	16
Autonomous problem solving	8	20	28
Lecturing	37	37	74
Essay questions exam	4.5	32.5	37

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Problem solving	Activity in which problems and/or exercises related to the subject are formulated. Students must develop the appropriate or correct solutions by exercising routines, applying formulas or algorithms, applying procedures for transforming the available information and interpreting the results. It is usually used as a complement to the lecture.
Seminars	Interviews that the student body maintains with the teaching staff for the advice/development of activities of the subject and the learning process.
Autonomous problem solving	Activity in which problems and/or exercises related to discipline are formulated. Students must autonomously develop the analysis and resolution of problems and/or exercises.
Lecturing	Activity in which problems and/or exercises related to discipline are formulated. Students must autonomously develop the analysis and resolution of problems and/or exercises.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Seminars	Group problem solving. Consultation of doubts.

Assessment

	Description	Qualification	Evaluated Competences	
Autonomous problem solving	Resolution of exercises by the students, related to the contents explained in the classroom.	50	CG1 CG5 CG6 CG14	CE7 CE12
Essay questions exam	Test with theoretical questions and exercises to develop in a limited time.	50	CG1	CE7 CE12
	This test will provide the final grade for the students who opt for the global evaluation modality.			

Other comments on the Evaluation

The dates of the exams of the subject can be consulted on the website of the Faculty <http://fccee.uvigo.es>

For ADE undergraduate students, the final grade for the course will be given by the following formula: $NF=A+(10-A)E/10$ where A is the grade for the continuous assessment (maximum of 5 points) and E is the grade for the final exam (maximum of 10 points). The same evaluation system will be followed in the case of the end-of-course call. In case of not passing the subject in the first call, the mark obtained for the work throughout the course will be maintained for the second call. The points of the continuous evaluation will be obtained for: class attendance and participation in it, the short tests carried out in the practical classes throughout the course and the exercises and/or works previously proposed and carried out outside class hours. .

The formula used allows the student to be evaluated as it suits them, since between the grade obtained by continuous evaluation and that obtained by global evaluation, it gives the student the best of the two possibilities, not being necessary to reach a minimum score in any section to be able to pass. For this reason, it will not be necessary to renounce the continuous evaluation communicating it in advance.

For students of the double degree ADE-Law, the final grade of the course will be the sum of:

- a) mark obtained in the proof (or in the set of proofs) carried out in the semester (with a weighting of 35% of the total)
- b) mark obtained in computer practices (5%)
- c) grade obtained in a final exam (with a weighting of 60% of the total) that will coincide with the date of the final exam

For students who do not attend the first of the tests that are carried out, it is understood that they choose to be evaluated exclusively with a final exam that will mean 100% of the grade.

In the end-of-course call, the exam will account for 100% of the grade.

Sources of information

Basic Bibliography

Balbás, A., **Análisis matemático para la economía I. Cálculo diferencial**, AC, 1991

Sydsaeter, K. e outros., **Matemáticas para el análisis económico**, Pearson, 2012

Complementary Bibliography

Balbás, A. e outros., **Análisis matemático para la economía II. Cálculo integral y sistemas dinámicos**, AC, 1991

Besada, M. e outros., **Cálculo de varias variables: Cuestiones y ejercicios resueltos**, Prentice-Hall, 2001

Recommendations

Other comments

This subject in the PCEO Degree in Business Administration and Management-Degree in Law is taught in the first quarter of the first year and the teacher in charge is Margarita Estévez Toranzo

IDENTIFYING DATA				
Economía: Economía española e mundial				
Subject	Economía: Economía española e mundial			
Code	V03G020V01201			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Galego			
Department	Economía aplicada			
Coordinator	Suris Regueiro, Juan Carlos			
Lecturers	Amigo Dobaño, Josefina Lucy Cal Bouzada, María Isabel Simón Fernández, Xavier Suris Regueiro, Juan Carlos			
E-mail	jsuris@uvigo.es			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal			
General description	Economía Española e Mundial é unha materia básica do 2º cuatrimestre de GADE e 1º cuatrimestre do PCEO de ADE-Dereito da Universidade de Vigo. Consta dun total de 6 créditos ECTS, que se corresponden con 150 horas de traballo do estudante, das cales 50 son actividades presenciais, mentres que o resto serán actividades de traballo persoal. Esta materia pretende iniciar ao estudante no coñecemento da Economía Aplicada, comezando pola análise da Economía Mundial e Española. Trátase de que comprenda o funcionamento e estrutura da Economía Mundial e Española, facendo fincapé, por unha banda, nas diferencias entre Países Desenvolvidos e Países en vías de Desenvolvemento, e por outra banda, na estrutura económica de España. Organízase en Actividades Básicas (AB) e Actividades Complementarias (AC). As AB son comúns para todos os Centros onde se imparte a titulación de ADE, mentres que as AC son específicas de cada centro.			

Competencias	
Code	
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG2	Pensamento crítico e autocrítico
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita
CG8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
CG9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CG14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
CE2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
CE16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
CT1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
CT5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe			
Learning outcomes	Competences		
□ Adquirir coñecementos básicos para entender o funcionamento da economía mundial e española.		CE2	
□ Manexar a información proporcionada polas fontes estatísticas da economía mundial e de España.	CG1	CE16	
□ Sintetizar a información estatística en indicadores económicos relevantes.	CG1	CE16	
□ Consultar directamente as referencias bibliográficas.		CE16	
□ Elaborar e expoñer os resultados, empregando nun nivel básico os programas informáticos de cálculo, e realizar gráficos e presentacións.	CG1	CE16	CT1
□ Redactar e sintetizar os resultados anteriores.	CG1		
	CG2		
	CG5		

□ Someter a contraste e discusión as ideas expostas nas leccións maxistrais.	CG2 CG5 CG8 CG9 CG13	CT1 CT5
□ Revisar con certa periodicidade a evolución dos resultados acadados.		CT1 CT5
□ Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial.		CT1 CT5
□ Amosar motivación pola calidade e pola mellora continua.		CT1 CT5
- Habilidades de comunicación escrita e emisión de informes sobre situacións concretas	CG5 CG14	

Contidos

Topic

Parte I: Introducción	Os obxectivos básicos e as preguntas relevantes. Organización e método de traballo. Principais conceptos: Crecemento e Desenvolvemento. Fontes estatísticas e bibliográficas.
Parte II. Economía mundial.	Os factores do crecemento económico: estratexias e experiencias. Os elementos estruturais dos Países Desenvolvidos. Características estruturais dos países en vías de desenvolvemento. As teorías do subdesenvolvemento económico. Institucións e relacións económicas internacionais.
Parte III. Economía española.	Evolución da Economía Española: Etapas, factores de crecemento e cambio estrutural. A especialización produtiva e comercial. Eficiencia, sustentabilidade e equidade.
Parte IV: A actualidade da economía española e mundial.	Temas de actualidade da economía mundial. Temas de actualidade da economía española.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	30	0	30
Prácticas de laboratorio	15	0	15
Resolución de problemas de forma autónoma	0	39	39
Exame de preguntas obxectivas	0	20	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	30	30
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	10	14
Observación sistemática	1	1	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	As sesións maxistrais forman parte das Actividades Básicas da Materia. En cada unha das sesións, o profesorado desenvolverá os contidos do Programa. Tomárase como punto de partida as preguntas destacadas en cada un dos temas, así como os resultados e conclusións que se vaian acadando simultaneamente nas outras actividades docentes relacionadas co tema.
Prácticas de laboratorio	As prácticas de laboratorio forman parte das Actividades Básicas. En cada unha delas o alumnado realizará un exercicio en que deberá aprender a manexar información para o estudo da economía mundial e de España. Con ditos exercicios o estudantado aprenderá a organizar a información e a sintetizar os datos en indicadores relevantes (PIB, poboación, PIB per cápita, coeficiente de apertura, taxa de actividade, taxa de desemprego, gasto público, produtividade etc.). Iso esixirá a realización de cálculos (taxas de variación, números índice, actualización de variables monetarias, taxas de participación), a súa representación e análise.
Resolución de problemas de forma autónoma	Forman parte das Actividades Complementarias, de carácter presencial ou non presencial, consistentes en probas onde os estudantes demostren a súa capacidade individual para resolver un exercicio de xeito autónomo, sen necesidade de tutorización persoal.

Atención personalizada

Methodologies	Description
---------------	-------------

Prácticas de laboratorio	Realización de traballo persoal e programado baseado na elaboración de informes sobre aspectos concretos da economía española e mundial que teñen como base as fontes principais de datos, cálculos de magnitudes ou indicadores e a súa interpretación facendo uso da análise económica.
Tests	Description
Resolución de problemas e/ou exercicios	Logo da exposición de cada capítulo o estudante resposta un cuestionario de preguntas dispoñible na páxina da materia para comprobar que adquiriu os coñecementos máis substanciais.
Exame de preguntas de desenvolvemento	Resposta a preguntas concretas na que cada alumno explica os principais problemas dos diferentes aspectos estudados en economía española e economía mundial. Realización do informe iniciado nas sesións de prácticas de laboratorio e mellorado e personalizado seguindo un proceso programado.
Observación sistemática	Seguimiento das diferentes actividades realizadas por cada estudante o longo do cuatrimestre e corrección do traballo realizado

Avaliación				
	Description	Qualification	Evaluated Competences	
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades Complementarias de traballo persoal (non presencial). Exercicios que demostren a capacidade autónoma de cada estudante.	20	CG1 CG5	CT1
Exame de preguntas obxectivas	Actividades básicas de traballo persoal (presencial e non presencial) que inclúe a realización de cuestionarios vinculados ás clases maxistras e ás sesións prácticas de laboratorio.	20		CE2 CT5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividades básicas de traballo persoal (presenciais ou non presenciais) consistentes en responder por escrito, de forma sintética, ás preguntas relevantes de cada tema do programa (desenvolto nas sesións maxistras).	20	CG1 CG2 CG5	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Actividades complementarias (presencial ou non presencial) consistentes en relacionar os resultados do conxunto das actividades da materia, tanto dos contidos teóricos como prácticos.	30	CG1 CG2 CG5 CG9 CG13 CG14	CE16
Observación sistemática	Neste Centro, avaliarase a actitude persoal do estudante que se verificará a través do seguimento periódico.	10	CG8	CT5

Other comments on the Evaluation

O estudantado poderá optar a non ser cualificado por avaliación continua. Neste caso, os exames finais (tanto da convocatoria ordinaria como da extraordinaria) suporá o 100% da cualificación final.

O estudantado que opte pola avaliación continua, poderá superar a materia antes do exame final. En caso de que non a supere, sempre poderá acudir ao exame final da convocatoria ordinaria, que terá a condición dunha proba máis no proceso de avaliación, garantindo que dita proba como máximo represente o 60% da cualificación final. A partir da segunda metade do cuadrimestre (tras a 4ª sesión práctica), este estudantado sempre poderá renunciar á avaliación continua, polo que o exame final suporía o 100% da súa cualificación final.

O exame final da convocatoria ordinaria poderá incluír preguntas de tipo test, de resposta curta ou de desenvolvemento, similares ás descritas no sistema de avaliación. O exame correspondente á convocatoria extraordinaria (2ª oportunidade), seguirá o mesmo modelo e criterios de cualificación que o exame final da convocatoria ordinaria.

Na convocatoria de Fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación.

As datas para os exames son as establecidas no Calendario oficial de cada Centro e publicadas na súas correspondentes páxinas web.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

García Delgado, Jose Luís e Rafael Myro (directores), **Lecciones de Economía Española**, 15ª, Ed. Thomson-Civitas, 2020
Berzosa, Carlos; Pablo Bustelo, Jesús de la Iglesia, **Estructura Económica Mundial**, Síntesis, 2001

Complementary Bibliography

Recomendacións**Subjects that continue the syllabus**

Macroeconomía/V03G020V01404

Traballo de Fin de Grao/V03G020V01991

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Historia: Historia económica/V03G020V01103

Other comments

Para o correcto seguimento da materia é preciso contar con acceso a internet e unha conta de correo electrónico, a utilización da Plataforma de Docencia Virtual da Universidade de Vigo e o manexo de programas informáticos básicos (unha folla de cálculo e un procesador de textos).

A Plataforma de Docencia Virtual será a establecida oficialmente pola Universidade de Vigo.

Aqueles estudantes que non dispoñan de internet, poderán usar ordenadores de acceso libre existentes nas Facultades.

Para o alumnado da UVigo recoméndase a realización do curso virtual organizado pola Biblioteca "Coñece a Biblioteca e aprende a buscar, avaliar e utilizar a información", dirixido ao alumnado de 1º grao e que ten coma obxectivo que o estudante adquira os coñecementos básicos para buscar, analizar, seleccionar e organizar a información de xeito eficiente, así como utilizar e comunicar a información eficazmente de forma ética e legal.

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grado en Dereito impártese no 1º cuatrimestre do 1º curso e o seu coordinador é Carlos Iglesias Malvido.

IDENTIFYING DATA				
Empresa: Matemática das operacións financeiras				
Subject	Empresa: Matemática das operacións financeiras			
Code	V03G020V01202			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Rodríguez Parada, Sonia Margarita			
Lecturers	Lago Velando, Ángeles Rodríguez Parada, Sonia Margarita			
E-mail	srparada@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/ Curso MOF Virtu@l			
General description	Matemática das operacións financeiras é unha materia que introduce ao estudante na lóxica da valoración financeira. O seu estudo resulta fundamental para a toma de decisións e a correcta interpretación da información no ámbito das finanzas e a contabilidade. Baixo o principio básico do valor do diñeiro no tempo, o estudante coñece e aplica a metodoloxía matemático-financeira á análise das operacións financeiras máis frecuentemente contratadas.			

Competencias

Code	
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG2	Pensamento crítico e autocrítico
CG3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CE7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
CE9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
CE12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
CE13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
CE16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
CT3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
CT4	Compromiso ético no traballo
CT5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Learning outcomes	Competences	
Empregar as ferramentas de valoración financeira máis apropiadas para a resolución dos problemas expostos	CG1	CE9 CE12
Mostrar fluidez na resolución dos problemas financeiros básicos e interpretar correctamente os seus resultados	CG1	CE12
Utilizar, de forma adecuada, vocabulario e simboloxía matemático-financeira	CG1	CE7
Xulgar a consistencia dos seus resultados	CG2	
Resolver cuestións financeiras mediante o uso da folla de cálculo	CG3	
Organizar de forma eficiente a aprendizaxe	CG13	
Identificar o campo de aplicación xeral da Matemática financeira		CE7
Distinguir os aspectos esenciais das operacións financeiras		CE7
Aplicar a lóxica da valoración financeira a novas operacións		CE13
Manexar fontes de información económico-financeira fiables e actualizadas		CE16
Incorporar a retroalimentación personalizada para consolidar o seu proceso de aprendizaxe		CT3
Mostrar unha actitude respectuosa cos demais e consigo mesmo no seu proceso de aprendizaxe		CT4
Realizar actividades que se propoñen de forma voluntaria para a súa autoevaluación		CT5

Contidos

Topic	
-------	--

1. Conceptos básicos: lóxica da valoración financeira e operación financeira	1.1. Valor do diñeiro no tempo 1.2. Capital financeiro 1.3. Comparación e elección de capitais financeiros 1.4. Lei financeira 1.4.1. Lei financeira de capitalización 1.4.2. Lei financeira de desconto 1.5. Suma financeira de capitais financeiros 1.6. Operación financeira 1.6.1. Concepto 1.6.2. Elementos 1.6.3. Clasificación 1.7. Reserva matemática nunha operación financeira 1.7.1. Concepto 1.7.2. Métodos de cálculo 1.8. Principios lóxicos de valoración financeira 1.8.1. Subestimación de capitais futuros respecto dos presentes de igual contía 1.8.2. Proxección ou substitución financeira para capitais financeiros 1.8.3. Produtividade nominal 1.8.4. Equivalencia en toda operación financeira
2. Operacións financeiras de capitalización	2.1. Leis financeiras de capitalización 2.2. Capitalización simple 2.2.1. Concepto 2.2.2. Formulación matemática 2.2.3. Interese simple 2.2.4. Tipos de interese 2.2.5. Liquidación de intereses nunha conta corrente 2.3. Capitalización composta 2.3.1. Concepto 2.3.2. Formulación matemática 2.3.3. Interese composto 2.3.4. Tipos de interese 2.4. Comparación de montantes en capitalización simple e composta 2.5. Reserva matemática dunha operación financeira de capitalización 2.5.1. Cálculo polo método retrospectivo 2.5.2. Cálculo polo método prospectivo 2.6. Tipo de interese e inflación
3. Operacións financeiras de desconto	3.1. Leis financeiras de desconto 3.2. Desconto simple comercial 3.2.1. Concepto 3.2.2. Formulación matemática 3.2.3. Desconto simple 3.2.4. Tipos de desconto 3.3. Desconto bancario 3.3.1. Concepto 3.3.2. Modalidades 3.3.3. Desconto dun efecto 3.3.4. Desconto dunha remesa de efectos 3.4. Vencimientos 3.4.1. Vencimiento común 3.4.2. Vencimiento medio

4. Rendas financeiras certas	4.1. Concepto 4.2. Elementos dunha renda 4.3. Tipos de rendas 4.4. Valoración financeira dunha renda 4.4.1. Valor actual 4.4.2. Valor final 4.4.3. Relación entre valor actual e valor final 4.5. Valoración de rendas constantes 4.5.1. Rendas temporais 4.5.2. Rendas perpetuas 4.6. Valoración de rendas variables 4.6.1. Rendas temporais 4.6.2. Rendas perpetuas 4.7. Rendas financeiras equivalentes 4.8. Rendas valoradas a tipo de interese variable
5. Operacións financeiras de préstamo	5.1. Concepto 5.2. Clasificación 5.3. Tipos de interese 5.4. Formas de amortizar un capital 5.4.1. Amortización a prazo fixo 5.4.2. Amortización normal ou americana 5.4.3. Amortización sucesiva 5.5. Métodos de amortización sucesiva: casos particulares 5.5.1. Método de amortización francés 5.5.2. Método de amortización con termos crecentes en progresión xeométrica 5.5.3. Método de amortización italiano 5.6. Préstamos con carencia 5.7. Préstamos con cancelación anticipada 5.8. Préstamos indizados
6. Operacións financeiras de constitución	6.1. Concepto 6.2. Clasificación 6.3. Formas de constituír un capital 6.4. Casos particulares en modalidade prepagable 6.4.1. Termos constitutivos constantes 6.4.2. Termos constitutivos crecentes en progresión xeométrica 6.4.3. Cotas de constitución constantes 6.5. Casos particulares en modalidade pospagable 6.5.1. Termos constitutivos constantes 6.5.2. Termos constitutivos crecentes en progresión xeométrica 6.5.3. Cotas de constitución constantes
7. Custo e rendemento das operacións financeiras	7.1. Operacións financeiras simples 7.2. Operacións financeiras compostas

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	22.5	40	62.5
Resolución de problemas	22.5	45	67.5
Resolución de problemas de forma autónoma	5	5	10
Resolución de problemas e/ou exercicios	2.5	7.5	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Explicación dos contidos máis relevantes e de maior dificultade conceptual. Selección de exemplos para clarificar conceptos.
Resolución de problemas	Resolución de problemas sobre operacións financeiras, tutelada polo profesorado, a procura dunha actitude proactiva entre o alumnado, que lle permita ir avanzando en contidos matemático-financeiros de dificultade progresiva até alcanzar autonomía de resolución.

Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se resolven problemas e/ou exercicios teórico-prácticos de lóxica financeira. Utilízase o recurso didáctico MOF Virtu@I, accesible na plataforma Moovi, especificamente deseñado para desenvolver a análise e a resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
---	---

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas de forma autónoma	Cada unidade didáctica do programa finaliza cun test de autoevaluación, que permite ao alumnado recibir retroalimentación personalizada ao seu nivel de progreso na materia. Ademais, si opta por avaliación continua, poderá realizar dúas probas básicas, á metade e ao final do cuadrimestre, que representan conxuntamente o 50% da nota da materia.

Avaliación

	Description	Qualification	Evaluated Competences	
Resolución de problemas de forma autónoma	AVALIACIÓN CONTINUA: Proba da primeira parte do temario. Proba da segunda parte do temario. En ambas as probas, o nivel de competencias avaliadas é básico.	50	CG3	CE7 CE12
Resolución de problemas e/ou exercicios	EXAME FINAL: Proba presencial, na data oficialmente establecida. Avalíase a adquisición de competencias de coñecemento, a destreza na práctica e a aplicación da lóxica financeira a novas situacións. Consta de tres niveles: básico, intermedio e avanzado.	50	CG1 CG2	CE7 CE9 CE12 CE13

Other comments on the Evaluation

Na primeira sesión do cuadrimestre coméntanse os resultados de aprendizaxe que se pretenden alcanzar, así como a planificación semanal das distintas etapas de aprendizaxe. Preséntase a ferramenta de aprendizaxe MOF Virtu@I, accesible na plataforma Moovi, e se orienta sobre o seu manexo básico e todos os recursos didácticos dispoñibles.

O alumnado pode aprobar a materia optando exclusivamente polo sistema de avaliación continua. Para subir nota deberá presentarse ao exame final, realizando exclusivamente os seus niveis intermedio e avanzado. De forma alternativa, tamén pode optar por realizar exclusivamente o exame final, que suporá o 100% da súa cualificación, realizando os seus niveis básico, intermedio e avanzado.

Ambas as alternativas de avaliación mantéñense na primeira e segunda convocatorias. Non así na convocatoria de fin de carreira, na que o exame suporá o 100% da cualificación.

As datas dos exames da materia poden ser consultadas na páxina web da Facultade: <http://fccee.uvigo.es>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Rodríguez Parada, S. M., **MOF Virtu@I: un recurso para el aprendizaje colaborativo. Curso en línea. Plataforma Moovi**, 2022

Pablo López, A. de, **Matemática de las operaciones financieras I y II**, 2000

Pablo López, A. de, **Manual práctico de Matemática comercial y financiera. Tomos I y II.**, 2001

Complementary Bibliography

Guthrie, G. L. & Lemon, L. D., **Mathematics of Interest Rate and Finance**, 2004

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Decisións de investimento/V03G020V01402

Other comments

Esta materia impártese no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas - Grao en Dereito, en concreto, no primeiro cuadrimestre do segundo curso.

A profesora responsable é Sonia Margarita Rodríguez Parada.

IDENTIFYING DATA				
Business: Business management				
Subject	Business: Business management			
Code	V03G020V01203			
Study programme	Grado en Administración y Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Basic education	1st	2nd
Teaching language	Spanish Galician English			
Department				
Coordinator	López Miguens, María Jesús			
Lecturers	Arevalo Tomé, Raquel Fernández Arias, María Jesús López Miguens, María Jesús Piñeiro García, María del Pilar			
E-mail	chusl@uvigo.es			
Web				
General description	The purpose of the course is to introduce the company as a fundamental economic agent, explaining the basic aspects of its management and the problems related to its government. From there, the large functional areas are identified, deepening in specific aspects of their management and formulating the economic problems they pose for the company.			

Skills	
Code	
CG1	Ability to analyse and synthesise
CG2	Critical and self-critical thinking
CG3	Skills related to the use of those computer applications used in business management
CG4	Ability to transmit ideas, information, problems and solutions to the both specialised and lay public
CG5	Oral and written communication skills.
CG7	The ability to read and communicate in English as a foreign language
CG8	Capable of fluent communication within the student's context including interpersonal skills such as active listening, negotiation, persuasion and presentation
CG9	Ability to work effectively within a team
CG12	The student should have developed those learning skills necessary for undertaking further studies with a high degree of autonomy
CG13	Capacity for learning and independent work
CG14	Capacity to apply the theoretical and practical knowledge acquired in a specialised academic context
CE1	Acquire and understand knowledge regarding: the relationships between the different subsystems that make up the business system
CE2	Acquire and understand knowledge regarding: Economic institutions as a result and the application of theoretical or formal representations of how the economy works
CE3	Acquire and understand knowledge regarding: Internal aspects, functions and processes of organisations including their nature, structure, direction, operation and management
CE4	Acquire and understand knowledge regarding: The economic framework regulating business activities and the corresponding legislation
CE5	Acquire and understand knowledge regarding: The relationship between the business and its surroundings, evaluating its impact on business strategy, behaviour, management and sustainability
CE6	Acquire and understand knowledge regarding: The different processes, procedures and practices related to business management
CE7	Acquire and understand knowledge regarding: The main instrumental techniques applied to the business context
CE8	Apply the knowledge acquired to future professional situations and develop competences related to posing and defending arguments
CE9	Identify the generalities of the economic problems posed in companies, and know how to apply the main instruments available in order to address these problems
CE10	Assess the situation and foreseeable evolution of a company based on the relevant information records
CE12	Solve problems effectively and make decisions using the appropriate quantitative and qualitative methods, including the identification, expression and solution of business problems
CE15	Have the ability to gather and interpret relevant data in order to make judgements that include a reflection on relevant social, scientific or ethical issues
CE16	Skills in looking for, identifying and interpreting sources of relevant economic information

CT1	Effective personal management in terms of time, planning and behaviour, motivation and initiative both as an individual and as a member of the business community
CT2	Capacity for leadership, including empathy with others
CT3	Responsibility and the capacity to take on commitments
CT4	Ethical commitment in work
CT5	Motivation for quality and continuous improvement

Learning outcomes

Learning outcomes	Competences		
To understand the business structure and process, as well as the different functions	CG12	CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE8 CE9	
To have a global vision of the organization in the economic field and the type of specific decisions related with the basic aspects of business management		CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE9	
Have capacity to look for, identify, filter and analyse notable data that can affect to the distinct functions of the company to interpret his importance in terms of defence or critical of distinct postures or measures of alternative performance after a correct assessment of advantages and inconvenient.	CG2 CG3 CG4 CG13 CG14	CE3 CE6 CE7 CE9 CE10 CE12	CT1
To show a proactive attitude and have the ability to express themselves correctly to convey ideas and/or communicate in an educated, understandable and reasoned way their interpretation, or opinion, on certain issues related to different aspects of business management.	CG1 CG2 CG5 CG7 CG8 CG9		CT1 CT2 CT3 CT4 CT5
Apply the procedures of analysis and knowledges purchased to the resolution of problems/concrete questions, so much to strategic level how operative, in the field of the distinct functional areas of the company.	CG1 CG2 CG14	CE1 CE3 CE4 CE5 CE9 CE10 CE12 CE15 CE16	CT1

Contents

Topic

The company in the economic system
Financial management
Operations management
Marketing management
Human resources management

Innovation management

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	30	30	60
Autonomous problem solving	0	20	20
Problem solving	18	48	66
Objective questions exam	4	0	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Lecturing	Explanation by the professor of the contents on the subject matter of study, theoretical bases and / or work guidelines, exercises or projects that the student must develop.
Autonomous problem solving	Activity in which problems and / or exercises related to the course are formulated. The student must solve them autonomously.
Problem solving	Resolution, individually or in groups, of problems, practical cases, exercises or similar raised, guided and supervised by the teacher. Students' understanding of the course can be evaluated through the deliveries made and resolved in the practices, active participation in them and / or solving a questionnaire.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Problem solving	Supervision and resolution of doubts that may arise to the student during the process of acquisition of the competences of the course. It is important that the students are actively involved and ask for explanations when they are considered necessary for the student.

Assessment				
	Description	Qualification	Evaluated Competences	
Objective questions exam	Intermediate test / s. Test / s to evaluate the acquisition and understanding of concepts that will be developed throughout the course (50%).	100	CG1	CE1
			CG2	CE2
			CG13	CE3
				CE4
				CE5
				CE6
				CE7
				CE9
				CE12
	Final test. Test to evaluate the knowledge acquired by students during the course and their application in solving and interpreting problems and situations in the business area (50%).			

Other comments on the Evaluation

The evaluation system, both in the **ORDINARY and NON-ORDINARY exams**, consists of two alternatives:

1.- A CONTINUOUS EVALUATION: The final grade will be the sum of the grade obtained in the evaluation test / carried out throughout the quarter (with a weighting of 50% of the total), and the grade obtained in the last test that will coincide with the date of the final exam (with a weighting of 50% of the total).

2. WITHOUT CONTINUOUS EVALUATION: final exam (100%). THIS EXAM WILL BE DIFFERENT and with a HIGHER LEVEL OF DIFFICULTY TO THE EXAM FOR THE OPTION OF CONTINUOUS ASSESSMENT.

IMPORTANT:

- Students must expressly request the non-continuous evaluation system on the dates established by the teachers.

- In the case of participating in any intermediate exam and not taking the final exam, the final grade of the subject will be the grade of the intermediate test / s.

In the evaluation system of the **final degree exam (examen FIN DE CARRERA)**, the final exam will be 100% of the grade.

The dates of the exams should be consulted on the website of the Faculty:<http://fccee.uvigo.es>

Sources of information

Basic Bibliography

Armstrong, G.; Kotler, P.; Merino, M.J.; Pintado, T. y Juan, J.M., **Introducción al marketing**, Pearson,

García del Junco, J. et al., **Fundamentos de gestión empresarial.**, Pirámide,

Maynar, P. et al., **La economía de la empresa en el espacio de educación superior**, McGraw-Hill,

Piñeiro, P.; Arévalo, R.; García-Pintos, A.; Caballero, G., **Introducción a la economía de la empresa. Una visión teórico-práctica**, Delta Publicaciones,

González, E.; Rodríguez, R.; & López-Miguens, M. J., **Estrategias de marketing sectorial**, ESIC,

Amstrong, G.; & Kotler P., **Principios de marketing**, Pearson Educación,

Complementary Bibliography

Crespo Franco, T. y Piñeiro, P., **Producción : planificación, programación e control**, Vigo : Universidade, Servizo de Publicacións,

Díez de Castro, E. y otros., **Introducción a la economía de la empresa I y II**, Pirámide,

García del Junco, J. et al., **Prácticas de la gestión empresarial**, McGraw-Hill,

Guitart Tarrés, L. y Núñez Carballosa, A., **Problemas de economía de la empresa**, Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona,

Iborra, M. et al., **Fundamentos de Dirección de Empresas. Conceptos y habilidades directivas.**, Thomson,

Luque de la Torre, M.A. et al., **Curso práctico de economía de la empresa. Un enfoque de organización**, Pirámide,

Moyano Fuentes, J. et al., **Prácticas de organización de empresas**, Prentice Hall,

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Investment decisions/V03G020V01402

Marketing Management I/V03G020V01403

Operations management/V03G020V01302

Human Resources management/V03G020V01303

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Business: Mathematics of financial transactions/V03G020V01202

Subjects that it is recommended to have taken before

Business: Basics of management/V03G020V01102

Other comments

In the PCEO Degree in Business Administration and Management-Degree in Law, this subject is taught in the 2nd semester of the 1st year and the responsible teaching staff consists of: Raquel Arévalo Tomé and María Jesús López Miguens.

IDENTIFYING DATA				
Statistics: Statistics				
Subject	Statistics: Statistics			
Code	V03G020V01204			
Study programme	Grado en Administración y Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Basic education	1st	2nd
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish English			
Department				
Coordinator	Lorenzo Picado, Leticia Sestelo Pérez, Marta			
Lecturers	Gómez Rúa, María Lorenzo Picado, Leticia Sestelo Pérez, Marta			
E-mail	sestelo@uvigo.es leticialorenzo@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
General description	Statistics is a basic subject where basic statistical concepts will be studied in deep: descriptive statistics, calculation of probabilities, random variables, and parametric inference.			
English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.				

Skills	
Code	
CG1	Ability to analyse and synthesise
CG2	Critical and self-critical thinking
CG3	Skills related to the use of those computer applications used in business management
CG13	Capacity for learning and independent work
CG14	Capacity to apply the theoretical and practical knowledge acquired in a specialised academic context
CE7	Acquire and understand knowledge regarding: The main instrumental techniques applied to the business context
CE9	Identify the generalities of the economic problems posed in companies, and know how to apply the main instruments available in order to address these problems
CE10	Assess the situation and foreseeable evolution of a company based on the relevant information records
CE12	Solve problems effectively and make decisions using the appropriate quantitative and qualitative methods, including the identification, expression and solution of business problems
CE16	Skills in looking for, identifying and interpreting sources of relevant economic information
CT3	Responsibility and the capacity to take on commitments
CT4	Ethical commitment in work
CT5	Motivation for quality and continuous improvement

Learning outcomes	
Learning outcomes	Competences
Be able to identify the statistical aspects within an empirical problem and draw conclusions from the existing information applying the concepts studied in the subject. Learn, know, apply and correctly interpret the descriptive techniques and the calculation of basic probabilities and assess their interest as a fundamental tool in data analysis.	CE7 CE9 CE10
Effectively solve problems and issues of each of the lessons in the program using the appropriate quantitative methods.	CE12
Know the importance of information and be able to assess and classify it in each decision area. Know how to correctly apply and interpret the basic descriptive techniques for the analysis of one-dimensional and two-dimensional variables.	CE12 CE16
Introduce the student in the use of Excel spreadsheet, in particular in the use of its statistical functions. And, in this way, favor a positive attitude towards the quantitative, in general, and the statistics, in particular, as well as towards its computer manipulation.	CG3
Promote sensitivity to the values of the scientific thinking, favoring attitudes associated with the use and development of statistical methods such as: the questioning of intuitive ideas; the critical analysis of statements; the need for verification; the ability to analyze and synthesize; or the rational decision-making.	CG1 CG2 CG13 CG14

Promote an attitude of ethical commitment, focusing on: how to obtain the data; not manipulating the results or; not copying the studies of others or taking advantage of their work.	CT3
	CT4
Awake a taste for the use and study of Statistics, seeing it as a tool that allows us to learn more about our own field of knowledge and to start carrying out our own research.	CT5

Contents

Topic	
Lesson 1: Probability theory.	1.1. Basic probability concepts. 1.2. Conditional probability and independent events.
Lesson 2: Random variables.	2.1. Definition of a random variable and its distribution function. 2.2. Characteristics of a random variable. 2.3. Main probability distributions. 2.4. Applications of the central limit theorem.
Lesson 3: Descriptive statistics.	3.1. Distribution of frequencies. 3.2. Measures of position, dispersion, and form. 3.3. Graphic representations. 3.4. Index numbers.
Lesson 4: Statistical inference.	4.1 Population, sample and their characteristics. Simple random sampling. Distributions associated with sampling in normal populations. 4.2. Point estimation. Concept of estimator and its properties. 4.3. Confidence intervals in normal populations. 4.4. Hypothesis testing. Formulation of hypotheses. Classic tests in normal populations.
Lesson 5. Use of statistical software of common use.	5.1. Introduction to the statistical software. 5.2. Descriptive analysis and probabilities. 5.3. Random variables and main probability distributions. 5.4. Statistical inference.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	22.5	45	67.5
Seminars	5	4	9
Problem solving	22.5	45	67.5
Essay questions exam	2	4	6

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Lecturing	The teacher will explain the different lessons of the subject, and s/he will provide the theoretical bases and / or the guidelines of a work, exercise or project that the student has to develop.
Seminars	The student may talk to the teacher for the advice / development of activities of the subject and of the learning process.
Problem solving	Resolution of problems and questions of each one of the lessons of the subject. Microsoft Excel may be used.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Seminars	In group tutoring, each student will be able to ask the teacher any doubts he/she has about the subject. The teacher will also propose a topic to be discussed and solved among the students in the group.

Assessment

	Description	Qualification	Evaluated Competences
Lecturing	The theoretical content of the subject will be evaluated by means of tests in all the exams that are carried out	10	CG1 CG2 CG13 CG14 CE7 CE9 CE10 CE12 CE16 CT3 CT4 CT5
Problem solving	The evaluation related to problem solving will be done by solving tests in all the exams that are carried out.	30	CG3 CE7 CE9 CE10 CE12 CE16 CT3 CT4 CT5

Essay questions exam	In the ordinary call an exam will be made. This exam will have a theoretical part, as well as a practical part. (see the following section for a detailed description of the evaluation system)	60	CG1 CG2 CG13 CG14	CE7 CE9 CE10 CE12 CE16	CT3 CT4
----------------------	--	----	----------------------------	------------------------------------	------------

Other comments on the Evaluation

Each student will be able to choose whether she/he wants continuous assesment or evaluation through a single final exam. It will be considered that a student chooses the first option (continuous assesment) if she/he takes the midterm exam, while it will be assumed that she/he chooses the second option (final exam) if she/he does not take the midterm exam.

The student who accepts the continuous assesment, will carry out a midterm exam during the course of lessons 1 and 2 (**first part of the subject**). Said exam will consist of a theoretical part (with a weight of 25%) and a practical part (with a weight of 75%).

In the case of obtaining a grade greater or equal than 3.5 in the midterm exam, the student can decide to keep that grade and in the final exam only lessons 3 and 4 will be evaluated (**second part of the subject**). This exam will involve a theoretical part (with a weight of 25%) and a practical part (with a weight of 75%), as described before. The student will have in this case a grade for each part of the subject: the grade of the first part will be that obtained in the midterm exam and the grade of the second part will be the one obtained in the exam of the ordinary call.

In the case of obtaining a grade below 3.5 or not wanting to keep it in the case of being greater or equal than 3.5, in the exam of the official call the two parts of the subject will be solved (each one of which will consist of a theoretical part and a practical part with the weighting described before). In this case, the grade of the first part will be calculated as the weighted average of the grade in the midterm exam (40%) and the grade obtained in the first part of the exam of the ordinary call (60%). The grade of the second part of the subject will be the one obtained in the final exam.

Alternatively to the continuous assessment system, the student may choose to be evaluated with a final exam that will mean 100% of the grade. The structure of this final exam will consist of two parts as described above.

In any of the three cases described above, in order to pass the subject, it will be necessary to obtain at least 3.5 points in each of the parts and that the average of both grades is greater or equal than 5. In case the grade obtained in each part is at least 3.5, the final grade of the subject will be calculated as the average between the grades obtained in both parts, otherwise, the final grade will be calculated as the minimum between the average of the two grades and a 4.

The evaluation in the extraordinary call will be the same as the one applied in the ordinary one. In the case of the end-of-career call, it will be by carrying out an exam (with the same structure as the one described above) that will account for 100% of the qualification.

The dates of the final exams of the different calls will be available on the website of the faculty: <http://fccee.uvigo.es/>

Sources of information

Basic Bibliography

Cao Abad, R.; Presedo Quindimil, M.A. e Naya Fernández, S., **Introducción a la estadística y sus aplicaciones**, Pirámide, 2001

Casas Sánchez, J.M. e Santos Peñas, J., **Introducción a la Estadística para Administración y Dirección de Empresas**, Centro de Estudios Ramón Areces, 2002

Martín-Pliego López, F. J. e Ruiz-Maya Pérez, L., **Fundamentos de Inferencia Estadística**, Thomson, 2005

Martín Pliego, F. J. e Ruiz-Maya, L., **Estadística I: Probabilidad.**, Thomson, 2004

Complementary Bibliography

Esteban García, J. y otros., **Estadística Descriptiva y nociones de probabilidad**, Thomson, 2005

García Pérez, C.; Casas Sánchez, J.M. e Rivera García, L.F., **Problemas de estadística descriptiva, probabilidad e inferencia**, Pirámide, 1998

Gonick, L. e Smith, W., **A Estadística en Caricaturas**, SGAPEIO, 2001

Gutiérrez, R.; Martínez, A. e Rodríguez, C., **Curso Básico de Probabilidad**, Pirámide, 1993

Levin, Rubin, Balderas, Del Valle y Gómez, **Estadística para Administración y Economía**, Prentice Hall, 2010

Martín-Pliego, Montero-Lorenzo e Ruiz-Maya, **Problemas de Inferencia Estadística**, Thomson, 2005

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Other comments

This subject in the PCEO Degree in Business Administration and Management - Degree in Law is taught in the second semester of the first year and the teacher is María Gómez Rúa. This subject also belongs to the English Friendly program.

IDENTIFYING DATA				
Dereito mercantil				
Subject	Dereito mercantil			
Code	V03G020V01205			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Mandatory	1	2c
Teaching language	Castelán Outros			
Department	Dereito privado			
Coordinator	Bouza López, Miguel Ángel			
Lecturers	Aldavero Mora, María de la Paz Bouza López, Miguel Ángel			
E-mail	miguel.angel.bouza@uvigo.es			
Web				
General description	Dereito Mercantil é unha materia que se cursa no segundo cuadrimestre do primeiro ano do Grao en Administración de Empresas na que se estuda a normativa mercantil máis relevante.			

Competencias

Code	
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG2	Pensamento crítico e autocrítico
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita
CG8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
CG9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
CG10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CG14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
CE3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
CE4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
CT1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
CT2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
CT3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
CT4	Compromiso ético no traballo
CT5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Learning outcomes	Competences		
Identificar os suxeitos que teñen a consideración de empresario a fin de poder determinar *quén é responsable, fronte as terceiras persoas, das actuacións que se realicen no mercado.	CG10 CG13 CG14	CE3 CE4	CT1 CT3 CT5
Coñecer as particularidades e trazos propios dos distintos tipos de sociedades mercantís, de tal maneira que se comprenda a figura do empresario social.	CG1 CG2 CG10 CG13 CG14	CE3 CE4	CT3
Dominar a regulación xurídica sobre a actividade dos empresarios no mercado, de xeito que se poida comprender de forma básica o marco legal no que se desenrola unha actividade empresarial.	CG1 CG2 CG5 CG10	CE3 CE4	CT3 CT5
Determinar que norma xurídica é aplicable a cada caso concreto, para poder resolver de forma práctica posibles problemas expostos en relación coa actuación do empresario no mercado.	CG1 CG2 CG10 CG13 CG14	CE3 CE4	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5

Resolver de forma razoada os problemas xurídicos expostos.	CG1 CG2 CG5 CG8 CG10 CG13	CE3 CE4	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5
Adquisición de habilidades de comunicación oral e escrita.	CG1 CG2 CG5 CG8 CG9 CG10 CG14	CE3 CE4	CT3 CT5

Contidos	
Topic	
INTRODUCCIÓN Á NORMATIVA MERCANTIL.	CONCEPTO DE DEREITO MERCANTIL. FONTES DO DEREITO MERCANTIL.
ESTATUTO XURIDICO DO EMPRESARIO.	EMPRESA E EMPRESARIO. PUBLICIDADE REXISTRAL. REPRESENTACION MERCANTIL.
PROPIEDAD INDUSTRIAL.	PATENTES. MARCAS. COMPETENCIA DESLEAL.
DEREITO DE SOCIEDADES.	INTRODUCCIÓN. SOCIEDADES PERSONALISTAS. A SOCIEDADE ANÓNIMA. A SOCIEDADE DE RESPONSABILIDADE LIMITADA.
NOCIÓNS SOBRE CONTRATOS E TÍTULOS VALOR.	CONTRATOS MERCANTÍS. TÍTULOS VALOR.
CONCURSO DE PERSOAS XURÍDICAS E FÍSICAS.	A INSOLVENCIA. PRINCIPAIS ASPECTOS SUSTANTIVOS E PROCESUAIS DO CONCURSO DE ACREDORES.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	28	56	84
Prácticas de laboratorio	20	20	40
Exame de preguntas obxectivas	2	24	26
*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.			

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Na clase maxistral expóranse e explicarán os aspectos máis relevantes dos distintos temas que integran o programa da materia. O obxectivo é que ditas clases constitúan unha base de coñecemento que deberá ser completada por outras vías, tales como a realización de casos prácticos, actividades de seminario, lecturas recomendadas, estudo persoal, etc.
Prácticas de laboratorio	As clases prácticas consistirán, principalmente, na resolución de problemas xurídicos que xurdan dun suposto práctico. Nelas terase a oportunidade de profundar nos distintos temas que integran o programa da materia. Deberanse manexar directamente os textos legais, e responder de forma fundada ás distintas cuestións expostas en relación cos problemas que se susciten. Tamén se procederá á contestación escrita de cuestionarios de distinto formato relativos á materia explicada nas sesións maxistrais.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Lección maxistral	Nos seminarios, responderanse as dúbidas que se poidan ter sobre a materia.
Prácticas de laboratorio	Nas prácticas de laboratorio atenderase de forma individual ou en grupo ás cuestións relativas ás dúbidas que poidan xurdir na resolución do caso exposto na clase práctica.
Tests	Description
Exame de preguntas obxectivas	No exame analizarase a capacidade de raciocinio tendo en conta o explicado na lección maxistral e nas prácticas de laboratorio.

Avaliación						
	Description	Qualification	Evaluated Competences			
Lección maxistral	Sesión Maxistral seguindo o método tradicional. As clases maxistrais son imprescindibles para a preparación do exame final.	10	CG1	CE3	CT3	
			CG13	CE4	CT4	
	Nas clases poderanse expor cuestionarios sobre materias explicadas.					
Prácticas de laboratorio	Nas prácticas de laboratorio deberán responder por escrito aos cuestionarios que se propoñan sobre materias explicadas.	20	CG1	CE3	CT1	
			CG2	CE4	CT2	
			CG5		CT3	
			CG8		CT4	
			CG9		CT5	
			CG10			
			CG13			
			CG14			
Exame de preguntas obxectivas	No exame valoraranse os coñecementos, destrezas e habilidades.	70	CG1	CE3	CT1	
			CG2	CE4	CT2	
			CG5		CT3	
			CG8		CT4	
			CG9		CT5	
			CG10			
			CG13			
			CG14			

Other comments on the Evaluation

Para acollerse ao sistema de avaliación continua o estudante deberá asistir regularmente a clase (teórica e práctica). A estes efectos, efectuaranse controis aleatorios de asistencia, e consideraranse que un estudante incumpriu este requisito si acumula máis de dúas faltas de asistencias sen xustificar.

Aos alumnos que non aproben a materia na primeira convocatoria do curso académico, conservaráselles a nota obtida nas clases prácticas na convocatoria extraordinaria do mesmo curso académico. Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o estudiantado poderá optar a ser avaliado cun exame final que suporá o 100% da cualificación. Tanto na primeira como na segunda convocatoria. Na convocatoria de fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación. As datas de exames deberán ser consultadas na Páxina web da Facultade: <http://fccee.uvigo.es>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Sánchez Calero, Fernando., **Principios de Derecho Mercantil.**, Última edición., AAVV, **Código de Comercio y legislación complementaria.**, Última edición,

Complementary Bibliography

Jiménez Sánchez, Guillermo (coord.), **Lecciones de Derecho Mercantil.**, Última edición, Broseta Pont-Martínez Sanz, **Manual de Derecho Mercantil.**, Última edición, <http://www.westlaw.es>,

Recomendacións

IDENTIFYING DATA				
Empresa: Contabilidade financeira I				
Subject	Empresa: Contabilidade financeira I			
Code	V03G020V01301			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Basic education	2	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Buch Gómez, Enrique Juan			
Lecturers	Buch Gómez, Enrique Juan Diéguez Ferreiro, Ricardo Miguel			
E-mail	ebuch@uvigo.es			
Web	http://fccee.uvigo.es			
General description	Introducir ao alumno no ámbito da información económico-financeira como instrumento necesario ao proceso de toma de decisións no contexto das entidades lucrativas.- Incorporar ao alumno á filosofía do sistema contable como sistema informativo integrado en toda organización, imprescindible para o seu adecuado funcionamento.- Fomentar no alumno a idea da utilidade da ciencia contable tanto para a sociedade no seu conxunto como no ámbito da concreta entidade económica.			

Competencias

Code	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CG10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
CE8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
CE10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
CT3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
CT4	Compromiso ético no traballo
CT5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Learning outcomes	Competences			
Conocer las bases conceptuales de la contabilidad como ciencia social, su caracter de sistema de información de características especiales, así como el concepto de utilidad de la información económico-financiera en el entramado económico.	CB2 CB3 CB4	CG10	CE8 CE10	CT3 CT4 CT5
Conocer el funcionamiento básico de un sistema contable como instrumento informativo al servicio del proceso de toma de decisiones	CB2 CB3 CB4	CG10	CE8 CE10	CT3 CT5
Conocer la regulación positiva de la contabilidad, sus objetivos y carácter relativo, así como el funcionamiento del sistema contable empresarial en el contexto de la regulación positiva española.	CB2 CB3 CB4	CG10	CE8 CE10	CT4

Contidos

Topic	
1. A información económica e a toma de decisións	1.1. A información económico-empresarial 1.2. A utilidade da información económica. 1.3. Os usuarios da información económica. 1.4. A información contable: características e requisitos
2. Concepto e División da Contabilidade	2.1. Introducción ao concepto de contabilidade 2.2. División da contabilidade.

3. O Patrimonio da Empresa: elementos e relacións	3.1. O patrimonio da empresa e os seus compoñentes. 3.2. Análisis do Activo. 3.3. Análisis do Pasivo. 3.4. O fondo de manobra. 3.5. O período medio de maduración da empresa.
4. Método contable e a súa instrumentalización	4.1. O método contable e os seus obxectivos. 4.2. Os feitos contables: A súa clasificación e formulación. 4.3. Os feitos contables e o concepto de resultado. 4.4. A conta como instrumento contable. 4.5. Tipos de conta e o seu funcionamento. 4.6. O método de partida dobre. 4.7. O rexistro das operacións contables. 4.8. Contas administrativas e contas especulativas.
5. O ciclo contable	5.1. O ciclo contable: concepto e fases. 5.2. A fase inicial: inventario e apertura. 5.3. O desenvolvemento do exercicio: fase de xestión. 5.4. As operacións de conclusión do exercicio: a fase de peche. 5.5. A elaboración das contas anuais
6. A normalización contable: a regulación legal da contabilidade en España	6.1. A normalización contable: concepto, utilidade e tipos. 6.2. A regulación legal da contabilidade en España: o Plan Xeral de Contabilidade. 6.3. A estrutura do Plan Xeral de Contabilidade. 6.4. Os principios contables e as contas anuais.
7. O proceso de valoración contable	7.1. A valoración contable: concepto. 7.2. Valoración analítica e valoración sintética. 7.3. Os criterios de valoración no Plan Xeral de Contabilidade español.
8. Análise e contabilidade das existencias	8.1. Concepto e clases de existencias. 8.2. A valoración das existencias. 8.3. A contabilidade das existencias. 8.4. Depreciación das existencias. 8.5. A problemática contable de envases e embalaxes. 8.6. A problemática contable do IVE.
9. Dispoñibilidades líquidas e dereitos de cobro	9.1. O efectivo e outros activos líquidos equivalentes. 9.2. Os dereitos correntes de cobro. 9.3. A depreciación dos dereitos correntes de cobro.
10. O pasivo corrente	10.1. O pasivo: concepto e clases. 10.2. Os pasivos por operacións de tráfico. 10.3. As débedas con entidades de crédito e outros pasivos de natureza financeira. 10.4. Outras contas pasivas.
11. O inmovilizados material e intanxible	11.1. Concepto e clases. 11.2. O inmovilizado material. 11.3. Os inmovilizados materiais en curso. 11.4. Os investimentos inmobiliarios. 11.5. O inmovilizado intangible. 11.6. As correccións valorativas.
12. Os investimentos financeiros	12.1. Concepto e clases. 12.2. A valoración dos investimentos financeiros. 12.3. Os dereitos preferentes de subscripción e a súa problemática contable. 12.4. A problemática contable das accións e participacións de capital. 12.5. A problemática contable dos valores de renda fixa e créditos asimilados.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	30	60	90
Resolución de problemas	15	30	45
Observación sistemática	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	2	3
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	8	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
-------------------------	---

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	Ao longo das clases prácticas, a medida que os alumnos desenvolven de modo autónomo problemas ou exercicios propostos polo profesor, resolveranse as dúbidas ou cuestións dun modo personalizado.

Avaliación

	Description	Qualification	Evaluated Competences			
Observación sistemática	Percepción atenta, racional, planificada e sistemática por parte do docente co obxectivo de rexistrar as manifestacións do comportamento do alumnado. Trátase de valorar aprendizaxes e accións e como levan a cabo valorando a orde, precisión, destreza, eficacia...	10	CB2 CB3 CB4	CG10	CE10	CT3 CT4 CT5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas que inclúen preguntas abertas sobre algúns aspectos teóricos. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia con respostas relativamente extensas.	30	CB2 CB3 CB4	CG10	CE8 CE10	CT3 CT4 CT5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumno/a debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor/a. Deste modo, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu.	60	CB2 CB3 CB4	CG10	CE8 CE10	CT3 CT4 CT5

Other comments on the Evaluation

Evaluación continua

Durante el curso el alumno será objeto de evaluación a través de pruebas de desarrollo y de resolución de problemas y ejercicios, así como de la realización de actividades en el aula que serán computadas y registradas a través de la observación sistemática por parte del profesor.

Las preguntas de desarrollo evalúan el nivel de conocimientos teóricos y supone el 30% de la calificación de la materia.

Durante el curso, se evaluará la disposición del alumno ante la materia (asistencia, participación, actitud, ...) que será registrada a través de unas calificaciones que supondrá hasta el 10% de la calificación final. El 60% restante de la calificación de la materia por evaluación continua se derivará de un examen escrito que se celebrará al final del curso, en las fechas oficiales establecidas por el centro, en la que se evaluarán las destrezas del alumno a través de la resolución de problemas y/o ejercicios.

Para superar la asignatura en el proceso de evaluación continua será preciso obtener una nota mínima de 4 sobre 10 en la prueba que evalúa las destrezas a través de la resolución de problemas y o ejercicios. En caso contrario, la nota máxima global que se podrá obtener por evaluación continua es un 4,5.

Para la convocatoria extraordinaria de julio se mantendrán las calificaciones correspondientes a la Observación sistemática y a la del Examen de preguntas de desarrollo, por lo que esta prueba será el 60% de la nota final.

Evaluación global

Si el alumno no desea ser valorado por el anteriormente descrito proceso de evaluación continua, deberá comunicar por correo electrónico al profesor coordinador, antes del 1 de octubre, su deseo de evaluarse a través de una única prueba. Esta prueba, en la que se podrá obtener hasta un total de 10 puntos, contendrá preguntas de desarrollo y resolución de problemas y/o ejercicios y será realizada, en la convocatoria ordinaria y en la extraordinaria, en las fechas oficiales establecidas por el centro.

Examen de Fin de Carrera

Los alumnos que concurran a esta convocatoria serán evaluados con el mismo criterio descrito en el apartado de evaluación global.

Las fechas de los exámenes oficiales deberán ser consultadas en la página web de la Facultad. (<http://fcee.uvigo.es>)

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Plan General de Contabilidad. R.D. 1514/2007, de 16 de noviembre (B.O.E. 20/11/07),

Complementary Bibliography

- Antonio Sociás Salvá y otros, **Contabilidad Financiera. El Plan General de Contabilidad 2007**, Ed. Pirámide,

- Jose Luis Wanden-Berghe Lozano (coord.), **Contabilidad Financiera. El Nuevo Plan General de Contabilidad y de PYMES.**, Ed. Pirámide,

- Enriqueta Gallego y Mateo Vara, **Manual Práctico de Contabilidad Financiera.**, Ed. Pirámide,

M.F. Losilla; A. Moreno; F. Rodríguez, **Prácticas de Contabilidad financiera**, Garceta G.E.,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Contabilidade financeira II/V03G020V01401

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202

Other comments

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Dereito impártese no 2º cuadrimestre do 2º curso e o/o profesor/a responsable é Pilar Muñoz Dueñas

IDENTIFYING DATA				
Dirección de operacións				
Subject	Dirección de operacións			
Code	V03G020V01302			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	9	Mandatory	2	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Crespo Franco, Tony			
Lecturers	Crespo Franco, Tony Diz Comesaña, María Eva Piñeiro García, María del Pilar			
E-mail	tcrespo@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/course/view.php?id=2599			
General description	Esta materia desenvolve os contidos, métodos e ferramentas asociados á estratexia de operacións. Nela afóndase en aspectos relacionados coa selección e deseño do produto e do proceso produtivo, modo e lugar de elaboración, recursos necesarios e súa organización, e calquera outro aspecto necesario para que a empresa poida realizar o proceso produtivo para o que foi creada.			

Competencias

Code	
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG2	Pensamento crítico e autocrítico
CG10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
CG11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CG14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
CE6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
CE12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
CT5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Learning outcomes	Competences			
Mostrar o coñecemento de procedementos e técnicas propias da dirección de operacións.	CG1 CG10 CG11	CE6		
Aplicar ferramentas de procura, filtrado e interpretación da información relevante na área de produción.	CG1 CG2 CG10 CG13 CG14	CE6		
Fixar obxectivos, elaborar estratexias e planos de acción propios das actividades de produción e coherentes co seu contorno.	CG1 CG2 CG10 CG11 CG13 CG14	CE6	CT5	
Manexar os coñecementos, procesos e técnicas propias da dirección e xestión das actividades de produción nas distintas empresas, asumindo os efectos da súa práctica e as consecuencias da súa acción en calquera contexto de intervención reflexionando sobre o seus propios posicionamentos.	CG1 CG2 CG10 CG11 CG13 CG14	CE6 CE12	CT5	
Tomar decisións na procura de solucións a problemas relativos á situación da área de produción da empresa así como a emisión dos informes correspondentes.	CG1 CG2 CG10 CG11 CG13 CG14	CE6 CE12	CT5	

Contidos	
Topic	
MÓDULO 1: A EMPRESA E O SISTEMA DE OPERACIÓNS	TEMA 1. O Sistema de Operacións, a Estratexia de Operacións e os seus resultados
MÓDULO 2: DESEÑO DO SISTEMA DE OPERACIÓNS	TEMA 2. Selección e Deseño do Produto e do Proceso Produtivo TEMA 3. Decisións Estratéxicas de Capacidade TEMA 4. Decisións de Localización TEMA 5. Distribución en Pranta
MÓDULO 3: XESTIÓN DA CADEA DE SUMINISTROS	TEMA 6. Xestión da Cadea de Subministros TEMA 7. Xestión dos Stocks
MÓDULO 4: XESTIÓN DAS ACTIVIDADES DE PRODUCCIÓN	TEMA 8. Planificación e Control de Proxectos TEMA 9. Planificación, Programación e Control da Producción TEMA 10. Lean Manufacturing

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	37.5	40	77.5
Resolución de problemas	30	75	105
Seminario	7.5	0	7.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	32	35
*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.			

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Emprégase como complemento da lección maxistral.
Seminario	Reunións que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento, desenvolvemento e supervisión de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Seminario	Reunións que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento, desenvolvemento e supervisión de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Estas sesións poderán realizarse, baixo a modalidade de concertación previa, polos medios telemáticos fixados polo profesorado.

Avaliación					
	Description	Qualification	Evaluated Competences		
Resolución de problemas	Probas na que o alumno debe solucionar unha serie de casos, problemas e exercicios nun tempo e condicións establecidos polo profesor. Desta maneira, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu. Correspóndense coas horas prácticas da materia recollidas nos grupos medianos.	50	CG1 CG10 CG11 CG14	CE6 CE12	CT5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e razoada en base aos coñecementos que teñen sobre a materia.	50	CG1 CG2 CG10 CG11 CG13 CG14	CE6 CE12	CT5

Other comments on the Evaluation

A Avaliación do alumno realizarase do seguinte xeito:

- Exame final (0 a 5 puntos). Realizarase un único exame ó final do cuatrimestre que constará dunha parte teórica e dunha parte práctica. Para superar o exame será necesario obter unha nota igual ou superior ó 50% da puntuación total do exame e, como mínimo, o 40% da nota asignada en cada unha das partes teórica e práctica.

No caso de que o alumno teña solicitado no prazo establecido que o exame final sexa sobre 10 puntos, no exame final

incluiráse unha terceira parte (0 a 5 puntos) que substituirá ás probas intermedias de avaliación continua. Para iso, nos primeiros 15 días do cuatrimestre habilitarase un único prazo para que o alumno poda solicitar que o seu exame conte con esta terceira parte e renunciar, polo tanto, ó sistema de avaliación continua.

- Avaliación baseada nos traballos realizados, tanto en grupo como de maneira individual, nas sesións prácticas (0 a 5 puntos). As actividades de avaliación continua nas sesións prácticas só se poderán realizar nas datas e sesións establecidas, debendo cada alumno asistir ao grupo que teña asignado para a realización das mesmas, agás autorización explícita para algunha práctica dos profesores encargados da materia para asistir a outro grupo no que teña lugar a mesma práctica.

O alumnado que sexa evaluado en réxime de avaliación continua terá a posibilidade de superar a asignatura e de alcanzar o 100% da nota. Para eso, antes da realización do examen final existirá a posibilidade de realizar de maneira telemática un exame coas mesmas condicións, contidos e formato que o exame final (0 a 5 puntos) e que se indicaron anteriormente. A materia aprobarase sempre e cando se supere este exame e se alcance un mínimo de 5 puntos na materia.

Se o estudante non supera a asignatura por avaliación continua, a aprobación da asignatura requirirá da aprobación do examen final. Nese caso, a nota final da asignatura resultará da suma da nota obtida na avaliación continua, que suporá un 50% da nota final, e a nota obtida no exame, que suporá o 50% restante. No caso de non superar o exame final, a nota final da asignatura será a obtida no exame expresada nunha escala de 0 a 10 puntos.

A segunda convocatoria rexirase polas mesmas normas. Na convocatoria de fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación.

Os exames terán lugar na data establecida polo Decanato do centro. **IMPORTANTE:** O calendario de exames é publicado ó inicio do curso. Non obstante, o calendario pode ser modificado ó longo do mesmo por algún imprevisto. Prégase que consulten a páxina web da Facultade por se hai cambios no mesmo (<http://fccee.uvigo.es>).

BOAS PRÁCTICAS:

- Non está permitido facer uso de teléfonos móbiles, ordenadores portátiles, tabletas ou similares nas sesións de traballo. Estes deben estar desconectados, agás autorización expresa do profesor/a.

- Non está permitido comer nin beber (agás auga) durante as clases.

- As condutas inadecuadas, contrarias e perxudiciais para a convivencia e a súa corrección poderán ser sancionadas coa perda do dereito á avaliación continua do estudante responsable.

- É imprescindible asistir ás sesións de aula co material necesario para o seu desenvolvemento.

- Calquera evidencia de traballos e/ou probas plaxiados ou copiados, total ou parcialmente, suporá unha calificación de suspenso en tódalas convocatorias do curso académico.

- Para a realización dos exames só se permite o uso de elementos de escritura e calculadora.

- O alumno deberá presentarse ao exame debidamente identificado, co seu D.N.I, pasaporte ou título de conducir, non sendo válido outro documento.

- Tódalas probas e exames deberán ser entregados á súa finalización e baixo ningún concepto poderán ser sacados fora da aula.

- A revisión de exames terá lugar só no horario e lugar establecido polo profesor/a.

- No caso das actividades docentes que se leven a cabo por medios telemáticos, véxase a seguinte información:
<https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

No caso de incumprimento das normas anteriores, o profesor/a poderá adoptalas medidas que estime oportunas dentro da lexislación vixente.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

ARIAS ARANDA, A. y MINGUELA RATA, B. (Coord.), **Dirección de la Producción y Operaciones. Decisiones Estratégicas**, Pirámide, 2018

CRESPO FRANCO, T. y PIÑEIRO GARCÍA, P., **Producción. Planificación, Programación e Control**, Servicio Publicacións da Universidade de Vigo, 2009

CRESPO FRANCO, T. y PIÑEIRO GARCÍA, P., **Producción. Planificación, Programación e Control. Exercicios Resoltos**, Servicio Publicacións da Universidade de Vigo, 2005

Complementary Bibliography

ADAM, E.E. y EBERT, R.J., **Administración de la Producción y las Operaciones**, Prentice Hall, 1991

ARIAS ARANDA, A. y MINGUELA RATA, B. (Coord.), **Dirección de la Producción y Operaciones. Decisiones Operativas**, Pirámide, 2018

CHASE, R.B.; JACOBS, F.R. y AQUILANO, N.J., **Administración de operaciones : producción y cadena de suministros**, McGraw-Hill, 2014

DOMÍNGUEZ MACHUCA, J.A. (Coord.), **Dirección de operaciones. Aspectos estratégicos en la producción y los servicios**, McGraw-Hill, 1994

DOMÍNGUEZ MACHUCA, J.A. (Coord.), **Dirección de operaciones : aspectos tácticos y operativos en la producción y los servicios**, McGraw-Hill, 1994

FERNÁNDEZ SÁNCHEZ, E., **Dirección de la Producción. Fundamentos Estratégicos.**, Civitas, 1995

FERNÁNDEZ SÁNCHEZ, E.; AVELLA CAMARERO, L. y FERNÁNDEZ BARCALA, M., **Estrategia de Producción**, McGraw-Hill, 2006

FERNÁNDEZ SÁNCHEZ, E.; AVELLA CAMARERO, L. y FERNÁNDEZ BARCALA, M., **Administración de la Producción: Enfoque Estratégico**, Pirámide, 2020

FERNÁNDEZ SÁNCHEZ, E. y VÁZQUEZ ORDÁS, C., **Dirección de la Producción. Métodos Operativos.**, Civitas, 1994

HEIZER, J. y RENDER, B., **Dirección de la Producción y de Operaciones : Decisiones Estratégicas**, Prentice Hall, 2015

KRAJEWSKI, L.J. y RITZMAN, L.P., **Administración de Operaciones. Estrategia y análisis**, Pearson, 2003

MARTÍN PEÑA, M. L.; CARRASCO, E.; DÍAZ, E.; GARCÍA, F. y MONTERO, A., **Dirección de la Producción. Problemas y ejercicios resueltos**, Prentice Hall, 2003

MIRANDA GONZÁLEZ, F.J.; CHAMORRO MERA, A.; RUBIO LACOBIA, S. y BAÑEGIL PALACIOS, T.M., **Manual de Dirección de Operaciones**, Thomson, 2005

MIRANDA GONZÁLEZ, F.J.; RUBIO LACOBIA, S. y CHAMORRO MERA, A., **Dirección de Operaciones. Casos prácticos y recursos didácticos**, Paraninfo, 2014

PIÑEIRO GARCÍA, T.; ARÉVALO TOMÉ, R.; CABALLERO FERNÁNDEZ, G. y GARCÍA-PINTOS ESCUDER, A., **Introducción a la economía de la empresa. Una visión teórico-práctica**, Delta Publicaciones, 2010

SCHROEDER, R.G., **Administración de Operaciones. Toma de Decisiones en la Función de Operaciones**, McGraw-Hill, 1992

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Fundamentos de administración/V03G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/V03G020V01203

Other comments

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito impártese no 1º cuadrimestre do 3º curso. O profesor responsable é María Eva Diz Comesaña.

Aportarase ao alumnado a información e as pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

IDENTIFYING DATA				
Dirección de recursos humanos				
Subject	Dirección de recursos humanos			
Code	V03G020V01303			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	9	Mandatory	2	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Velando Rodríguez, María Elena			
Lecturers	Álvarez Prego de Oliver, Javier Eloy Gómez Fraiz, José Santiago Suárez Porto, Vanessa María Velando Rodríguez, María Elena			
E-mail	velando@uvigo.es			
Web				
General description	Materia centrada no estudo pormenorizado das estratexias, procesos, e técnicas da dirección de recursos humanos nas empresas			

Competencias	
Code	
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG2	Pensamento crítico e autocrítico
CG3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita
CG8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
CG9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
CG10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CG14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
CE3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
CE5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
CE6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
CE7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
CE10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
CE11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
CE12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
CE14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións
CE16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
CT4	Compromiso ético no traballo

Resultados de aprendizaxe			
Learning outcomes	Competences		
Lograr o manexo por parte do alumnado dos coñecementos, e procesos propios da dirección e xestión de recursos humanos, mostrando compromiso coas consecuencias das súas accións en calquera contexto de intervención, reflexionando sobre os seus propios posicionamentos.	CG1 CG2 CG5 CG13 CG14	CE6	CT4
Lograr por parte do alumnado o coñecemento e a aplicación correcta das principais técnicas e ferramentas propias da dirección e xestión de recursos humanos	CG3 CG13	CE6 CE7	
Lograr por parte do alumnado a aplicación de ferramentas de procura, filtrado e interpretación da información relevante na área de recursos humanos	CG1 CG5 CG8 CG9 CG13	CE6 CE10 CE16	

Tomar decisións na procura de solucións a problemas relativos á situación socio-laboral da empresa, aplicando os métodos apropiados así como a emisión dos informes correspondentes	CG1 CG5 CG8 CG9 CG10 CG13	CE12
Conseguir que o alumnado fixe obxetivos, elabore estratexias e planos de acción coherentes co seu entorno	CG1 CG5 CG13	CE3 CE5 CE6 CE11 CE14

Contidos

Topic

BLOQUE I: FUNDAMENTOS DE RRHH	* A función de recursos humanos na empresa. * Dirección de recursos humanos na empresa. * Fontes básicas de información na toma de decisións de recursos humanos (análise e avaliación de postos e avaliación do rendimento).
BLOQUE II: ACTIVIDADES BÁSICAS NA DIRECCIÓN E XESTIÓN DE RRHH	* Planificación de recursos humanos na empresa. * Estratexias, procesos e técnicas de compensación e retribución. * Estratexias, procesos e técnicas de recrutamento, selección e socialización. * Estratexias, procesos e técnicas de desenvolvemento dos recursos humanos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Estudo de casos	10	7.5	17.5
Resolución de problemas de forma autónoma	0	30	30
Prácticas de laboratorio	27.5	32.5	60
Estudo previo	0	30	30
Lección maxistral	37.5	50	87.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Estudo de casos	Formulación, resolución, presentación e debate de exercicios/cuestións/problemas/casos prácticos por parte do alumnado, de forma individual ou en grupo, baixo a proposta, guía e supervisión do profesorado. O alumnado debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, fórmulas ou algoritmos específicos e axeitados, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa disciplina. O alumnado debe desenvolver de forma autónoma a análise e a resolución dos problemas e/ou exercicios polo que é preciso que o estudiantado traballe previamente o material explicado polo profesorado.
Prácticas de laboratorio	Exercicios de aplicación práctica de diversas técnicas por parte do alumnado a través das TIC específicas en aulas de informática, de forma individual ou en grupo, baixo a proposta, guía e supervisión do profesorado.
Estudo previo	Traballo autónomo do alumnado que consistirá na procura, lectura e traballo de documentación, preparación e propostas de resolución de problemas e/ou exercicios, así como na preparación de probas avaliáveis.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicios ou proxectos que debe desenvolver o/a estudante. Requírese a participación activa do alumnado na aula. Ademais soe ser necesario que o estudiantado traballe previamente o material entregado polo profesorado.

Atención personalizada

Methodologies Description

Estudo de casos	Prantexamento, resolución, presentación e debate de exercicios/cuestións/problemas/casos prácticos por parte do alumnado, de forma individual ou en grupo, baixo a proposta, guía e supervisión do profesorado. Estas sesións poderanse realizar polos medios telemáticos fixados polo profesorado baixo a modalidade de concertación previa.
-----------------	---

Avaliación

Description		Qualification	Evaluated Competences		
Estudo de casos	Avaliarase a comprensión da materia, a aplicación de técnicas específicas axeitadas, a argumentación, a capacidade de transmisión de contidos, na realización de presentacións, resolución de problemas, casos e exercicios nun tempo e condicións establecidos polo profesorado ó longo do período lectivo. A aplicación desta técnica correspóndese coas prácticas da materia recollidas nos grupos medianos.	50	CG1	CE3	CT4
			CG2	CE5	
			CG3	CE6	
			CG5	CE7	
			CG8	CE10	
			CG9	CE11	
			CG10	CE12	
			CG13	CE14	
			CG14	CE16	
Lección maxistral	Avaliarase a comprensión da materia, a adquisición de competencias de coñecemento, e destreza na práctica, a través de probas de avaliación con contido teórico e práctico, formuladas polo profesorado ó longo do período lectivo.	50	CG1	CE3	CT4
			CG5	CE5	
			CG10	CE6	
			CG13	CE7	
			CG14	CE10	
				CE11	
				CE12	
				CE14	
				CE16	

Other comments on the Evaluation

Existen dous sistemas de avaliación excluíntes: o sistema de avaliación continua e o sistema de avaliación non continua.

O Sistema de Avaliación continua

A descrición desta guía está pensada para a modalidade de avaliación continua.

Enténdese que o alumnado elixe o sistema de avaliación continua no caso de que se presente a algunha proba das efectuadas durante ó período lectivo, salvo que o alumnado decida renunciar ó sistema de avaliación continua. Para renunciar á avaliación continua alumnado o alumnado deberá solicitar esa renuncia nas datas e polos medios establecidos polo profesorado.

Se o/a alumna/o por causas de forza maior debidamente xustificadas non puidera realizar algunha das actividades avaliábeis deberá poñerse en contacto co profesorado responsable de dita actividade con anterioridade a súa data de celebración, para establecer unha nova data e acreditar de forma documental a causa da forza maior. As actividades avaliábeis non realizadas contarán como cero.

O alumnado que sexa avaliado no réxime de avaliación continua terá a posibilidade de superar a materia e de obter o 100% da nota. Superarase a materia sempre e cando a suma ponderada dos resultados de tódalas probas efectuadas ó longo do período lectivo sexa maior ou igual a 5 puntos sobre 10.

Si o/a estudante non supera a materia por avaliación continua, este/a poderá presentarse ó exame, tanto na convocatoria ordinaria como na extraordinaria, que terá lugar na data oficial establecida polo Decanato da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais. Nese caso, a nota final da materia resultará da suma da nota obtida na avaliación continua, que suporá un 50% da nota final, e a nota obtida no exame celebrado nas datas oficiais, que valerá o 50% restante. Para aprobar a materia será preciso obter unha nota igual ou superior a 5 puntos sobre 10.

Na convocatoria extraordinaria poderase renunciar á avaliación continua e nese caso a avaliación da materia consistirá en un examen final a realizar na data e lugar establecidos polo Decanato de Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais, cunha puntuación máxima de 10 puntos. Para aprobar a materia será preciso obter unha nota igual ou superior a 5 puntos sobre 10. Dito examen versará sobre a totalidade da materia.

As actividades de avaliación continua solo se poderán entregar nas datas e sesións establecidas ó efecto, debendo cada estudante asistir ó grupo que teña asignado para a realización das mesmas. O cambio de grupo neste caso deberá ser autorizado polo profesorado.

Recoméndase que o alumnado asista as clases con regularidade, e as titorías cando o precisen e se impliquen activamente no seu proceso de aprendizaxe. É responsabilidade do alumnado consultar os materiais dispoñíbeis na plataforma MooVi e estar ó tanto dos avisos e das datas de realización das diferentes actividades de avaliación.

O sistema de Avaliación non continua

Para as convocatorias ordinaria e extraordinaria a avaliación consistirá nun exame final a realizar na data e hora establecidas polo Decanato da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais, cunha puntuación máxima de 10 puntos. Dito exame versará sobre a totalidade da materia.

Os exames das convocatorias ordinarias e extraordinarias desta materia terán lugar na data, hora e lugar establecido polo Decanato da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais.

O calendario de exames publícase ó inicio do curso polo Decanato da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais, pero dito calendario pode ser modificado ao longo do curso por algún imprevisto. Consulten a páxina web da facultade, por se hai cambios.

A elección desta opción de avaliación en ningún caso supón a perda do dereito a asistir ás clases. De feito, a asistencia a clases recoméndase en todas as modalidades de avaliación. O alumnado que siga a modalidade de avaliación non continua será responsable de manter un contacto continuado coa materia.

Na convocatoria de fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación.

DECÁLOGO DE BOAS PRÁCTICAS

1. Non está permitido facer uso de teléfonos móbiles, ordenadores portátiles, tablets ou similares nas sesións de traballo. Estes deben estar desconectados, agás autorización expresa do profesorado.
2. Os teléfonos móbiles deben estar pechados na realización das probas e o alumnado non debe ter consigo reloxos e demais dispositivos intelixentes na realización das mesmas, agás autorización expresa do profesorado.
3. Non está permitido comer nin beber (agás auga) na clase.
4. É imprescindible asistir ás sesións de aula co material necesario para o seu desenvolvemento (tales como manual, apuntes, enunciado da práctica, entre outros).
5. O plaxio total ou parcial nas actividades entregadas levará a invalidación das mesmas.
6. Para a realización dos exames só se permite o material indicado polo profesorado.
7. A/o alumna/o deberá presentarse ao exame debidamente identificado, co D.N.I, pasaporte ou carné de conducir, non sendo válido outro documento.
8. Tódolos exames e probas puntuables deberán ser entregados a súa finalización e baixo ningún concepto poderán ser sacados fora da aula, nin fotografiados nin gravados polo alumnado
9. A revisión de exames terá lugar só no horario e lugar establecido polo profesorado.
10. No caso das actividades docentes que se leven a cabo por medios telemáticos véase <https://www.uvigo.gal/proteccion-datos>

No caso de incumprimento das normas anteriores, o profesorado poderá adoptar as medidas que estime oportunas.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

- ALBIZU GALLASTEGUI, E. e LANDETA RODRÍGUEZ, J., **Dirección Estratégica de los Recursos Humanos. Teoría y Práctica.**, Pirámide, 2011
- DE LA CALLE, M.C. e ORTIZ DE URBINA, M., **Fundamentos de Recursos Humanos, 2ª ed.**, Prentice Hall, 2013
- LEAL, A., ALFARO DE PRADO, A., RODRIGUEZ, L. e ROMÁN, M., **El Factor Humano en las Relaciones Laborales**, Pirámide, 1999
- PEREDA MARIN, S., **Dirección y gestión de recursos humanos por competencias**, Editorial Universitaria Ramón Areces, 2011

Complementary Bibliography

- ALLES, M.A., **Dirección Estratégica de Recursos Humanos, 3ª ed.**, Granica, 2015
- BYARS, L. e RUE, L., **Gestión de los Recursos Humanos**, Irwin, 1996
- DESSLER, G., **Administración de Recursos Humanos**, Prentice Hall, 2009
- DELGADO Mª I., GÓMEZ L., VÁZQUEZ E., **Gestión de los Recursos Humanos, del Análisis Teórico a la Solución Práctica**, Prentice Hall, 2006
- DOLAN, S., VALLE, R., JACKSON, S e SCHULER, R.S., **La Gestión de los Recursos Humanos**, McGraw Hill, 2007
- FERNÁNDEZ AGUADO J., **Dirigir Personas en la Empresa. Enfoque conceptual y Aplicaciones Prácticas.**, Pirámide, 2007
- FERRER LOPEZ, M.A., **Como confeccionar nóminas y seguros sociales 2017**, 30, Deusto, 2017
- FISHER, C., SCHOENFELDT, L. e SHAW, J., **Human Resource Management, 6th ed.**, Mifflin Co., 2006
- GARCÍA TENORIO, J. e SABATER, R., **Fundamentos de Dirección y Gestión de Recursos Humanos**, Thomson, 2004
- MONDY, R., **Administración de recursos humanos**, Prentice Hall,, 2010
- ROBLEDO CAMACHO, M., **D3D. Un Enfoque Integral de la Dirección de Empresas**, Díaz de Santos, 2004
- RUBIO DE MEDINA, M.D., **Retribuciones Laborales**, Bosch, 2005

SASTRE CASTILLO, M.A. e AGUILAR PASTOR, E.M., **Dirección de Recursos Humanos. Un Enfoque Estratégico.**, McGraw Hill, 2003

VELANDO RODRÍGUEZ, M.E., **Manual Práctico de Planificación de Necesidades de Recursos Humanos (versión actualizada 2022)**, Amazon, 2020

ODE, **Estudio de retribuciones 2012**, ODE, 2012

ODE, **Estudio de retribuciones 2015**, ODE, 2015

ICSA, **Informe de Remuneraciones Pymes y Gran empresa**, ICSA, 2020

<http://www.expansionyempleo.com>,

<http://www.losrecursoshumanos.com/>,

<http://www.rrhhdigital.com/>,

<http://www.mites.gob.es/>,

<http://www.seg-social.es/>,

<http://www.sepe.es>,

<http://www.ine.es>,

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Fundamentos de administración/V03G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/V03G020V01203

Other comments

Aportarase ó alumnado a información e as pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito impártese no 2º cuatrimestre do 3º curso e o profesorado responsable está integrado por: Vanessa Suárez Porto, Santiago Gómez Fraiz e Mª Elena Velando Rodríguez (Coordinadora) e dado que as clases se imparten na Facultade de Ciencias Xurídicas e do Traballo, os exámenes das convocatorias ordinaria e extraordinaria desta materia terán lugar na data, hora e lugar establecido polo Decanato desta facultad. Consulten a páxina web desta facultad.

IDENTIFYING DATA				
Econometría				
Subject	Econometría			
Code	V03G020V01304			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits 6	Type Mandatory	Year 2	Quadmester 1c
Teaching language	Castelán			
Department	Economía aplicada			
Coordinator	Verdugo Matés, María Victoria Otero Giráldez, María Soledad			
Lecturers	Álvarez García, María Begoña Fernandez-Jardón Fernandez, Carlos Maria Otero Giráldez, María Soledad Verdugo Matés, María Victoria			
E-mail	sotero@uvigo.es vverdugo@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/vverdugo/			
General description	A materia encádrase no primeiro cuadrimestre do segundo curso do grao. Trátase dunha materia para alumnos que xa completaron o primeiro curso, e que por tanto posúen formación nas disciplinas de matemáticas e estatística, un coñecemento básico das cales é moi importante para o estudo da econometría. Deste xeito, o alumno áchase preparado para abordar unha materia de análise como é a econometría, na que empregar os seus coñecementos estatísticos para construír modelos econométricos xenerais, que son aplicables en principio ao estudo e resolución de problemas dunha ampla variedade de materias relacionadas coa titulación.			

Competencias	
Code	
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG2	Pensamento crítico e autocrítico
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CE7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
CE12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
CT3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos

Resultados de aprendizaxe			
Learning outcomes	Competences		
Comprensión das técnicas econométricas básicas dende un punto de vista teórico e aplicado.	CG1 CG13	CE7	
Manexo das técnicas e ferramentas básicas para a cuantificación das relacións entre variables relevantes do mundo económico e empresarial.	CG13	CE12	
Habilidades para a resolución de problemas de maneira eficaz, así como para a argumentación rigorosa e intelixible.	CG1 CG2	CE12	CT3

Contidos	
Topic	
1. Modelización econométrica.	Definición e obxectivos do modelo econométrico. Deseño e construción do modelo econométrico.
2. Modelo de Regresión Lineal Clásico (MRLC).	Especificación do modelo. Hipóteses básicas do modelo. Estimación e interpretación dos coeficientes estimados. Propiedades dos estimadores. Bondade de axuste. Contrastes de hipóteses. Predición. Outras cuestións relacionadas co Modelo de Regresión Lineal Clásico (MRLC).
3. Incumprimento das hipóteses clásicas.	Análise, Consecuencias, Diagnoses e posibles solucións se hai incumprimento das hipóteses clásicas.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	20	30	50
Resolución de problemas	6	15	21

Prácticas con apoio das TIC	20	28	48
Observación sistemática	2	5	7
Exame de preguntas obxectivas	2	22	24

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, complementada co uso de medios audiovisuais, así como a introdución dalgunhas preguntas dirixidas ao estudante, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe.
Resolución de problemas	Permite ao alumnado implementar de forma efectiva os coñecementos teóricos adquiridos a partir das sesións maxistrais a través da realización de actividades tales como resolución de cuestións, exercicios e problemas. Os obxectivos desta técnica son: alcanzar unha maior competencia no manexo dos contidos aprendidos así como ilustrar as súas potenciais aplicacións.
Prácticas con apoio das TIC	Nestas sesións de laboratorio informático aplicaranse os coñecementos adquiridos nas clases teóricas e prácticas para realizar supostos prácticos coa axuda dun paquete informático econométrico. Os alumnos traballarán de forma autónoma, individualmente ou en grupo, baixo a supervisión do profesor.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	Resolveranse exercicios e problemas relacionados coa materia

Avaliación

	Description	Qualification	Evaluated Competences		
Resolución de problemas	Outras evidencias de avaliación continua	30	CG1	CE7	CT3
			CG2	CE12	
Observación sistemática	Outras evidencias de avaliación continua	10	CG1	CE7	CT3
			CG2	CE12	
			CG13		
Exame de preguntas obxectivas	Control o Controis tutoriais	60	CG1	CE7	CT3
			CG2	CE12	
			CG13		

Other comments on the Evaluation

O alumno poderá elixir o sistema de avaliación que desexa que se lle aplique na materia, para o que deberá optar nas primeiras semanas do cuadrimestre entre avaliación continua ou exame final.

Unha vez realizada unha das probas de avaliación continua, xa sexa en clase teórica ou práctica, o alumno quedará suxeito a esa modalidade de avaliación. As datas do control o controis tutoriais incluíranse no cronograma do curso. O profesor poderá establecer unha nota mínima no control o controis tutoriais.

Como alternativa ao sistema de avaliación continua, o alumno poderá optar por ser avaliado cun único exame final que suporá o 100% da nota. Isto aplicárase tamén na convocatoria extraordinaria do curso.

Na convocatoria de fin de curso, o exame suporá o 100% da nota.

As datas de exame serán as aprobadas pola Xunta de Facultade e publicadas na páxina web da Facultade (<http://fccee.uvigo.es>).

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

- Verdugo Matés, M.V. y otros, **Análisis Económico. Una aproximación práctica con Shazam**, Delta Publicaciones, 2006
- Fernández-Jardón, C. M. y otros, **Econometría Estática Aplicada**, Tórculo, 1997
- Wooldridge, J.M, **Introducción a la Econometría: Un enfoque moderno**, segunda edición, Thomson-Learning, 2003
- Gujarati, **Econometría**, cuarta edición, McGraw-Hill, 2003
- Martín, G., J.M. Labeaga y F. Mochón, **Introducción a la Econometría**, Prentice Hall, 1997
- Carrascal, U., González, Y. y Rodríguez, B., **Análisis econométrico con EVIEWS**, primera edición, Ra-Ma, 2001
- Pena, J. B. y otros, **Cien ejercicios de Econometría**, Pirámide, 1999
- Cal Bouzada, M.I. y Verdugo Matés, M. V., **Guía de introducción a la econometría utilizando Gretl**, primera edición, Virtual eumed.net, 2013

Verdugo Matés, M. V. y Cal Bouzada, M.I., **Incumplimientos del Modelo de Regresión Lineal Normal Clásico con Gretl**, primera edición, Virtual eumed.net, 2017

Complementary Bibliography

Novalés, A, **Econometría**, segunda edición, McGraw-Hill, 1997

Greene, W.H., **Análisis Económico**, tercera edición, Prentice-Hall, 1999

Guisan M.C, **Econometría**, Mc GrawHill, 1997

Dougherty, C., **Introduction to Econometrics**, second edition, Oxford University Press, 2002

Pérez, C., **Problemas resueltos de Econometría**, Thomson Paraninfo, 2006

Recomendaciones

Subjects that it is recommended to have taken before

Estatística: Estadística/V03G020V01204

Matemáticas: Matemáticas/V03G020V01104

Other comments

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito impártese no 1º cuadrimestre do 2º curso e o profesorado responsable está integrado por: Mª Vitoria Verdugo Matés.

IDENTIFYING DATA				
Contabilidade financeira II				
Subject	Contabilidade financeira II			
Code	V03G020V01401			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Diéguez Ferreiro, Ricardo Miguel			
Lecturers	Diéguez Ferreiro, Ricardo Miguel			
E-mail	rdieguez@uvigo.es			
Web				
General description	A materia CONTABILIDADE FINANCEIRA II completa os coñecementos adquiridos polo alumno na materia de CONTABILIDADE FINANCEIRA I do primeiro cuadrimestre do 2º Curso do Grao en ADE, centrándose no estudo da contabilización das operacións vinculadas co ciclo de capital. Para o que se estuda a problemática contable das transaccións con instrumentos financeiros, na súa dobre vertente investimento e financiamento, introducindo ao alumno no estudo da contabilidade por razón do suxeito, a través da problemática da emisión de instrumentos financeiros por parte das entidades que teñan a forma xurídica de sociedade. Así mesmo complétase o estudo da problemática dos activos non correntes operativos, facendo especial incidencia na depreciación do inmovilizado . Finalizando o programa co estudo das contas anuais. Con todo isto o alumno terá un coñecemento completo do modelo contable español.			

Competencias

Code	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita
CG9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
CG10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CG14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
CE4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
CE6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
CE7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
CE10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
CE12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
CE16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
CT3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
CT4	Compromiso ético no traballo
CT5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe

Learning outcomes	Competences			
Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa.	CB2	CG1	CE4	CT3
	CB3			CT5
	CB4			

Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial.	CB2	CG9	CE6	CT4
	CB3	CG10	CE7	
	CB4	CG14	CE10	
Capacidade para aplicar correctamente a lexislación mercantil en materia contable	CB2	CG1	CE4	CT3
	CB3	CG5	CE12	CT4
	CB4	CG13	CE16	CT5
	CB5			

Contidos

Topic	
I. OS INVESTIMENTOS FINANCEIROS. ACTIVOS FINANCEIROS	I.1.- Instrumentos financeiros. I.2.- Activos financeiros. Concepto e clasificación. I.3.- Créditos comerciais e non comerciais. I.4.- Valores representativos de débeda. I.5.- Investimentos en instrumentos de patrimonio. I.6.- Reclasificación e baixa de activos financeiros. I.7.- Deterioración de valor dos activos financeiros.
II. FINANCIAMENTO BÁSICO: (I) PATRIMONIO NETO: (1) FONDOS PROPIOS: (1.1) CAPITAL SOCIAL	II.1.- As fontes de financiamento na empresa: Concepto e clasificación. II.2.- O Capital Social: Problemática contable derivada da fundación da sociedade. II.3.- Contabilización dos incrementos de capital: Causas e tipos. II.4.- Contabilización das reducións de capital: Causas e tipos. II.5.- Do negocio sobre as propias accións.
III. FINANCIAMENTO BÁSICO: (I) PATRIMONIO NETO: (1) FONDOS PROPIOS: (1.2) RESERVAS	III.1.- A autofinanciación: Concepto e clases. III.2.- O resultado do exercicio e base de repartición. III.3.- Orde de prelación na distribución das ganancias. III.4.- Remuneración das accións. III.5.- As dotacións a reservas. Problemática contable das Reservas: Concepto, clases e funcionamento III.6.- Outros participes. III.7.- O resultado negativo: A absorción de perdas III.8.- Os resultados pendentes de aplicación
IV.- FINANCIACION BASICA (I) PATRIMONIO NETO. (2) AXUSTES POR CAMBIO DE VALOR. SUBVENCÍONS, DOAZÓNS E LEGADOS RECIBIDOS	IV.1. Problemática dos activos financeiros a valor razoable con cambios no patrimonio neto. IV.2. Operacións de cobertura IV.3.- Subvencións, doazóns e legados recibidos.
V.- FINANCIACION BASICA: (II) PASIVO NON CORRENTE: (1) PRESTAMOS E EMPRESTITOS	V.1.- Financiamento alleo a longo prazo: Concepto e clases. V.2.- Tipos de préstamos e empréstitos. V.3.- A imputación anual dos gastos financeiros plurianuais dos préstamos e empréstitos. V.4.- Problemática contable dos préstamos e empréstitos ordinarios. V.5.- Problemática contable dos empréstitos convertibles. V.6.- Problemática contable do leasing ou arrendamento financeiro.
VI.- FINANCIACION BASICA: (II) PASIVO NON CORRENTE: (2) PROVISIÓNS	VI.1.- Provisións: Concepto. VI.2.- Problemática contable das provisiones. VI.3.- Provisión por desmantelamento, retiro ou rehabilitación do inmovilizado. VI.4.- Provisión para outras responsabilidades.
VII.- ACTIVO NON CORRENTE, O INMOBILIZADO TECNICO E OS INVESTIMENTOS INMOBILIARIOS.	VII.1.- Os investimentos fixos: Concepto, clases e función na empresa. VII.2.- Problemas valorativos. Inmovilizado material e intangible VII.3.- Investimentos inmobiliarios VII.4.- Activos non correntes mantidos para a venda VII.5.- A depreciación do inmovilizado como compoñente do resultado da unidade económica. VII.6.- Métodos de amortización: Prácticos e teóricos. VII.7.- Deterioración de valor de activos non correntes.

VIII.- CONTAS ANUAIS

- VIII.1.- Marco xurídico das contas anuais
- VIII.2.- O Balance
- VIII.2.1.- Concepto e representatividade do Balance
- VIII.2.2.- Normas aplicables ao Balance de situación
- VIII.2.3.- Contido e estrutura do Balance
- VIII.3.- A conta de perdas e ganancias
- VIII.3.1.- Os gastos: Definición e recoñecemento
- VIII.3.2.- Os ingresos: Definición e recoñecemento
- VIII.3.3.- As distintas categorías dos resultados empresariais
- VIII.3.4.- O imposto sobre sociedades
- VIII.4.- O estado de cambios no patrimonio neto
- VIII.4.1.- O estado de ingresos e gastos recoñecidos
- VIII.4.2.- O estado total de cambios no patrimonio neto
- VIII.5.- O estado de fluxos de efectivo
- VIII.6.- A memoria

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Seminario	5	5	10
Lección maxistral	30	45	75
Seminario	15	30	45
Resolución de problemas e/ou exercicios	1.5	11.5	13
Exame de preguntas obxectivas	1	6	7

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Seminario	CONTROL TUTORIAL DO PROCESO DE APRENDIZAXE DO ALUMNO/A. EXPOSICIÓN, RESOLUCIÓN DE DÚBIDAS E REALIZACIÓN DE PROBAS DE CONTROL
Lección maxistral	EXPOSICIÓN POR PARTE DO PROFESOR DOS CONTIDOS SOBRE A MATERIA OXECTO DE ESTUDO, BASES TEÓRICAS E DIRECTRICES DOS EXERCICIOS QUE O/A ESTUDANTE TEN QUE DESENVOLVER NOS SEMINARIOS.
Seminario	REALIZACIÓN DE CASOS PRÁCTICOS POLO/A ESTUDANTE, QUE PERMITE PROFUNDAR OU COMPLEMENTAR OS CONTIDOS DA MATERIA. ESTA ACTIVIDADE EMPRÉGASE COMO COMPLEMENTO DAS CLASES TEÓRICAS.

Atención personalizada**Methodologies Description**

Seminario	NAS TUTORÍAS RESOLVERANSE AS DÚBIDAS, RELACIONADAS COA MATERIA, QUE EXPOÑA O/A ESTUDANTE.
Seminario	NAS TUTORÍAS RESOLVERANSE AS DÚBIDAS, RELACIONADAS COA MATERIA, QUE EXPOÑA O/A ESTUDANTE.

Avaliación

	Description	Qualification	Evaluated	Competences
Seminario	REALIZACIÓN DE PROBAS DE CONTROL	15	CB2 CB3 CG1 CG9 CG10	CE10 CT3 CT4 CT5
Seminario	RESOLUCIÓN DE PROBLEMAS DE FORMA AUTÓNOMA	10	CG1 CG5 CG9	CT3 CT4 CT5
Resolución de problemas e/ou exercicios	PROBA ESCRITA PRESENCIAL AO FINAL DO CUADRIMESTRE, SOBRE A ADQUISICIÓN DE COMPETENCIAS DE COÑECEMENTO E DESTREZA NA PRÁCTICA	60	CB2 CB3 CB4 CB5 CG13 CG14	CE4 CE6 CE7 CE12 CE16 CT3 CT4 CT5
Exame de preguntas obxectivas	PROBA ESCRITA PRESENCIAL AO FINAL DO CUADRIMESTRE, SOBRE A ADQUISICIÓN DE COMPETENCIAS DE COÑECEMENTO	15	CB2 CB3 CB4 CB5 CG13 CG14	CE4 CE6 CE7 CE12 CE16 CT3 CT4 CT5

Other comments on the Evaluation

OS EXÁMENES OFICIAIS DA MATERIA REALIZARANSE NAS DATAS QUE FIGURAN NO CALENDARIO PUBLICADO POLA FACULTADE DE CCEEE. AS DATAS DOS EXÁMENES PODEN SER CONSULTADAS NA PÁXINA WEB DA FACULTADE <http://fccee.uvigo.es>.

A/O ESTUDANTE SERÁ AVALIADA/O NA CONVOCATORIA ORDINARIA SEGUNDO OS CRITERIOS SINALADOS ANTERIORMENTE.

NA SEGUNDA CONVOCATORIA MANTERASE A NOTA DA AVALIACIÓN CONTINUA.

ALTERNATIVAMENTE AO SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA, O ALUMNADO PODERÁ OPTAR A SER AVALIADO CUN ÚNICO EXAME FINAL QUE SUPORÁ O 100% DA CUALIFICACIÓN. A RENUNCIA Á AVALIACIÓN CONTINUA TERÁ QUE REALIZARSE DE FORMA EXPRESA E ESCRITA ANTES DA REALIZACIÓN DA 3ª PRÁCTICA. ESTE EXAME PODE SER DIFERENTE AO FINAL DA AVALIACIÓN CONTINUA. A PUNTUACIÓN DA AVALIACIÓN CONTINUA NON SE CONSERVARÁ NO CURSO ACADÉMICO SEGUINTE.

O EXAME DA CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA CONSISTIRÁ NUNHA PROBA TEÓRICO-PRÁCTICA ESCRITA, CUXA CUALIFICACIÓN SUPORÁ O 100% DA NOTA.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

BESTEIRO VARELA, MARÍA AVELINA y MAZARRACÍN BORREGUERO, Mª ROSARIO, **Contabilidad Financiera Superior**, 2ª Edición, Ediciones Pirámide, 2016

PLAN GENERAL DE CONTABILIDAD, REAL DECRETO 1514/2007,

TEXTO REFUNDIDO LEY DE SOCIEDADES DE CAPITAL, REAL DECRETO LEGISLATIVO 1/2010,

Complementary Bibliography

Montesinos, Vicente, **Fundamentos de contabilidad financiera** DE CONTABILIDAD, Ediciones Pirámide, 2015

SEBASTIAN CASTRO, FRANCISCO Y OTRO, **CONTABILIDAD DE INSTRUMENTOS FINANCIEROS Y COMBINACIONES DE NEGOCIO**, 1ª Edición, Ediciones CEF, 2008

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Análise contable/V03G020V01601

Subjects that it is recommended to have taken before

Dereito mercantil/V03G020V01205

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202

Empresa: Contabilidade financeira I/V03G020V01301

Other comments

Achegarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo. No PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito, esta materia impártese no Primeiro Cuadrimestre do 3 curso. O profesorado responsable está integrado por: Ricardo M. Diéguez Ferreiro

IDENTIFYING DATA				
Investment decisions				
Subject	Investment decisions			
Code	V03G020V01402			
Study programme	Grado en Administración y Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2nd	2nd
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish English			
Department				
Coordinator	Rodríguez de Prado, Francisco			
Lecturers	Rodríguez de Prado, Francisco			
E-mail	fprado@uvigo.es			
Web	http://https://fprado.webs.uvigo.es/			
General description	This course aims to provide students with the theoretical knowledge and analytical capacity to perform tasks corresponding to financial management, especially in the analysis of short-term solvency and the evaluation of investment return. The knowledge acquired serves as a basis previous to study other subjects of the Degree in the area of Finance.			
English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.				

Skills	
Code	
CG1	Ability to analyse and synthesise
CG3	Skills related to the use of those computer applications used in business management
CG10	Issue assessment reports on specific situations regarding companies and markets
CG11	Design global management projects or projects related to the functional areas within a company
CG13	Capacity for learning and independent work
CG14	Capacity to apply the theoretical and practical knowledge acquired in a specialised academic context
CE3	Acquire and understand knowledge regarding: Internal aspects, functions and processes of organisations including their nature, structure, direction, operation and management
CE5	Acquire and understand knowledge regarding: The relationship between the business and its surroundings, evaluating its impact on business strategy, behaviour, management and sustainability
CE7	Acquire and understand knowledge regarding: The main instrumental techniques applied to the business context
CE10	Assess the situation and foreseeable evolution of a company based on the relevant information records
CE11	Make strategic decisions using different types of business models
CE12	Solve problems effectively and make decisions using the appropriate quantitative and qualitative methods, including the identification, expression and solution of business problems
CE16	Skills in looking for, identifying and interpreting sources of relevant economic information

Learning outcomes		
Learning outcomes	Competences	
Know the main tasks about financial management of companies	CG1	CE3 CE5
Know the financial goal and the relationship with the activity of the company	CG1 CG14	CE3 CE5 CE16
Identify and estimate the appropriate financial structure according to the operating cycle and activity of the company	CG1 CG3 CG10 CG11 CG14	CE3 CE5 CE7 CE10 CE11 CE12 CE16
Know the concept of investment and the relationship with the financial goal	CG1 CG14	CE3 CE5 CE16

Know and estimate variables on an investment and apply the main analytical techniques to estimate return on investments	CG1 CG3 CG10 CG11 CG13 CG14	CE7 CE10 CE11 CE12 CE16
Interpretation of the results obtained applying return on investments methods	CG1 CG10 CG11 CG13 CG14	CE7 CE11 CE12 CE16
Using computer applications in the resolution of practical exercises in business financial management	CG1 CG3 CG10 CG11 CG13 CG14	CE12 CE16
Know and value the influence of risk in the profitability of investments	CG1 CG3 CG10 CG14	CE7 CE11 CE12

Contents

Topic	
Financial management fundamentals	- The financial function of the company: historical evolution. The financial goal. Tasks in financial management. - The financial and economic structure of the company: The financial flows in the company. The balance sheet. Turnover and working capital. Cash conversion cycle. Ratios analysis. - Effects of the time value of the money: the inflation and the interest rate. Future value of the money. Present value of the money
Concept and classification of investments	Investment concept. Classification of investments in the company. Implications of investments for the company.
Data for an investment	Variables for estimating the profitability of investments. Estimated Cashflow
Return on Investments valuation methods	Investment evaluation. The discount rate or cost of capital. Net present value (NPV). Internal rate of return (IRR).
Return on investments interpretation	Choosing among several investments. IRR interpretation: reinvestment rate and inconsistency. Risk in investment decisions

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Practices through ICT	13	20	33
Problem solving	7	10	17
Autonomous problem solving	0	10	10
Lecturing	30	58	88
Essay questions exam	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Practices through ICT	Proposal of complex problems of the subject. Explanation and use of computer tools applied to solve financial problems. Data entry, structure and application of financial functions. Presentation and analysis of results.
Problem solving	Approach and resolution of practical exercises that complement the lecturers and allow students to consolidate knowledge. Students can request to teacher through questions that will be answered in a personalized way.
Autonomous problem solving	Students will solve proposed exercises throughout the semester autonomously.
Lecturing	Teacher explanation in the classroom of the most relevant contents, using teaching material available to students on the platform and bibliography recommended.

Personalized assistance	
Methodologies	Description
Practices through ICT	Resolution of problems with computer support
Problem solving	Solution of doubts in the resolution of practical exercises

Assessment				
	Description	Qualification	Evaluated Competences	
Essay questions exam	Continuous evaluation through midterm exams with resolution of written exam, on the acquisition of competitions of the matter. Students can choose between continuous evaluation through midterm exams (100% final mark), or as an alternative way, global evaluation of all the subject in the final and end of degree exams in official dates (100% final mark). Continuous assessment system: 2 tests will be carried out throughout the course, with a weighting of 50% and 50% respectively. Students will be able to choose between continuous assessment or global assessment through final exam (100%). There is no deadline date for communicating the decision between continuous assessment or final exam. In final exams, the continuous assessment mark is not kept and a final global exam will necessarily have to be taken with 100% of the grade.	100	CG1 CG3 CG10 CG11 CG13 CG14	CE3 CE5 CE7 CE10 CE11 CE12 CE16

Other comments on the Evaluation

Official exams dates can be checked in the Faculty webpage <http://fccee.uvigo.es>

Differences among systems of evaluation in the different Faculties in the University of Vigo (Faculty of Ourense), are justified by the necessary adaptation to the characteristics in each Faculty, taking into account students profile and number of students.

Sources of information

Basic Bibliography

Pindado García, J., **Finanzas empresariales**, PAraninfo, 2012

Moovi, **Material teórico y práctico**,

Brigham, E.F. and Erhardt, M., **Financial management: theory and practice**, South western Thompson learning, 2002

Complementary Bibliography

Irene Pisón Fernández, **Dirección y gestión financiera de la empresa**, Pirámide, 2001

Blanco Ramos, F. y Ferrando Bolado, M., **Dirección Financiera I. Selección de inversiones.**, Pirámide., 2008

Cibrán Ferraz, P. y Villanueva Villar, M., **Gestión financiera : teoría y casos prácticos**, Tórculo., 2005.

Fernández Alvarez, A.I., **Introducción a las finanzas.**, Civitas, 1994

Hayat, S. y San Millán, A., **Finanzas en excel.**, McGraw Hill, 2006

López López, V.; Illanes Sánchez, J.C., **Casos de Economía de la Empresa: modelos y soluciones con excel**, Netbiblo, 2002

Mascareñas Pérez Iñigo, J., **Finanzas para directivos**, Pearson, 2010

Suárez Suárez, A.S., **Decisiones óptimas de inversión y financiación**, Pirámide, 2014

Vallelado González, E.; Azofra Palenzuela, V., **Prácticas de Dirección Financiera**, Pirámide, 2002

Valls Martínez, M^a del Carmen, **Introducción a las Finanzas**, Pirámide, 2014

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Accounting analysis/V03G020V01601

Financing decisions/V03G020V01501

Asset valuation/V03G020V01604

Financial planning/V03G020V01702

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Financial accounting 2/V03G020V01401

Subjects that it is recommended to have taken before

Business: Mathematics of financial transactions/V03G020V01202

Business: Financial Accounting I/V03G020V01301

Other comments

This subject in the PCEO Degree in Business Administration -Degree in Law is taught in the 2º semester of the 3º Course by the professor Dr. Irene Garrido Valenzuela

IDENTIFYING DATA				
Dirección comercial I				
Subject	Dirección comercial I			
Code	V03G020V01403			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	García Rodríguez, María José			
Lecturers	García Rodríguez, María José			
E-mail	mjgarcia@uvigo.es			
Web				
General description	A materia conecta ao alumno con aspectos da mercadotecnia básicos para coñecer e entender o mercado e os consumidores da empresa. En concreto, a materia Dirección Comercial 1 pretende profundar no estudo da mercadotecnia estratéxica e das ferramentas de análise e planificación do mercado que leva a desenvolver estratexias exitosas para as empresas no mercado.			

Competencias	
Code	
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita
CG9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CE6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
CE14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións

Resultados de aprendizaxe		
Learning outcomes	Competences	
Posuír coñecementos para elaborar plans e políticas na empresa.		CE6 CE14
Capacidades de análises, comunicación, responsabilidade e compromiso.	CG1 CG5 CG9 CG13	CE6 CE14

Contidos	
Topic	
Tema 1. Introducción e contido da mercadotecnia	
Tema 2. A planificación de mercadotecnia	
Tema 3. O mercado e a demanda	
Tema 4. A contorna e a xestión da información de mercadotecnia.	
Tema 5. O comportamento do consumidor	
Tema 6. A segmentación de mercados	

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	30	0	30
Estudo de casos	20	53	73
Exame de preguntas obxectivas	2	45	47

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
Description	

Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo. Requírese a participación activa do alumnado na aula a través de exposicións, resolución de exercicios, debates e outras actividades. Recoméndase ao estudante que traballe previamente o material entregado polo profesor e que se consulte a bibliografía recomendada para completar a información co fin de seguir as explicacións.
Estudo de casos	Realización de casos prácticos, exercicios de comprensión dos temas, traballos e exposicións relacionadas cos temas da materia.

Atención personalizada

Avaliación

	Description	Qualification	Evaluated Competences	
Estudo de casos	Resolución de casos prácticos, exercicios de comprensión dos temas, traballos e exposicións relacionadas cos temas da materia.	50	CG1 CG5 CG9 CG13	CE6 CE14
Exame de preguntas obxectivas	Proba escrita que consistirá en responder a preguntas tipo test ou doutro tipo sobre aspectos concretos do contido da materia.	50	CG1	CE6 CE14

Other comments on the Evaluation

No exame de avaliación continua hai que obter unha nota mínima de 1,5 puntos sobre 5 para poder superar a materia.

Para que se evalúen as prácticas é obrigatorio asistir á sesión correspondente á súa exposición e participar no debate de resolución.

A puntuación obtida pola participación, así como a realización e entrega de todas aquelas tarefas establecidas polo profesor (casos, exercicios e exposicións), mantense na convocatorias ordinaria e extraordinaria do curso académico en vigor pero NON se gardará para cursos sucesivos.

Os alumnos que non sigan a avaliación continua serán examinados mediante unha proba escrita valorada sobre 10 puntos que non necesariamente coincidirá coa do resto dos alumnos.

Se considerará que os alumnos que asistan a un 20% das prácticas están realizando avaliación continua, salvo que de forma expresa indiquen que se acollen a avaliación non continua. O prazo para renunciar á avaliación continua será até 15 días antes da data do exame.

As datas de exames deberán ser consultadas na páxina web da Facultade "<http://fccee.uvigo.es>".

Na convocatoria de fin de carreira os alumnos serán avaliados mediante unha proba escrita valorada en 10 puntos.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Armstrong, G.; Kotler, P.; Merino, M.J.; Pintado, T.; Juan, J.M., **Introducción al marketing**, 3ª, Pearson, 2011

Santesmases, M.; Merino, M.J.; Sánchez, J.; Pintado, T., **Fundamentos de marketing**, 1ª, Pirámide, 2009

Complementary Bibliography

López, M.J., **Marketing estratéxico**, 1ª, Pearson, 2013

Santesmases, M., **Marketing. Conceptos y estrategias**, 6ª, Pirámide, 2012

Esteban Talaya, A.; Mondéjar Jiménez, J.A., **Fundamentos de marketing**, 1ª, Esic, 2013

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Dirección comercial II/V03G020V01502

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Xestión de empresas/V03G020V01203

Other comments

Achegarse ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo. Esta materia no PCGE Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito impártese no segundo cuatrimestre do 3º curso e a profesora responsable é María de los Ángeles Pariente Ojea.

IDENTIFYING DATA				
Macroeconomía				
Subject	Macroeconomía			
Code	V03G020V01404			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Fundamentos da análise económica e historia e institucións económicas			
Coordinator	Falagán Mota, Jorge			
Lecturers	de Miguel Palacios, Carlos Juan Falagán Mota, Jorge Lorenzo Alonso, Pedro			
E-mail	falagan@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/			
General description	A macroeconomía céntrase no estudo da conduta da economía no seu conxunto. Analiza: o crecemento a longo prazo, as fluctuacións cíclicas da produción total, o desemprego e a inflación, a oferta monetaria e o déficit presupuestario e o comercio e as finanzas internacionais. Ademais estuda o efecto que ten sobre a economía a aplicación por parte dos gobernos de diferentes políticas económicas			

Competencias	
Code	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG2	Pensamento crítico e autocrítico
CG3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita
CG6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
CG8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
CG10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
CE9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
CE16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
CT1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial

Resultados de aprendizaxe				
Learning outcomes	Competences			
Lograr o manexo por parte do estudantado da análise económica a través das súas ferramentas básicas, de modo que para abordar preguntas económicas sexan capaces de construír modelos económicos simples, que mediante unha representación simplificada da realidade permitan tratar adecuadamente o problema	CB2	CG1		
	CB5	CG2		
		CG5		
		CG10		
Habilidades na busca, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante e do seu contido	CB3	CG3	CE16	
	CB4	CG6		
		CG8		
Esperar o interese do estudantado respecto á análise dos efectos das políticas macroeconómicas, de modo que ante a aplicación dun novo instrumento de política económica sexan capaces de formarse unha opinión fundamentada sobre a súa eficacia na consecución dos obxectivos para os cales se expuxo	CB2	CG1	CE9	CT1
		CG2		

Contidos

Topic

1. Introducción á Macroeconomía	Temas de estudo da Macroeconomía. A medición da actividade económica.
2. O mercado de bens	Modelo renta gasto. Curva IS.
3. Os mercados financeiros	A oferta e a demanda de diñeiro. A determinación do tipo de xuro. O Banco Central. O multiplicador monetario. A curva LM.
4. Análise conxunta dos mercados de bens e financeiros: o modelo IS-LM	Obtención da curva de demanda.
5. O mercado de traballo	Variables relevantes do mercado de traballo. Determinación de salarios. Determinación de prezos. Taxa de paro natural.
6. Análise conxunta de todos os mercados: o modelo OA-DA	A obtención da curva de oferta. O equilibrio a curto e medio prazo.
7. A curva de Phillips	
8. A inflación, a actividade e o crecemento da cantidade de diñeiro	
9. Macroeconomía nunha economía aberta.	Tipos de cambio. Mercado de divisas. Arbitrase e tipos de cambio. Arbitrase e tipos de interese.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	2	2	4
Lección maxistral	28	42	70
Resolución de problemas	14	18	32
Resolución de problemas e/ou exercicios	6	16	22
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	20	22

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Actividades dirixidas a tomar contacto e recoller información do alumnado e presentación da materia
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia
Resolución de problemas	Formulación, análise, resolución e debate dun problema ou exercicio, relacionado coa temática da materia

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	Formulación, análise, resolución e debate de problemas ou exercicios, relacionado coa temática da materia

Avaliación

	Description	Qualification	Evaluated Competences
Resolución de problemas e/ou exercicios	Para levar a cabo a avaliación continua realizaranse ao longo do curso varias probas sobre os diferentes temas que inclúe a asignatura.	50-100	CB2 CB3 CB4 CB5 CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CE9 CE10 CE11 CE12 CE13 CE14 CE15 CE16 CT1
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame final que terá lugar na data oficial establecida no calendario de exames. O examen evaluará toda a materia exposta ao longo do curso.	50-100	CB2 CG1 CG2 CG5

Other comments on the Evaluation

Convocatoria ordinaria e de 2ª oportunidade:

Hai dous modalidades alternativas:

MODALIDADE AVALIACIÓN CONTINUA

O alumnado dispoñerá dun sistema de avaliación continua que consistirá na realización de **dúas** probas sobre os contidos da materia cunha ponderación do 50% cada unha.

O alumnado que sexa avaliado en réxime de avaliación continua, nunha escala de 0 a 10 puntos, terá a posibilidade de superar a materia, sempre que **en cada proba obteña unha cualificación maior ou igual a 4 puntos sobre 10 e a media dos resultados das probas sexa maior ou igual a 5 puntos.**

No caso de non obter a cualificación mínima esixida (4 sobre 10) na Primeira Proba, deberá presentarse ao exame final coa **TOTALIDADE** da materia na data oficial establecida no calendario de exames. A segunda Proba terá lugar o mesmo día que o exame final.

Para aprobar a materia será preciso obter unha nota igual ou superior a 5 puntos sobre 10. No caso de que a media sexa maior ou igual a 5 puntos, pero non alcanzase a nota mínima esixida de 4 puntos nalguna das dúas partes, a cualificación final será dun 4.

O alumnado que, obtendo unha cualificación igual ou superior a 4 na Primeira Proba da avaliación continua e queira mellorar a cualificación obtida, poderá presentarse ao exame final escrito coa **TOTALIDADE** do temario na data oficial establecida no calendario de exames. Nese caso, **deberá renunciar de forma expresa á avaliación continua** enviando un correo electrónico ao coordinador da materia **ata sete días antes da realización do exame final escrito**. A nota obtida neste exame será a cualificación final da materia.

MODALIDADE AVALIACIÓN GLOBAL

Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o alumno poderá optar a ser avaliado cun exame final que supoñerá o 100% da cualificación. O exame final escrito, que terá lugar na data oficial establecida no calendario de exames, **cualificarase nunha escala de 0 a 10 puntos**. Para aprobar a materia será preciso obter **unha nota igual ou superior a 5 puntos sobre 10**.

Convocatoria Fin de Carreira:

Na Convocatoria de Fin de Carreira o exame supoñerá un 100% da cualificación. Para aprobar a materia será preciso obter unha nota igual ou superior a 5 puntos sobre 10 no exame da devandita convocatoria, que terá lugar na data oficial establecida no calendario de exames.

As datas dos exames da materia poderanse consultar na páxina web da facultade <http://fccee.uvigo.es>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Blanchard, O.; Amighini, A. y Giavazzi, F., **Macroeconomía**, 5ª edición,, Pearson Educación, 2012

Complementary Bibliography

Belzunegui, B.; Cabrerizo J.; Padilla R. y Valero I., **Macroeconomía: Problemas y ejercicios resueltos**, 3ª edición, Pearson Prentice-Hall, 2013

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Economía: Economía española e mundial/V03G020V01201

Economía: Microeconomía/V03G020V01101

Other comments

As datas de exames se poderán atopar na seguinte ligazón:

<http://fccee.uvigo.es>

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito impártese no 1º cuatrimestre do 2º curso do Programa de Simultaneidade e o profesor responsable é Jorge Falagán Mota

As datas de exames no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas/Grao en Dereito se poderán atopar na seguinte ligazón: <http://doblegradoad.uvigo.es/docencia/segundo-curso>

IDENTIFYING DATA				
Economic policies				
Subject	Economic policies			
Code	V03G020V01405			
Study programme	Grado en Administración y Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Mandatory	2nd	2nd
Teaching language	Spanish			
Department				
Coordinator	González Cerdeira, Juliá			
Lecturers	Arias Moreira, José Carlos Castro Fernández, Ana Esther González Cerdeira, Juliá Rodríguez Míguez, Eva María Teijeira Bautista, José Francisco			
E-mail	xgzlez@uvigo.es			
Web				
General description	This subject provides to the students a vision of the main macro and microeconomic policies. It focus on the main objectives (full employment, inflation, growth) as well as the instruments to reach them. Special emphasis is done in the application to the current economic context.			

Skills	
Code	
CG1	Ability to analyse and synthesise
CG2	Critical and self-critical thinking
CG5	Oral and written communication skills.
CG8	Capable of fluent communication within the student's context including interpersonal skills such as active listening, negotiation, persuasion and presentation
CG9	Ability to work effectively within a team
CG13	Capacity for learning and independent work
CG14	Capacity to apply the theoretical and practical knowledge acquired in a specialised academic context
CE2	Acquire and understand knowledge regarding: Economic institutions as a result and the application of theoretical or formal representations of how the economy works
CE12	Solve problems effectively and make decisions using the appropriate quantitative and qualitative methods, including the identification, expression and solution of business problems
CE13	Mobility and adaptability to different contexts and situations
CE14	Draw up plans and policies in the different functional areas within organisations
CE16	Skills in looking for, identifying and interpreting sources of relevant economic information
CT1	Effective personal management in terms of time, planning and behaviour, motivation and initiative both as an individual and as a member of the business community
CT5	Motivation for quality and continuous improvement

Learning outcomes			
Learning outcomes	Competences		
The students are able to identify the main aggregated indicators that define the objectives of the economic policy and the main policies to reach them, distinguishing between macro and microeconomic policies. Besides, the students understand the role of the money and of the monetary institutions, as well as the mechanisms of transmission of the monetary policy in an closed and open economy.	CG1	CE2	CT1
	CG2	CE12	CT5
	CG5	CE13	
	CG8	CE16	
	CG9		
	CG13		
	CG14		
The students are able to analyse and argue the recent decisions of economic politics that carried out the different public institutions and in that measured the current economic crisis conditioned such decisions and limited his effects.	CG1	CE2	CT1
	CG2	CE12	CT5
	CG5	CE13	
	CG8	CE14	
	CG9		
	CG13		
	CG14		

The students comprise the effects and limitations of the fiscal politics.

CG1
CG2
CG5
CG8
CG9
CG13
CG14

CE2
CE12
CE13
CE14
CE16

CT1
CT5

The students are able to interpret the reports of the main economic institutions relative to the economic politics and handle and analyse the main data that offer the relative economic statistics the these subjects.

CG1
CG2
CG5
CG8
CG9
CG13
CG14

CE2
CE12
CE13
CE14
CE16

CT1
CT5

Contents

Topic	
Introduction	Basic concepts. Typology of economic policy. Restrictions of the economic policy.
Objectives of the Economic Policy	Main objectives of the economic policy: employment, inflation, growth. Theoretical basis and indicators.
Monetary policy	Institutions. Variables and monetary relations. Instruments of monetary policy and mechanisms of transmission. Monetary Policy of the European Central Bank.
Fiscal politics	Theoretical bases. Instruments of Fiscal Policy. Deficit and public debt.
External economic politics	Balance of payments. Economic policy in an open economy.
Microeconomic policies	R&D and Competition Policy

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Practices through ICT	20	28	48
Lecturing	30	60	90
Objective questions exam	2	0	2
Problem and/or exercise solving	0	10	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Practices through ICT	Exercise solving. Data analysis from the Spanish economy.
Lecturing	Master classes taught by the teacher. Presentation of the theoretical basis and guidance on program contents.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Practices through ICT	During the lab sessions we correct the exercises proposed and solve questions from students.

Assessment

	Description	Qualification	Evaluated Competences
Objective questions exam	Exam	70	CG1 CG5 CG14 CE2 CE12 CE13 CT5
Problem and/or exercise solving	For the assessment will have into account the activities realized in the lab sessions: data analysis, active participation in the discussions, resolution of exercises, questionnaires, etc.	30	CG1 CG2 CG5 CG8 CG9 CG13 CG14 CE12 CE13 CE16 CT1 CT5

Other comments on the Evaluation

The final grade for the subject will be a weighted average of the continuous monitoring of the subject (exercises in practical

classes, participation, follow-up questionnaires, etc.), which will weigh 30% in the final grade, and of two question exams objective weighing 70%.

The two exams will have a weighting of 25% (first partial) and 45% (second partial) in the final grade.

The date of the first exam will be notified to the students on the first day of the course. The date of the second midterm exam will take place on the same day as the final exam.

You need a grade of 4 to surpass the subject. If less than a 4 is obtained in any of exams, the final grade for the subject will never be higher than a 4.

The examination of the extraordinary call (July) will be made of the content of the entire subject, keeping the mark of the activities carried out in the practical classes (the exam will have a weighting of 70% in this case).

As an alternative to the continuous assessment system, students may choose to be assessed with a final exam that will account for 100% of the grade. In the end-of-degree call, the exam will account for 100% of the grade.

The official dates of the final exams will be those set by the Dean. They can be consulted on the website of the Faculty of CC. Economic and Business <http://fccee.uvigo.es/>

Sources of information

Basic Bibliography

Cuadrado Roura, J. R. (dir), **Política económica. Elaboración, objetivos e instrumentos**, McGraw Hill, Madrid., 2015

Mankiw, N. Gregory, **Macroeconomía**, Antoni Bosch, 2009

Complementary Bibliography

Ochando, C. (coord), **Políticas Económicas Coyunturales: Objetivos e Instrumentos**, Tirant lo Blanch, Valencia, 2015

Blanchard, O. et al., **Rethinking Macroeconomic Policy**, IMF Staff Position Note, 2011

Motta, M., **Competition Policy: Theory and Practice**, Cambridge, 2004

Banco Central Europeo, <http://www.ecb.int>,

Banco de España, <http://www.bde.es>,

Eurostat, <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>,

Instituto Nacional de Estadística, <http://www.ine.es>,

Recommendations

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Macroeconomics/V03G020V01404

Subjects that it is recommended to have taken before

Economics: Spanish and global economics/V03G020V01201

Economics: Microeconomics/V03G020V01101

Other comments

The teacher responsible for this subject in the double Degree ADE-Law is Francisco Teixeira Bautista.

IDENTIFYING DATA				
Decisións de financiamento				
Subject	Decisións de financiamento			
Code	V03G020V01501			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Garrido Valenzuela, Irene			
Lecturers	Garrido Valenzuela, Irene Huarte Galbán, Cecilio			
E-mail	ireneg@uvigo.es			
Web	http://fccee.uvigo.es			
General description	Interpretación e toma de decisións de financiamento en todas as posibles modalidades: autofinanciación e financiamento externo. Análise do sistema financeiro. Estimación do custo das diferentes alternativas financeiras			

Competencias				
Code				
CG1	Capacidade de análise e síntese			
CG2	Pensamento crítico e autocrítico			
CG3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial			
CG4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado			
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita			
CG8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación			
CG9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo			
CG10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados			
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo			
CG14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado			
CE1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial			
CE2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía			
CE6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial			
CE7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial			
CE8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo			
CE9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución			
CE10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa			
CE11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais			
CE12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais			
CE15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética			
CT3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos			
CT4	Compromiso ético no traballo			
CT5	Motivación pola calidade e mellora continua			

Resultados de aprendizaxe				
Learning outcomes	Competences			
Determinar as distintas fontes financeiras existentes no sistema financeiro	CG3	CE1	CT3	
	CG4	CE6		
	CG9	CE9		
	CG14	CE11		

Estimar o custo das fontes financeiras	CG1 CG3 CG10 CG13 CG14	CE8 CE9 CE11 CE12 CE15	CT4
Tomar decisións en función dos resultados das distintas alternativas financeiras.	CG1 CG2	CE7 CE8 CE9	CT3 CT4 CT5
Asesorar sobre decisións de investimento e financiamento.	CG2 CG4 CG5 CG8 CG10 CG14	CE6 CE7 CE8 CE9 CE10 CE12	CT3 CT4 CT5
Coñecer a estrutura do sistema financeiro español	CG14	CE2	

Contidos

Topic

O FINANCIAMENTO NO SISTEMA FINANCEIRO

O CUSTO DAS DISTINTAS FONTES DE FINANCIAMENTO.

O CUSTO MEDIO DO FINANCIAMENTO DA EMPRESA

A TOMA DE DECISIONS DE FINANCIAMENTO.

As DECISIONS DE INVESTIMENTO FINANCIAMENTO

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Prácticas con apoio das TIC	20	40	60
Lección maxistral	30	58	88
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación de coñecementos a situacións concretas, e de adquisición de habilidades básicas e procedimentales relacionadas coa materia obxecto de estudo, que se realizan en aulas de informática.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Prácticas con apoio das TIC	Aprendizaxe colaborativo entre o profesor e o alumno, ben individualmente ou en grupos reducidos para a resolución de dúbidas e consultas do alumnado relacionados coa materia.

Avaliación

	Description	Qualification	Evaluated Competences
Prácticas con apoio das TIC	Resolución dunha ou varias probas, ao longo do cuadrimestre, sobre as prácticas realizadas.	35	CG1 CG3 CG13 CG14 CE8 CE12 CE15
Exame de preguntas de desenvolvemento	Resolución dunha proba escrita presencial, sobre a parte teórica e práctica da materia, o mesmo día que o exame final.	40	CG1 CG2 CG10 CG13 CG14 CE1 CE2 CE6 CE7 CE8 CE12 CE15

Other comments on the Evaluation

Sistema de avaliación continua: Realizánselle ao longo do curso 3 probas, cunha ponderación do 35%, 25% e 40% respectivamente. A última destas probas terá lugar o mesmo día que o exame final. Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o alumnado poderá optar a ser avaliado con exame final, que suporá o 100% da cualificación. Igualmente poderase optar a ser avaliado con exame que suporá o 100% da cualificación na segunda convocatoria.

A avaliación da convocatoria fin de carreira, consistirá na resolución dunha proba escrita presencial, sobre a parte teórica e práctica da materia. Na convocatoria de Fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación.

As diferenzas entre sistemas de avaliación entre os distintos centros que imparten o Grao en Administración de Empresas na Universidade de Vigo xustifícase pola necesaria adaptación ou na medición da consecución dos mesmos resultados de aprendizaxe e adquisición de iguais competencias ás diferentes organizacións docentes de cada Centro, especialmente en canto a tipo de grupos e número medio de alumnos por grupo.

As datas dos exames da materia poderán ser consultadas na páxina web da Facultade <http://fccee.uvigo.es>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Pison Fernández, I., **Dirección y gestión financiera de la empresa**, Madrid, Pirámide, 2001

José Alberto Parejo Gámir... [et al.], **Manual de sistema financiero español**, 27ª edición, Ariel, 2018

Complementary Bibliography

López Lubián, F.; García Estevez, P., **Finanzas en el mundo corporativo. Un enfoque práctico**, 1ª edición, Mc Graw Hill, 2005

Suarez Suarez, A.S., **Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa**, 22ª edición, Pirámide, 2014

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Valoración de activos/V03G020V01604

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202

Decisións de investimento/V03G020V01402

Other comments

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito, impártese no 2º cuatrimestre do 4º Curso e o profesor responsable é o Dr. Cecilio Huarte Galvan.

Achégaselle ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

IDENTIFYING DATA				
Marketing Management II				
Subject	Marketing Management II			
Code	V03G020V01502			
Study programme	Grado en Administración y Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3rd	1st
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish Galician English			
Department				
Coordinator	González Vázquez, Encarnación			
Lecturers	González Vázquez, Encarnación Otero Neira, María del Carmen Pariente Ojea, María de los Ángeles			
E-mail	egzlez@uvigo.es			
Web				
General description	The subject intends to provide the students the necessary knowledge to design and develop a marketing program, and qualify them for taking commercial decisions. In particular, the subject, marketing management II, intends to deepen in the theoretical understanding as well as to put in practice those operative marketing strategies. i.e. : product, price, communication and distribution. International students may request from the professor: a) materials and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English. This "english frindely" options only apply for PCEO Degree.			

Skills	
Code	
CG1	Ability to analyse and synthesise
CG5	Oral and written communication skills.
CG9	Ability to work effectively within a team
CG13	Capacity for learning and independent work
CE14	Draw up plans and policies in the different functional areas within organisations

Learning outcomes		
Learning outcomes	Competences	
Acquire knowledge and mastery of the marketing mix tools of the company	CG1 CG5 CG13	
Apply and implement product related marketing strategies, both individually and in group	CG1 CG5 CG9 CG13	CE14
Apply and implement price related marketing strategies, both individually and in group	CG1 CG5 CG9 CG13	CE14
Apply and implement communication related marketing strategies, both individually and in groups	CG1 CG5 CG9 CG13	CE14
Apply and implement placement related marketing strategies, both individually and in groups	CG1 CG5 CG9 CG13	CE14

Contents	
Topic	
Chapter 1. The value proposition of the company and its tangibilización in the marketing mix	1.1 Market Value & Value Proposal 1.2 Marketing Mix

Chapter 2. Definition of the offer: product and price policies	2.1 Product 2.2 Price
Chapter 3. Differentiation of the company in the market: promotion and placement policies	3.1 Promotion 3.2 Placement

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	12	5	17
Presentation	5	20	25
Problem solving	10	10	20
Seminars	4	5	9
Project based learning	16	20	36
Objective questions exam	3	40	43

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Lecturing	The attendance and active participation of students in the classroom is required through exhibitions, exercise resolution, discussions and other activities. The student is advised to pre-work on the material provided by the teacher and to consult the recommended literature to complete the information in order to follow the explanations.
Presentation	Students presentation to the teacher and/or a group of students of a topic on content of the subject or the results of a work, exercise, project... It can be done individually or as a group.
Problem solving	Activity in which problems, case studies, learning projects and/or exercises related to the subject are formulated. In some cases students must develop the right or correct solutions through routine exercises, the application of formulas or algorithms, the application of procedures for transforming the available information and the interpretation of the results. In others, it is a student activity that includes the search and collection of information, reading and management of bibliography, writing, application of knowledge and skills in collaborative projects in interdisciplinary groups, etc. In addition, the results of the work will be presented by the students to the teacher and /or the group of students w. It can be done individually or as a group.
Seminars	Interviews that students may keep with the teachers to get advice and the development of the learning activities.
Project based learning	This activity allows the cooperation of several subjects and confront students, working as a team (which can be collaborative and interdisciplinary), with open problems. It allows them to train, among others, the capabilities of learning in cooperation, leadership, organization, communication and strengthening personal relationships.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Seminars	Time dedicated to the resolution of questions and doubts related with the subject. This activity is developed in class meetings of the professor with the students and/or in the professor's office.
Lecturing	Time dedicated to the resolution of questions and doubts. This activity is developed in class meetings of the professor with the students and/or in the professor's office.
Problem solving	Time dedicated to the resolution of questions and doubts. This activity is developed in class meetings of the professor with the students and/or in the professor's office.
Presentation	Time dedicated to the resolution of questions and doubts. This activity is developed in class meetings of the professor with the students and/or in the professor's office.
Project based learning	Time dedicated to the resolution of questions and doubts. This activity is developed in class meetings of the professor with the students and/or in the professor's office.

Assessment

	Description	Qualification	Evaluated Competences
Presentation	This refers to oral presentations by the the students in front of the professor and/or a group of students of a piece of the subject, of any class related content, or of the results of a work, exercise, project They can be done individually or in group They are mandatory and not recoverable activities and have to be done on the dates set.	15	CG1 CE14 CG5 CG9 CG13

Problem solving	These assessments allow to evaluate the students capability to apply the acquired theoretical and practical knowledges in a team work and/or autonomously, as well as the oral and written communication skills with others. These activities have to be delivered in the established dates and sessions. It is a mandatory and not recoverable activity.	10	CG1 CG5 CG9 CG13	CE14
Project based learning	The ability to apply the knowledge acquired in the theoretical-practical sessions to a global project (real or fictitious) is evaluated, as well as teamwork, presentation and content.	15		
Objective questions exam	Activities designed for the evaluation of acquired competences both in the theoretical and the practical clases of the subject. They can include questions with different type of answers (true/false, multiple election,...) as well as short, numerical or essay questions. Students have to either select a response/s from a limited number of possibilities, and/or to respond to the questions, essays or exercises that they are asked. The erroneous answers penalise. The professors might ask for a PDF with the resolutions Partial exams can be done along the semester. It will be considered as part of the content of the subject, and therefore, will be subject to evaluation, the theory from the text book, the exercises as well as all reading, activity, case, audiovisual material, web page, work or comment indicated or made by the professors in the classroom in both theoretical and practical classes.	60	CG13	

Other comments on the Evaluation

To pass the subject two conditions are required: (1) to obtain a minimum of 5 points in the whole of the tests/methodologies considered to be evaluated and (2) to obtain a minimum of 4 points in the final examination (marked on 10) in order to add the rest of the evaluables methodologies. The score obtained by the participation as well as the realisation and delivery of all those activities and tasks established by the professor (cases, exercises, supposed, exhibitions, memories or any other), will be kept in June and July calls of the academic course but in any case it Will be saved for successive courses/years.

As an alternative to the continuous assessment or evaluation system, students may choose to be assessed with a final exam that will account for 100% of the grade. The student/to that decide NOT to follow the continuous evaluation will have to indicate it to the professors BEFORE the data of realisation of the second session of practical classes and, in this case, they will be examined by means of a final exam/evaluation scored on 10 points (100% of the grading). In this case, the examen and evaluation activities do not have to coincide with the ones for those students that follow the continuous evaluation. In such exam both theoretical and practical contents will be evaluated and can be written or oral as well as the students critical capability.

In the final call or the final evaluation of the grade, the exam will take 100% of the grading.

Exam dates should be consulted on the faculty's website: <http://fccee.uvigo.es>

Sources of information

Basic Bibliography

Carmen Otero (coordinadora), **Dirección Comercial 2**, Pearson, 2013

Gonzalez Vazquez, E.; López Miguens, M.J.; y Otero Neira, C. (coord.), **Manual Practico de Márketing**, Pearson, 2014

Philip Kotler y Gary Armstrong, **Principios de Marketing**, 17 edición, Pearson, 2018

Kotler, P & Keller, K.L., **Marketing Management**, 15 edición, Pearson, 2016

Complementary Bibliography

Philip Kotler, Kevin Lane Keller, **Dirección de Marketing**, 15 edición, Pearson, 2016

Gonzalez E. y Alen, E. (coord.), **Casos de dirección de marketing**, Pearson, 2005

Kotler, P.; Armstrong, G., **Fundamentos de marketing**, 13 edición, Pearson, 2017

Miguel Santesmases Mestre, **Fundamentos de marketing**, 2 edición, Pirámide, 2018

Working Material, **Plataforma Educativa Univesidad de Vigo**, <https://moovi.uvigo.gal/my/>,

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Commercial Research/V03G020V01701

Responsible marketing/V03G020V01930

Sectorial marketing/V03G020V01910

Subjects that it is recommended to have taken before

Marketing Management I/V03G020V01403

Other comments

This educational guide anticipates the learning assets and methodologies for the development of the subject and it is conceived in a flexible form. The data that appear in this guide and in its planning and educational methodologies are orientative by considering adjustments derived from the heterogeneity of the groups and of the students or any other circumstance that may arise.

In consequence, it can require readjustments along the academic course promoted by the dynamics of the class and of the group or by the importance of the situations that could arise.

Likewise, The teaching staff will offer students the information and material that is necessary for the realization of the proposed activities through the educational platform of the University of Vigo (MOOVI), as well as the specific guidelines at each moment of the training process.

This subject is also in the PCEO Administration and Business Degree and Law Degree. It is taught during the first semester of the fourth course and it is taught by Prof. Dr. Carmen Otero Neira.

IDENTIFYING DATA				
Strategic management				
Subject	Strategic management			
Code	V03G020V01503			
Study programme	Grado en Administración y Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3rd	1st
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish English			
Department				
Coordinator	Ferro Soto, Carlos Antonio			
Lecturers	Ferro Soto, Carlos Antonio González Loureiro, Miguel Pérez Pereira, Santos Rodríguez Domínguez, María del Mar Vila Alonso, María Mercedes			
E-mail	cferro@uvigo.es			
Web				
General description	This subject's main topics will be the concepts and techniques that are required to perform the management of any business by following an integrative approach of strategic reflection. We tackle the issues relative to the strategic process in firms, namely analysis, formulation and implementation of strategy.			
	English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English			

Skills	
Code	
CG1	Ability to analyse and synthesise
CG2	Critical and self-critical thinking
CG5	Oral and written communication skills.
CG8	Capable of fluent communication within the student's context including interpersonal skills such as active listening, negotiation, persuasion and presentation
CG9	Ability to work effectively within a team
CG10	Issue assessment reports on specific situations regarding companies and markets
CG11	Design global management projects or projects related to the functional areas within a company
CG13	Capacity for learning and independent work
CG14	Capacity to apply the theoretical and practical knowledge acquired in a specialised academic context
CE1	Acquire and understand knowledge regarding: the relationships between the different subsystems that make up the business system
CE3	Acquire and understand knowledge regarding: Internal aspects, functions and processes of organisations including their nature, structure, direction, operation and management
CE5	Acquire and understand knowledge regarding: The relationship between the business and its surroundings, evaluating its impact on business strategy, behaviour, management and sustainability
CE11	Make strategic decisions using different types of business models
CE12	Solve problems effectively and make decisions using the appropriate quantitative and qualitative methods, including the identification, expression and solution of business problems
CE13	Mobility and adaptability to different contexts and situations
CT1	Effective personal management in terms of time, planning and behaviour, motivation and initiative both as an individual and as a member of the business community
CT2	Capacity for leadership, including empathy with others
CT3	Responsibility and the capacity to take on commitments
CT4	Ethical commitment in work
CT5	Motivation for quality and continuous improvement

Learning outcomes		
Learning outcomes	Competences	
Students will be able to identify the values, resources and capabilities of the company that allow the creation of sustainable advantages for stakeholders	CG1 CG14	CE1 CE3 CE5

Students will be able to analyse the opportunities and threats of the firm's environment in order to make decisions in a certain industry/sector	CG1	CE5 CE11 CE12 CE13	
Students will be able to formulate the competitive strategies that are more suitable to answer to the challenges of the firm's environment and bearing in mind the Corporate Social Responsibility		CE3 CE11	CT4 CT5
Students will be able to describe the development strategies of a firm and to choose the method that is to be used in each case	CG1 CG13 CG14	CE11	
Students will be able to integrate the different approaches and the diversity of each team member's vision to the undertaking of a shared project	CG2 CG5 CG8 CG9 CG13	CE5 CE13	CT1 CT2 CT3
Students will be able to design both corporate and competitive levels of strategy for any firm within a work group	CG5 CG8 CG9 CG10 CG11	CE1 CE11 CE12	CT1 CT5

Contents

Topic

Basic concepts of Strategic Management

Business Mission Statement and Aims

Analysis of the General Environment

Analysis of the Competitive Environment

The Firm's Internal Analysis

Competitive Advantages and Strategies

Corporate Strategies: Directions and Methods of strategic development

Strategy implementation and Control

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	22.5	36	58.5
Case studies	27.5	31	58.5
Essay questions exam	2.5	30.5	33

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Lecturing	Exhibition by professor of the contents on the subject, theoretical bases and/or guidelines of a work, exercise that the student has to develop
Case studies	Analysis of a fact, problem or real event with the purpose to know it, interpret it, resolve it, generate hypothesis, contrast data, think about, complete knowledges, diagnose it and train in alternative procedures of solution

Personalized assistance

Methodologies	Description
Lecturing	Exhibition by part of the professor of the contents on the matter object of study, theoretical bases and/or guidelines of a work, exercise that the student has to develop. the tutoring sessions may be carried out by electronic means (e-mail, virtual office, ...), always with a scheduled appointment.
Case studies	Analysis of a fact, problem or real event with the purpose to know it, interpret it, resolve it, generate hypothesis, contrast data, think about, complete knowledges, diagnose it and train in alternative procedures of solution. the tutoring sessions may be carried out by electronic means (e-mail, virtual office, ...), always with a scheduled appointment.

Tests	Description
Essay questions exam	Proofs that include open questions about a subject. The students must develop, relate, organize and present the knowledges that they have about the subject in an extensive answer. the tutoring sessions may be carried out by electronic means (e-mail, virtual office, ...), always with a scheduled appointment.

Assessment					
	Description	Qualification	Evaluated Competences		
Case studies	Analysis of a fact, problem or real event with the purpose to know it, interpret it, resolve it, generate hypothesis, contrast data, think about, complete knowledges, diagnose it and train in alternative procedures of solution	30	CG1	CE1	CT1
			CG2	CE3	CT2
			CG5	CE5	CT3
			CG8	CE11	CT4
			CG9	CE12	CT5
			CG10	CE13	
			CG11		
			CG13		
			CG14		
Essay questions exam	Proofs that include open questions about a subject. The students must develop, relate, organize and present the knowledges that they have about the subject in an extensive answer.	70	CG1	CE1	
			CG2	CE3	
			CG5	CE5	
			CG13	CE11	
				CE12	

Other comments on the Evaluation

The full specifications for the evaluation will be in a detailed document named "syllabus" and posted in the E-learning platform of the University of Vigo at the beginning of the course.

Official examination dates will be posted in the faculty's website: <http://fccee.uvigo.es/es/>

Regardless the type of assessment (continuous or non-continuous), it will be required to obtain at least a score of 5 (on a maximum of 10) in each type of evaluation (theory and seminars) to pass the subject. Additionally, the students should submit the 100% of evidences required for the work developed in seminars.

CONTINUOUS ASSESMENT FRAME

Continuous assessment can only be applied when the student has actively attended at least at 80% of the scheduled seminars AND delivered the 100% of works proposed for those seminars regardless the attendance.

Part I and Part II will be evaluated separately in the exam. A minimum passing grade of 5 out of 10 in each Part is required to pass this evaluation of the theoretical part. The mark of the Parts the student passes during the course will be included in the final mark so the student does not have to repeat it. This works until the last call of the current course.

WEIGHTING OF PARTS: Practical work (30%) + Exam of Theory (70%) (Part I=50% & Part II=50%).

The final mark is the result of the continuous assessment of works and the mark of the exam. Students who do not attend to exam of Theory will be qualified with the continuous assessment mark

NON-CONTINUOUS ASSESMENT FRAME

Regardless of the call (ordinary or second chance), as an alternative to the continuous assessment system, students may choose to be assessed with a final exam that will weigh 100% of the grade.

Non-continuous assessment frame will be apply automatically when the student fails to attend at least the 80% of scheduled seminars.

PRACTICAL PART ASSESSMENT:

The student should submit his/her individual solution to the specific works in e-learning platform of University of Vigo, in the official examination dates.

Additionally, the student should pass a specific exam of the practical part in the official call for examinations and should obtain a minimum mark of 5 to pass the subject.

THEORY ASSESSMENT:

Part I and Part II of the subject will be evaluated in the exam of the theory separately. These students can **ONLY** take the exam in the two official calls for examination of the subject. Students should obtain a minimum mark of 5 on a total of 10 in each Part (I and II) to pass the theory assessment. The mark of the Parts the student passes in a call will be included in the final mark so the student does not have to repeat it. This works until the last call of the current course.

WEIGHTING OF PARTS:

Practical examination (30% of total mark)=50% assignments + 50% specific practical exam)

THEORY (70% of total mark)= 50% Part I exam + 50% Part II exam.

END OF DEGREE CALL FOR EXAMINATION

For those students that are eligible for this call, the weighted mark of the exam of theory plus the exam of the practical part enables the student to obtain potentially the 100% of the maximum total mark (10). The total mark will be equal to 70% of the mark of the theoretical exam plus the 30% of the practical exam. In the case of the theoretical part, each Part (I and II) will weigh equally for the theoretical mark (50% each of them). A minimum mark of 5 will be required to apply the weights.

Sources of information

Basic Bibliography

Fernández Sánchez, E. y Ramírez Alesón, M., **Fundamentos para la toma de decisiones estratégicas de la empresa**, Pirámide, 2021

Navas López, J.E. y Guerras Martín, L.A, **Fundamentals of Strategic management**, 1st, Civitas-Thompson Reuters, 2013

Navas López y Guerras Martín, **La Dirección Estratégica de la Empresa: Teoría y Aplicaciones**, 6ª, Civitas-Thompson Reuters, 2022

Grant, Robert, **Dirección Estratégica. Conceptos, técnicas y aplicaciones**, 1ª, Civitas-Thompson Reuters, 2014

Johnson, G; Scholes, K.; Whittington, R., **Fundamentos de Estrategia**, 1ª, Pearson, 2010

Johnson, G.; Whittington, R. et. al., **Exploring Strategy: Text and Cases 10th edition**, 10th, Pearson, 2013

Complementary Bibliography

Guerras Martín, L.A y Navas López, J.E., **Casos de Dirección Estratégica**, 5ª, Civitas-Thompson Reuters, 2014

Ribeiro et al., **Cases of Strategic Direction**, Pearson Education, 2012

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

International strategic management/V03G020V01603

Subjects that it is recommended to have taken before

Business: Basics of management/V03G020V01102

Business: Business management/V03G020V01203

Marketing Management I/V03G020V01403

Operations management/V03G020V01302

Human Resources management/V03G020V01303

Other comments

This subject in the PCEO Degree in Business Administration and Management - Degree in Law is taught in the second semester of the first year and the teachers are María del Mar Rodríguez Domínguez and María Jesús Fernández Arias. This subject also belongs to the English Friendly program.

IDENTIFYING DATA				
Régime fiscal da empresa I				
Subject	Régime fiscal da empresa I			
Code	V03G020V01504			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Economía aplicada			
Coordinator	Gago Rodríguez, Alberto González Martínez, José Manuel Álvarez Villamarín, José Carlos			
Lecturers	Álvarez Villamarín, José Carlos Gago Rodríguez, Alberto González Martínez, José Manuel			
E-mail	xmgonzalez@uvigo.es agago@uvigo.es xalvarez@uvigo.es			
Web				
General description	RFE é unha materia que ten como obxectivo introducir ao alumnado no campo da fiscalidade aplicada. En particular, desenvólvense dous dos impostos máis importantes que inciden na actividade empresarial: o IRPF e o Imposto de Sociedades. Esta materia tamén se imparte no PCEO de ADE-DEREITO en 5º curso, 2º cuadrimestre.			

Competencias

Code	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita
CG9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
CG10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CE4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
CE8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
CE16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
CT1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial

Resultados de aprendizaxe

Learning outcomes	Competences			
Adquirir coñecementos básicos para entender o papel que desempeña a fiscalidade nas decisións económicas	CB2	CG13	CE4	CT1
Desenvolver habilidades de procura, uso e comprensión da normativa tributaria vixente		CG1 CG3 CG10	CE16	
Entender os efectos da tributación sobre as distintas fontes de renda: traballo, capital, actividades económicas e alteracións patrimoniais.	CB2	CG1 CG10	CE4 CE8	
Potenciar a capacidade de traballar en equipo buscando atopar as mellores solucións tributarias		CG9 CG13		CT1
Xustificar e defender as decisións adoptadas en materia de tributación mediante estudos de caso		CG1 CG5 CG10	CE8	

Contidos

Topic	
-------	--

Parte I: Introdución ó Sistema Fiscal	Obxectivos básicos. A organización da materia. O método de traballo e a súa avaliación.
Tema 1: Obxectivos e metodoloxía da materia	
Tema 2: Caracterización do Sistema Fiscal Español e bases para a fiscalidade persoal e empresarial	O papel dos Impostos na realidade económica. Composición do Sistema Fiscal. Características básicas das principais figuras tributarias.
Parte II: O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas.	Elementos básicos do Imposto: contribuínte e unidade familiar, rendas suxeitas e exentas, período impositivo.
Tema 3: Introdución ó IRPF	
Tema 4: Rendas das Persoas Físicas	Rendementos do Traballo, Rendementos do Capital, Ganancias e Perdas Patrimoniais
Tema 5: Renda das Actividades Económicas Empresariais e Profesionais individuais	Elección do réxime de estimación da renda. Determinación da renda en Estimación Directa e Estimación Obxectiva.
Tema 6: Liquidación do IRPF	Integración e compensación das rendas. Mínimo Persoal e Familiar. Cuota Integra e Deducións.
Parte III: O Imposto sobre Sociedades.	Elementos básicos do Imposto: contribuínte, resultado contable e base imponible. Período impositivo. Imputación temporal de ingresos e gastos.
Tema 7: Introdución ó IS.	
Tema 8: Operacións determinantes da Base Imponible	Gastos non deducibles. Amortizacións. Arrendamento Financeiro. Deterioro de Valor e Transmisións Patrimoniais.
Tema 9: Liquidación do IS	Proceso Liquidatorio. Cuota Integra. Deducións.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introdutorias	0.5	0	0.5
Lección maxistral	22	22	44
Estudo de casos	17.5	17	34.5
Prácticas con apoio das TIC	5	5	10
Resolución de problemas de forma autónoma	0	25	25
Exame de preguntas de desenvolvemento	6	30	36

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introdutorias	Presentación do contido e obxectivos da materia. Metodoloxía de traballo e sistemas de control e avaliación.
Lección maxistral	Para cada tema o docente presentará na aula as cuestións mais relevantes e formulará a metodoloxía a seguir para interpretar as consecuencias e efectos prácticos da norma tributaria. Posteriormente o alumno deberá revisar de xeito autónomo os contidos expostos.
Estudo de casos	Realizaranse sesións prácticas que terán lugar en aulas-seminario. Para cada sesión proporáanse casos a estudar en grupos reducidos (de 3 ou 4 estudantes) conformados ó inicio do curso. Cada grupo deberá comentar, resolver e defender os casos plantexados. O alumnado disporá previamente dos enunciados dos casos a través da Plataforma Virtual e deberá elaborar no seu grupo reducido unha primeira proposta de solución xustificada que deberá ser entregada a través da Plataforma Virtual antes do desenvolvemento da sesión presencial.
Prácticas con apoio das TIC	As sesións prácticas en aula informática faranse de xeito individualizado e consistirán na resolución dun caso práctico empregando as aplicacións informáticas da Axencia Tributaria. Para o seu desenvolvemento o alumnado disporá previamente do enunciado do caso na Plataforma Virtual.
Resolución de problemas de forma autónoma	Cada semana, despois da sesión maxistral, abrirase un formulario práctico dixital (de resposta curta ou test) na Plataforma Virtual, relativo aos contidos desenvolvidos na sesión maxistral e na práctica. Trátase de actividades non presenciais que posibilitan o seguimento e avaliación do alumnado, que deberá responder nos prazos sinalados.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Estudo de casos	Farase un seguimento individualizado dos resultados acadados e das dúbidas surxidas nos estudos de caso. A resolución de dúbidas realizarase preferentemente na modalidade presencial. De concurrir circunstancias extraordinarias as sesións de tutorización poderán realizarse por medios telemáticos no Despacho Virtual baixo a modalidade de concertación previa. De selo caso, estas titorías tamén poderán ser colectivas sobre temas específicos.
Prácticas con apoio das TIC	O alumnado resolverá de xeito individualizado casos prácticos nas aulas de informática empregando os programas da Axencia Tributaria (Simulador RentaWeb e Simulador SociedadesWeb)

Avaliación						
	Description	Qualification	Evaluated Competences			
Estudo de casos	A entrega das propostas de solución dos estudos de caso (prácticas) feitas en grupo avaliarase conxuntamente coas probas tipo tests: será necesario ter entregado alomenos 6 casos para ter puntuación nas probas test.	0	CB2	CG1 CG3 CG9	CE8 CE16	CT1
Resolución de problemas de forma autónoma	Avaliarase e puntuarase a resolución dos test propostos despois de cada tema. Este apartado de traballo persoal puntuarase sobre un máximo global de 3 puntos. Será requisito necesario para obter puntuación neste apartado que o grupo ao que pertence cada estudante teña entregado alomenos 6 propostas de solución dos estudos de caso.	30	CB2	CG10 CG13	CE8	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Ó remate das partes II e III do programa da materia, en dúas sesións presenciais, proporase un caso que o alumnado deberá resolver de xeito individual e que permitirá avaliar o seu nivel de coñecementos e capacidade de argumentación e xustificación das decisións adoptadas. A proba relativa ó IRPF puntuarase cun máximo de 4 puntos e a relativa ó IS cun máximo de 3 puntos.	70	CB2	CG10 CG13	CE8	

Other comments on the Evaluation

Nesta asignatura realizarase unha avaliación continua (AC) do traballo realizado polo estudante.

Para superala asignatura por AC deben cumprirse dúas condicións:

1. Acadar alomenos un 25% da nota en cada un dos tres apartados puntuables (test, proba IRPF, proba IS).
2. Obter alomenos 5 puntos na suma destes tres apartados puntuables (test e probas IRPF e IS).

A non presentación a calquera das dúas probas presenciais escritas (IRPF e IS) suporá que o estudante deixa de ser avaliado en AC.

Tamén saírase da AC se non se acada alomenos un 25% da nota en cada unha das tres probas realizadas (tests, proba IRPF, proba IS).

A nota final por AC será a suma das notas parciais obtidas ata ese momento.

Aqueles estudantes que se queden fora da AC terán a opción de presentarse a un exame final. Este exame suporá o 100% da cualificación e non se terán en conta os puntos obtidos en AC.

O alumnado terá de prazo máximo para renunciar ao sistema de AC o día anterior á data fixada para a realización da proba de IRPF.

Alternativamente ao sistema de Avaliación Contínua, o estudantado poderá optar a ser avaliado cun exame final que suporá o 100% da cualificación. Este exame consistirá na realización de dous estudos de caso completos, un de IRPF e outro de IS. En caso de non presentarse pero ter feito traballo de AC sen renunciar a ela, a nota final será a optida en AC.

Os estudantes que se presenten a convocatoria extraordinaria ou a convocatoria de fin de carreira realizarán un exame con dous estudos de caso (IRPF e IS). Este exame valerá o 100% da cualificación.

As datas dos exames finais poderán ser consultadas en www.fccee.uvigo.es

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Grupo docente Fiscalidade Aplicada UVigo, **Esquemas básicos y supuestos prácticos,**

Legislación IRPF e IS actualizada 2022,

Albi, E. y Paredes, R., **Sistema Fiscal Español (I y II)**, última edición, Ariel,

Domínguez, F., **Sistema Fiscal Español**, última edición, Prensas de la Universidad de Zaragoza,

Barberán, M.A. e outros, **Ejercicios y Cuestiones de Fiscalidad**, última edición, Prensas de la Universidad de Zaragoza,

Agencia Tributaria, www.agenciatributaria.es,

NewPyme, www.plangeneralcontable.com,

Complementary Bibliography

Alonso, R., **Impuesto sobre la renta de las personas físicas. Comentarios y casos prácticos**, última edición, Centro Estudios Financieros,

Borrás, F. e Navarro, J.V, **Impuesto sobre sociedades. Comentarios y casos prácticos**, última edición, Centro Estudios Financieros,

Dominguez, F, **Planificación Fiscal Personal y de la Empresa**, última edición, Aranzadi,

Moreno, M.C e Paredes, R., **Casos prácticos de sistema fiscal**, última edición, Delta,

Portillo, M.J., **Manual de Fiscalidad. Teoría y Práctica**, última edición, Tecnos,

Pla, A. e Salvador, C., **Impuesto sobre sociedades. Regimen general y empresas de reducida dimensión**, última edición, Tirant lo Blanch,

Instituto de Estudios Fiscales, **www.ief.es**,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Contabilidade financeira avanzada/V03G020V01926

Creación e simulación de empresas/V03G020V01927

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Decisións de financiamento/V03G020V01501

Dirección estratéxica/V03G020V01503

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202

Contabilidade financeira II/V03G020V01401

Empresa: Contabilidade financeira I/V03G020V01301

Other comments

Esta materia impártese no PCEO de ADE-Dereito en 5º Curso, 2º Cuadrimestre cuio profesor responsable é Xosé Manuel González Martínez.

IDENTIFYING DATA				
Teoría da organización				
Subject	Teoría da organización			
Code	V03G020V01505			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Comesaña Benavides, Fernando			
Lecturers	Comesaña Benavides, Fernando Gómez Fraiz, José Santiago			
E-mail	fercoben@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/course/view.php?id=2611			
General description	O alumnado debe adquirir a través desta materia coñecementos e competencias relativas a como funcionan as organizacións, como toman decisións, desenvolven estratexias, estrutúranse a si mesmas para a consecución dos obxectivos, así como as relacións de poder que rodean e impregnan as organizacións e o modo en que as sociedades interactúan cas organizacións.			
Esta materia NON se atopa dentro do programa English Friendly.				

Competencias	
Code	
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG2	Pensamento crítico e autocrítico
CG4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita
CG9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
CG12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CG14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
CE1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
CE3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
CE5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
CE6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
CT1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
CT2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
CT3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
CT4	Compromiso ético no traballo

Resultados de aprendizaxe			
Learning outcomes	Competences		
Coñecer os fundamentos da Teoría da organización para poder aplicalos na creación da estrutura organizativa da empresa	CG1		CT1
	CG2		CT2
	CG4		CT3
	CG12		CT4
	CG13		
	CG14		
Analizar as oportunidades e ameazas que expón a contorna a nivel organizativo.	CG9	CE1	CT2
	CG12	CE3	CT3
	CG13	CE5	
	CG14	CE6	

Describir as principais estruturas organizativas, coñecendo as súas vantaxes e inconvenientes, así como o tipo de empresa que as utiliza.	CG1 CG4 CG5 CG14		CT2
Formular as relacións entre goberno corporativo, control, influencia e cultura organizativa.	CG1 CG2 CG4 CG5 CG14		CT2
Aplicar os procedementos de análises e coñecementos á resolución de problemas/cuestións organizativas concretas.	CG1 CG2	CE1 CE3 CE5	CT2
Identificar os diferentes enfoques da teoría e as distintas visións persoais dun equipo de traballo na realización dun proxecto común.	CG1 CG2 CG4 CG5 CG9 CG14	CE3	CT2

Contidos

Topic

CAPÍTULO I: FUNDAMENTOS DE TEORÍA DA ORGANIZACIÓN

CAPÍTULO II: O CONTEXTO DAS ORGANIZACIÓNS

CAPÍTULO III: ARQUITECTURA ORGANIZATIVA

CAPÍTULO IV: COMPORTAMENTO, GOBERNO, CONTROL, INFLUENCIA E CULTURA ORGANIZATIVA

CAPÍTULO V: DESENVOLVEMENTO ORGANIZACIONAL

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	28	28	56
Resolución de problemas de forma autónoma	15	15	30
Presentación	2	4	6
Seminario	2.5	5	7.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	31	33
Traballo	0.5	17	17.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicios ou proxectos a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas de forma autónoma	Resolución e presentación de exercicios/cuestiones/traballos por parte do alumno tanto de forma individual como en grupo baixo a proposta, guía e supervisión do profesor.
Presentación	Presentación e exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto, etc. Traballarase en grupo.
Seminario	Titorías en grupo reducido. Reunións que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento, desenvolvemento e supervisión de actividades da materia no proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Seminario	Titorías en grupo reducido. Reunións que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento, desenvolvemento e supervisión de actividades da materia no proceso de aprendizaxe.

Avaliación

Description		Qualification	Evaluated Competences		
Resolución de problemas de forma autónoma	Proba obxecto de avaliación continua. Consiste na resolución, de forma individual ou en grupo, de cuestións expostas, guiadas e supervisadas polo profesorado sobre a materia. Avaliarase a participación do alumno e a súa capacidade de integración dos conceptos desenvolvidos en clase	20	CG1 CG12 CG13 CG14	CE1 CE3 CE5 CE6	CT1
Presentación	Exposición oral por parte do alumnado dun tema concreto ou dun traballo (previa presentación escrita)	15	CG1 CG2 CG4 CG5	CE1 CE3 CE5 CE6	CT1 CT2 CT3 CT4
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba para avaliar os coñecementos adquiridos polo alumnado sobre a materia. A resposta debe ser breve. Terase en conta a capacidade de entendemento, de relación entre conceptos e de aplicación a distintas situacións e continxencias, por parte do estudantado.	50	CG1 CG2 CG12 CG13 CG14	CE1 CE3 CE5 CE6	CT1 CT3
Traballo	Realización por parte do alumnado dun traballo escrito sobre un tema concreto. Avaliarase a súa capacidade de aplicar os conceptos asimilados nas clases maxistras a situacións nun contexto real ou similar.	15	CG1 CG2 CG4 CG5	CE1 CE3 CE5 CE6	CT1 CT2 CT3 CT4

Other comments on the Evaluation

O método de avaliación da materia por defecto será a avaliación continua. A concreción das actividades a realizar dependerá en gran medida do número de alumnos, medios para traballar en grupo, etc, e os detalles das puntuacións obtidas nas diferentes actividades a realizar se explicitarán na plataforma de teledocencia.

Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o estudantado poderá ser avaliado cun exame final que suporá o 100% da cualificación, tanto na convocatoria ordinaria como na extraordinaria.

Na convocatoria de fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación.

As datas dos exames da materia poderán ser consultadas na páxina web da Facultade <http://fccee.uvigo.es>

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas - Grao en Dereito, impartese no 2º cuatrimestre do terceiro curso e o profesorado responsable está integrado por Fernando Comesaña Benavides e José Santiago Gómez Fraiz.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Cabanelas, J., et al, **Lecturas teoría de la organización**, 2020

Complementary Bibliography

Argyris, C., **On organizational learning**, 1994

Hodge, B.J., et al, **Teoría de la organización, un enfoque estratégico**, 1998

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Fundamentos de administración/V03G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/V03G020V01203

Other comments

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito impartese no 2º cuatrimestre do 3º curso e o profesorado responsable está integrado por Fernando Comesaña Benavides e José Santiago Gómez Fraiz.

IDENTIFYING DATA				
Accounting analysis				
Subject	Accounting analysis			
Code	V03G020V01601			
Study programme	Grado en Administración y Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	9	Mandatory	3rd	2nd
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish			
Department				
Coordinator	Crespo Domínguez, Miguel Ángel			
Lecturers	Crespo Domínguez, Miguel Ángel García Rivas, Ignacio Vila Biglieri, Jorge Eduardo			
E-mail	macrespo@uvigo.es			
Web				
General description	Analysis of the financial information of the societies mercantiles, through the his annual accounts. English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English".			

Skills	
Code	
CG3	Skills related to the use of those computer applications used in business management
CG4	Ability to transmit ideas, information, problems and solutions to the both specialised and lay public
CE4	Acquire and understand knowledge regarding: The economic framework regulating business activities and the corresponding legislation
CE6	Acquire and understand knowledge regarding: The different processes, procedures and practices related to business management
CT5	Motivation for quality and continuous improvement

Learning outcomes			
Learning outcomes	Competences		
Know, understand and how to use the different regulatory levels (international and national) that regulate the issuance of accounting information by companies	CG3	CE4	
Know, understand and how to apply decision-making tools	CG4	CE6	CT5
Use spreadsheets to record, analyse and show the financial information	CG3		

Contents	
Topic	
1. Financial Analysis	Introduction Economic Information-Financial Objective Foundations
2. Financial Statements	Balance Comprehensive Income Statement Cashflow Statement Notes
3. Consolidation of Financial Statemets	Introduction Business Combinations The Control Procedures of Consolidation
4. Auditor's Opinion	Introduction Auditing Normative Auditing Report
5. Economic and Financial Analysis	Introduction Analysis Instruments and Techniques Identifying Distorting Practices in Financial Information Profitability Calculation and Evaluation of the Calculation and Evaluation of the Risk Forecasting business insolvency and rating securities Securities ratings

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	45	87	132
Problem solving	22.5	45	67.5
Seminars	7.5	15	22.5
Essay questions exam	3	0	3

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Lecturing	Exhibition in the classroom by part of the professor of the contained more relevant, from the base of teaching material place to disposal of the students in platform and bibliography indicated.
Problem solving	Proposal of practical exercises in group of reduced laboratory how supplement of the theoretical explanation of the contained of the subject. Joint resolution with the students and attention customized of the teacher. Resolution of doubts to the students and consideration, when fulfil, of tools computings.
Seminars	Control of the process of learning of the students and evaluation of the knowledge in groups reduced from activities proposed pole professor and his resolution and interaction with the students. Possibility of evaluation of knowledges and skills.

Personalized assistance

Methodologies Description

Problem solving	Proposal of practical exercises in group of laboratory reduced as I complement of the theoretical explanation of the contents of the matter. Conjoint resolution with the students and personalised attention of the educational. Resolution of doubts to the students and consideration, where appropriate, of computer tools.
Seminars	Resolution with the students and personalised attention of the educational. Resolution of doubts to the students and consideration, where appropriate, of computer tools.

Assessment

	Description	Qualification	Evaluated Competences	
Seminars	Evidence of learning through a set of activities proposed to the student to consolidate their learning process during the academic year and evaluated in a small group on a voluntary basis. Assessment of group work skills and adaptation to work environments with special emphasis on social behavior	75	CG3 CG4	CT5
Essay questions exam	Resolution of a written written test, at the end of the semester, on the acquisition of competences of the subject. In case of not having passed the subject by continuous evaluation, the student must obtain a minimum of 5/10 in this test.	25	CG3 CG4	CE4 CE6

Other comments on the Evaluation

In continuous evaluation, each test scores out of 10 points but the weighting is: Individual Accounts 15%, Consolidated Accounts 15%, Accounting Analysis 15% and Theoretical Aspects and Audit Reports 30%.

Students who have obtained more than 4 points in each test and whose average mark is equal to or greater than 5 points will have passed the subject.

The final exam will improve the grade obtained in continuous assessment.

Alternatively to the system of continuous evaluation, the student will be able to be evaluated with ordinary call examination that will suppose 100% of the qualification. The same for the extraordinary call.

In the announcement of end of career, the examination will suppose 100% of the qualification.

Sources of information

Basic Bibliography

Crespo, **Información financiera y Análisis de Estados Financieros**, 3ª,

Revsine, Collins, Johnson, **Financial Reporting and Analysis**, 5ª,

Alvarez Melcón y Corona Romero, **Cuentas Anuales Consolidadas**,

Complementary Bibliography

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Financial accounting 2/V03G020V01401

Business: Financial Accounting I/V03G020V01301

Other comments

It is essential to study the subject day-by-day

In the Management and Law Double Degree, this subject is taught in the second semester of the fourth year and the responsible teacher is Miguel Ángel Crespo Domínguez.

IDENTIFYING DATA				
Contabilidade de custos				
Subject	Contabilidade de custos			
Code	V03G020V01602			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	9	Mandatory	3	2c
Teaching language	Castelán Inglés			
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Fernández-Feijoo Souto, Belén			
Lecturers	Docampo Barrueco, José María Fernández-Feijoo Souto, Belén Ruiz Blanco, María Silvia			
E-mail	belen@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia ten como obxecto básico o tratamento da información para a valoración das existencias, a planificación e o control da actividade das organizacións e a información contable para o proceso de toma de decisións. A materia está orientada basicamente sobre empresas industriais, no seu ámbito interno, coa análise do proceso produtivo da empresa.			

Competencias	
Code	
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG2	Pensamento crítico e autocrítico
CG3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita
CG6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
CG8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
CE1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
CE3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
CE5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
CE6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
CE7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
CE8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
CE9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
CE10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
CE11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
CE12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
CE13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
CE14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións
CE15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
CE16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante

Resultados de aprendizaxe	
Learning outcomes	Competences

Recoñecer aos usuarios da información e as súas particulares necesidades informativas.	CG1	CE1
	CG2	CE3
	CG3	CE6
	CG5	CE7
	CG6	CE8
	CG8	CE9
		CE10
		CE13
		CE15
		CE16
Aplicar modelos contables de custos sobre a base da realidade empresarial a analizar.	CG1	CE1
	CG2	CE3
	CG3	CE5
	CG5	CE6
	CG6	CE8
	CG8	CE9
		CE12
		CE13
		CE14
Aplicar técnicas presupuestarias para a planificación da actividade da empresa.	CG1	CE1
	CG2	CE3
	CG3	CE5
	CG5	CE6
	CG8	CE7
		CE8
		CE9
		CE10
		CE11
		CE12
		CE13
		CE14
		CE15
		CE16
Construir un sistema de información para a toma de decisións.	CG1	CE1
	CG2	CE3
	CG3	CE5
	CG5	CE6
	CG6	CE7
	CG8	CE8
		CE9
		CE10
		CE11
		CE12
		CE13
		CE14
		CE15
		CE16

Contidos

Topic

1. Introducción ao custo. Conceptos básicos
2. El comportamiento de los costes
3. O custo dos materiais
4. O custo de persoal
5. Os custos indirectos de produción
6. O custo de oportunidade dos recursos financeiros. Os custos do período
7. A produción múltiple: Producción común e produción conxunta
8. Os custos por ordes de traballo ou pedido
9. Os custos por procesos
10. O sistema de custos baseado nas actividades (ABC)
11. O sistema de custos variables
12. Os custos predeterminados. Orzamentos e estándares
13. Toma de decisións

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	35	65	100
Saídas de estudo	2	2	4
Lección maxistral	37	60	97
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	20	24

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Resolución de problemas	Proposta de exercicios en seminarios prácticos, con resolución guiada polo profesor e tras o previo desenvolvemento de casos similares por parte dos alumnos.
Saídas de estudo	Visitas a empresas para coñecer o seu proceso produtivo
Lección maxistral	Exposición na aula, por parte do docente, dos contidos máis relevantes e de maior dificultade conceptual. Control da aprendizaxe.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Resolución de problemas	Nos seminarios prácticos, o alumno ten a posibilidade de resolver todas as dúbidas que poden xurdirle no seu traballo en casa e na aula.

Avaliación				
	Description	Qualification	Evaluated Competences	
Resolución de problemas	Evidencias da aprendizaxe práctica a través da resolución das cuestións que se propoñen ao alumno durante o curso, para consolidar o seu proceso de aprendizaxe na materia. Estas probas son presenciais.	65	CG1 CG2 CG3 CG5 CG6 CG8	CE1 CE3 CE5 CE6 CE7 CE8 CE9 CE10 CE11 CE12 CE13 CE14 CE15 CE16
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución dunha proba escrita presencial, ao final do cuadrimestre, sobre a adquisición de competencias. Esíxese un nivel mínimo en teoría e en práctica da devandita proba para superar a convocatoria. Valorarase contido e forma da proba escrita.	35	CG1 CG2 CG3 CG5 CG6 CG8	CE1 CE3 CE5 CE6 CE7 CE8 CE9 CE10 CE11 CE12 CE13 CE14 CE15 CE16

Other comments on the Evaluation

Esta guía é aplicable en docencia exclusivamente presencial. A nota da avaliación continua terá vixencia para as convocatorias que dá dereito a matrícula de cada curso académico, aínda que a calificación final será a nota mais alta entre a valoración do exame final (100%) e a suma da avaliación continua (65%) e o exame final (35%). Na convocatoria de fin de carreira, o exame supondrá o 100% da calificación.

A concreción das actividades a realizar dependerá en gran medida do número de alumnos, a presencialidade total ou híbrida, os medios para traballar en grupo, etc.

Si no proceso de corrección das distintas probas de avaliación, incluída a final, o equipo docente o considerase necesario, poderase convocar ao alumnado afectado a ler e aclarar os contidos da proba realizada.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación publicadas na páxina web da facultade (<http://fccee.uvigo.es>).

Condutas inadecuadas ou pouco respectuosas para a convivencia na aula afectarán á valoración final.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Mallo, C.; Kaplan, R.; Meljem, S; Giménez, C., **Contabilidad de Costos y Estratégica de Gestión**, Prentice Hall,

Fullana Belda, C.; Paredes Ortega, J.L., **Manual de Contabilidad de costes**, Delta,

Drury, C., **Management and Cost Accounting**, Chapman and Hall. Londres,

Buendía Carrillo, D.; García Meca, E., **Casos prácticos de Contabilidad de gestión**, Pirámide, 2016

Mowen, Hansen, Heitger, **Cornerstones of managerial accounting**, South-western Cengage Learning, 2014

Vacas Guerrero, C.; Bonilla Priego, M.J.; Santos Cebrián, M.; Avilés Palacios, C., **Contabilidad de costes**, Pirámide, 2019

Complementary Bibliography

Azparren Pérez, M.R., **Manual de contabilidad de costes**, Universidad pública de Navarra,

Alvarez-Dardet Espejo, M.C.; Gutiérrez Alonso, F., **Contabilidad de gestión. Cálculo de costes**, Pirámide,

AECA, **Principios de Contabilidad de Gestión**, AECA,

Mallo, C.; Rocafort, A. (Ed.), **Contabilidad de Dirección para la toma de decisiones. Contabilidad de gestión y de costes**, Profit, 2014

Ripoll, V. y otros, **Casos prácticos resueltos de Contabilidad de Costes**, Profit, 2011

Horngren, CH. y otros, **Cost Accounting: a managerial emphasis**, Pearson, 2014

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Auditoría/V03G020V01901

Subjects that it is recommended to have taken before

Contabilidade financeira II/V03G020V01401

Empresa: Contabilidade financeira I/V03G020V01301

Other comments

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito se imparte no 1º cuatrimestre do 4º curso e a profesora responsable é Silvia Ruiz Blanco.

IDENTIFYING DATA**International strategic management**

Subject	International strategic management			
Code	V03G020V01603			
Study programme	Grado en Administración y Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3rd	2nd
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish English			
Department				
Coordinator	Guisado González, Manuel			
Lecturers	González Loureiro, Miguel Guisado González, Manuel Reyes Santias, Francisco Rodríguez Domínguez, María del Mar			
E-mail	manuelguisado@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
General description	The accelerated process of globalization of the world economic system is causing important consequences for the activity of companies, which are increasingly forced to act in international markets. Therefore, it is necessary to study and understand the factors that lead to the globalization of business and, above all, the most appropriate strategies to deal with this new reality. Understanding and choosing the strategy for entering foreign markets, knowing the location of the activities in the value chain, understanding the marketing strategies for products or services and analyzing the management of the cultural distance between countries, are some of the objectives of this assignment.			
	English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English			

Skills

Code	
CG1	Ability to analyse and synthesise
CG2	Critical and self-critical thinking
CG5	Oral and written communication skills.
CG8	Capable of fluent communication within the student's context including interpersonal skills such as active listening, negotiation, persuasion and presentation
CG9	Ability to work effectively within a team
CG10	Issue assessment reports on specific situations regarding companies and markets
CG11	Design global management projects or projects related to the functional areas within a company
CG13	Capacity for learning and independent work
CG14	Capacity to apply the theoretical and practical knowledge acquired in a specialised academic context
CE1	Acquire and understand knowledge regarding: the relationships between the different subsystems that make up the business system
CE3	Acquire and understand knowledge regarding: Internal aspects, functions and processes of organisations including their nature, structure, direction, operation and management
CE5	Acquire and understand knowledge regarding: The relationship between the business and its surroundings, evaluating its impact on business strategy, behaviour, management and sustainability
CE11	Make strategic decisions using different types of business models
CE12	Solve problems effectively and make decisions using the appropriate quantitative and qualitative methods, including the identification, expression and solution of business problems
CE13	Mobility and adaptability to different contexts and situations
CT1	Effective personal management in terms of time, planning and behaviour, motivation and initiative both as an individual and as a member of the business community
CT2	Capacity for leadership, including empathy with others
CT3	Responsibility and the capacity to take on commitments
CT4	Ethical commitment in work
CT5	Motivation for quality and continuous improvement

Learning outcomes

Learning outcomes	Competences		
To be able to apply the main theories of international trade, ranging from the classic paradigms to the approaches that explain the flows of international trade by departing from the activities the firms develop	CG1 CG13	CE5	CT1 CT5
To be able to distinguish between the main factors driving the acceleration of the firms' internationalization that began in the Twentieth Century	CG1 CG2 CG13	CE1 CE3 CE5	CT1 CT5
To identify some of the most frequently used organizational structures in the international business arena	CG1 CG13	CE3	CT1 CT5
To distinguish between the relevant factors affecting the firm's competitive strategy in foreign markets	CG1 CG2 CG13	CE1 CE3 CE5 CE11	CT1 CT5
To evaluate the different alternatives of entry modes to foreign markets: exports, cooperative agreements and foreign direct investments	CG1 CG10	CE5 CE11	CT1 CT5
To synthesize the specific features that are to be considered when managing a multinational enterprise strategically	CG1 CG10 CG13	CE1 CE3 CE5	CT1 CT5
To demonstrate the handling of the appropriate theoretical concepts in order to interpret and resolve certain problems related with the management of international firms	CG1 CG5 CG8 CG9 CG10 CG11 CG13 CG14	CE1 CE3 CE5 CE11 CE12 CE13	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5

Contents

Topic

INTERNATIONAL TRADE THEORIES

ORIGIN OF THE INTERNATIONAL ACCELERATION

THE BASIC PROCESS OF INTERNATIONALIZATION

THE PROCESS OF EXPORTING

EXPORTS: FIRM vs. NATIONAL PRODUCTIVITY

OUTSOURCING

INTERNATIONAL STRATEGIC ALLIANCES

BASIC STRATEGIES OF MULTINATIONALIZATION

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	1	0	1
Lecturing	18.5	0	18.5
Case studies	22.5	15	37.5
Mentored work	2.5	15	17.5
Objective questions exam	3	50	53
Project	2.5	20	22.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Introductory activities	Activities to take contact and gather information about the students, as well as to present the subject
Lecturing	Exhibition by the professor of the subject, theoretical bases, analysis of real situations, and/or guidelines of a work, exercise or project to develop by the student
Case studies	Analysis of a fact, problem or real event with the aim to know it, interpreted, resolved, generate hypothesis, contrast data, complete knowledges, diagnosed and trained in alternative procedures of solution
Mentored work	The student develops exercises or projects in the classroom with the professor supervision. Its development can be linked with autonomous activities of the student

Personalized assistance

Methodologies Description

Lecturing	Exhibition by the professor of the subject, theoretical bases, analysis of real situations, and/or guidelines of a work, exercise or project to develop by the student
Case studies	Analysis of a fact, problem or real event with the aim to know it, interpreted, resolved, generate hypothesis, contrast data, complete knowledges, diagnosed and trained in alternative procedures of solution
Mentored work	The student develops exercises or projects in the classroom with the professor supervision. Its development can be linked with autonomous activities of the student

Assessment

Description	Qualification	Evaluated Competences		
Case studies	20	CG1	CE11	CT1
In order to opt for continuous evaluation, it will be necessary to submit several resolved cases. In the case of opting for the non-continuous evaluation, a practical exam will also be carried out. In both cases, a minimum score of five points (out of 10) will be required in order to make the average with the rest of the items.		CG2	CE12	CT2
		CG5	CE13	CT3
		CG8		CT4
		CG9		CT5
		CG10		
		CG11		
		CG13		
		CG14		
Objective questions exam	60	CG1	CE1	CT1
Several tests will be carried out to evaluate the knowledge acquired on the subject during the course, tests that will refer both to the knowledge acquired through the reference bibliography, and to the development and content of the classes. A minimum score of five points (out of 10) will be required to be able to make the average with the rest of the items.		CG2	CE3	CT5
		CG10	CE5	
		CG13	CE11	
Project	20	CG1	CE11	CT1
It will be necessary to deliver a project carried out in a group to evaluate the knowledge acquired during the course. A minimum score of five points (out of 10) will be required to be able to make the average with the rest of the items.		CG2	CE12	CT2
		CG5	CE13	CT3
		CG8		CT4
		CG9		CT5
		CG10		
		CG11		
		CG13		
		CG14		

Other comments on the Evaluation

To pass the subject, there are two evaluation systems.

Continuous assessment: In this case, the student will take several partial liberating theoretical exams. To pass it, a minimum grade of 5 (out of 10) is required and the weight of these exams in the final grade will be 60%. The other 40% of the remaining grade will correspond to the practical part, divided equally between the presentation of cases (20%) and the completion of a project (20%). In this case, a minimum score of 5 out of 10 in each part will be required to pass the subject.

In cases where the student has decided to opt for continuous assessment and has not passed the subject, they may take the official exams to recover the part(s) they have failed. In this sense, the grade obtained in the passed part will be saved, and the student will only need to take the first period exam with the failed part. Likewise, the approved parts will be kept for the examination of the second period.

For successive calls, the approved parts will not be saved.

Non-continuous evaluation: In any case, in each call there will be a final exam of the subject that will have a weight of 60% of the grade. In this case, it will also be necessary to deliver on the same day or before a piece of work done individually that will weigh 20%. The remaining 20% will correspond to the realization of a practical exam and the delivery of the practical cases carried out by the students of continuous evaluation. You need to get a minimum score of 5 points (out of 10) in each part to be able to average.

In the extraordinary End of Degree call, a final exam will be held that will account for 100% of the grade.

The official exam dates can be consulted on the website of the Faculty of Economic and Business Sciences of Vigo

<http://fccee.uvigo.es/es/>

The differences in the evaluation method used by the centers of the Faculty of Economic and Business Sciences of Vigo and the Faculty of Business Sciences and Tourism of Ourense are due to the necessary adaptation of the same proposed learning outcomes and competencies to the different organization of teaching used by both centers. In any case, the exact weights of

each test will be announced at the beginning of the course on the tele-teaching platform.

Sources of information

Basic Bibliography

Guisado Tato, M., **Internacionalización de la empresa**, Pirámide, 2002

Guisado Tato, M., **Estrategias de multinacionalización y política de la empresa**, Pirámide, 2003

Daniels, Radebaugh, Sullivan,, **International Business**, Pearson International Edition, 2015

Arteaga Ortiz, Jesús, **Manual de internacionalización**, ICEX, 2017

Complementary Bibliography

Guerras Martín, LA e Navas Lopez, JE, **La dirección estratégica de la empresa: teoría e aplicaciones**, Thomson, 2007

Hernández García, A, **Internacionalización y competitividad en la economía española: factores relevantes para la empresa**, Pirámide, 2010

Hill, CWL, **Negocios internacionales: competencia en el mercado global**, Mc Graw Hill, 2011

Verbeke, A, **International business strategy: rethinking the foundations of global corporate success**, Cambridge University Press, 2013

Cavusgil, Knight, Riesenberger, **International Business: The new realities**, Pearson, 2014

Griffin, Pustay, **International Business**, Pearson International Edition, 2007

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Business: Basics of management/V03G020V01102

Business: Business management/V03G020V01203

Strategic management/V03G020V01503

Organizational theory/V03G020V01505

IDENTIFYING DATA				
Valoración de activos				
Subject	Valoración de activos			
Code	V03G020V01604			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Cabaleiro Casal, María José			
Lecturers	Cabaleiro Casal, María José			
E-mail	mcasal@uvigo.es			
Web				
General description	Na materia valoración de activos o estudante adquire coñecementos relativos aos activos financeiros, así como aos principais métodos e modelos para a súa valoración.			

Competencias	
Code	
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG2	Pensamento crítico e autocrítico
CG3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
CG4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita
CG6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
CG8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
CG9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
CG10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
CG11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
CG12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CG14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
CE1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
CE7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
CE11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
CE16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
CT3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
CT4	Compromiso ético no traballo
CT5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe			
Learning outcomes	Competences		
Posuír e comprender coñecementos sobre valoración	CG1	CE1	
	CG4	CE7	
	CG13	CE16	
	CG14		
Aplicar os coñecementos a posibles situacións profesionais.	CG1	CE1	CT3
	CG2	CE7	CT4
	CG9	CE11	
	CG11	CE16	
	CG12		
	CG13		

Reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos sobre a valoración de activos	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG8 CG9 CG13 CG14	CE1 CE7 CE11 CE16	CT3 CT4
Transmitir información e resultados de valoración de activos	CG4 CG5 CG6 CG8 CG10 CG11 CG13 CG14	CE16	CT4 CT5

Contidos

Topic

Introdución á valoración de activos
financeiros

Valoración de activos de renda fixa

Carteiras de valores

Extensión dos modelos de valoración de activos

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	17.5	20	37.5
Estudo previo	0	20	20
Resolución de problemas	5	30	35
Prácticas de laboratorio	17.5	30	47.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	10	0	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Explicación teórica dos contidos da materia.
Estudo previo	Busca, lectura e visualización vídeos explicativos, previo ás clases ou prácticas de laboratorio, que realiza o alumnado de forma autónoma.
Resolución de problemas	O alumno/a debe analizar e resolver os problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvolverase en aulas informáticas. Avaliación Continua

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	O estudante pode acudir ás tutorías personalizadas, no horario establecido, para resolver todas as dúbidas que teña en relación cos contidos tratados nas sesións teóricas.
Prácticas de laboratorio	

Avaliación

Description	Qualification	Evaluated Competencess
-------------	---------------	------------------------

Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma. Avaliación continua	20	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG6 CG8 CG9 CG10 CG11 CG12 CG13 CG14	CE1 CE7 CE11 CE16	CT3 CT4 CT5
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvolverase en aulas informáticas. Avaliación Continua	30			
Resolución de problemas e/ou exercicios	Valórase que o alumno acade as solucións adecuadas, aplique rutinas e procedementos de transformación da información dispoñible e interprete os resultados. Avaliación continua.	50	CG1 CG2 CG3 CG4 CG5 CG10 CG11 CG12 CG13 CG14	CE1 CE7 CE16	CT3 CT4 CT5

Other comments on the Evaluation

Os estudantes poderán optar pola avaliación continua (100% nota final) ou, de maneira alternativa, pola avaliación global de toda a materia nos exames finais das convocatorias oficiais (100% nota final).

Nas convocatorias oficiais o exame suporá o 100% da cualificación.

As datas dos exames pódense consultar na Web da Facultade: <http://fccee.uvigo.es>

As diferenzas entre sistemas de avaliación entre os distintos centros que imparten o Grao en Administración de Empresas na Universidade de Vigo xustifícanse pola necesaria adaptación a medición da consecución dos mesmos resultados de aprendizaxe e adquisición de iguais competencias ás diferentes organizacións docentes de cada Centro, especialmente en canto a tipo de grupos e número medio de alumnos por grupo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Suarez Suarez, A.S., **Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa**, 22, Pirámide, 2014

Cabaleiro Casal, M.J., **Valoración de Activos: Material didáctico de la asignatura**, 2022

Marín, M. y Rubio, G., **Economía Financiera**, 1, Antoni Bosch, 2001

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Xestión bancaria/V03G020V01931

Enxeñaría financeira/V03G020V01922

Planificación financeira/V03G020V01702

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202

Estatística: Estatística/V03G020V01204

Matemáticas: Matemáticas/V03G020V01104

Decisións de investimento/V03G020V01402

Econometría/V03G020V01304

Decisións de financiamento/V03G020V01501

Other comments

Ao comezo de cada tema proporciónase a o estudante a bibliografía e os recursos específicos necesarios para o adecuado seguimento e desenvolvemento de o seu contido.

Esta materia no PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Dereito impártese no primeiro cuatrimestre do quinto curso. O profesor responsable é Francisco Xavier Martínez Cobas

IDENTIFYING DATA				
Investigación comercial				
Subject	Investigación comercial			
Code	V03G020V01701			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Martínez Senra, Ana Isabel			
Lecturers	Martínez Senra, Ana Isabel			
E-mail	aimtnez@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia pretende que o alumnado adquira unha visión ampla das diversas técnicas de recollida da información e se familiarice cos sistemas de análise e interpretación de datos. O obxectivo final da materia é que o alumnado sexa capaz de desenvolver un proceso de investigación comercial.			

Competencias	
Code	
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CE6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
CT3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos

Resultados de aprendizaxe			
Learning outcomes	Competences		
Comprensión do proceso de investigación comercial desde un punto de vista teórico e aplicado.	CG1 CG13	CE6	
Manexo das técnicas máis empregadas na recolección e análise da información.	CG1 CG13	CE6	
Capacidade de abordar de maneira eficaz actividades relacionadas co proceso de investigación comercial.	CG1 CG5 CG13	CE6	CT3

Contidos	
Topic	
Tema 1: O papel da investigación comercial	Obxectivos do tema. Concepto, utilidade e limitacións. Consideracións éticas. Tipos de investigación comercial. Etapas do proceso de investigación comercial. Fontes de información.
Tema 2: Investigación exploratoria. Técnicas cualitativas	Obxectivos do tema. Características das técnicas cualitativas. Reunión de grupos. Entrevista en profundidade. Técnicas proxectivas. Observación. Outros métodos.
Tema 3: Investigación causal e descritiva. Técnicas cuantitativas	Obxectivos do tema. Características das técnicas cuantitativas. Experimentación. Enquisas ad hoc. Enquisas periódicas.
Tema 4: Medición e escalas	Obxectivos do tema. Medición. Escalas básicas. Escalas comparativas. Escalas non comparativas. Consideracións na creación de escalas con múltiples ítems. Avaliación das escalas.
Tema 5: Deseño do cuestionario	Obxectivos do tema. Concepto e funcións do cuestionario. Tipos de preguntas. Redacción das preguntas. Estrutura e orde do cuestionario. Pretest do cuestionario. Codificación do cuestionario.
Tema 6: Mostraxe	Obxectivos do tema. Conceptos básicos. Estudos de censos versus mostrax. Etapas na selección da mostra. Mostraxe non probabilístico. Mostraxe probabilístico. Cálculo do tamaño da mostra.
Tema 7: Análise dos datos	Obxectivos do tema. Consideracións previas. Etapas. Análise univariante. Análise bivariante.
Tema 8: Elaboración do informe	Obxectivos do tema. Importancia do informe. Estrutura do informe. Presentación oral do informe.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	29	30	59
Resolución de problemas	20	31	51
Prácticas con apoio das TIC	0	25	25
Exame de preguntas obxectivas	2	12	14

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a presentar os obxectivos e contidos da materia, a metodoloxía de traballo e os sistemas de avaliación.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos da materia. Para a explicación da materia o profesorado exporá cuestións e exercicios que se resolverán na aula fomentando a participación do alumnado.
Resolución de problemas	Resolución por parte do alumnado de exercicios ou casos, baixo as condicións establecidas polo profesorado, aplicando os coñecementos adquiridos. Correspóndese coas prácticas que debe realizar o alumnado de forma presencial en seminarios ou aulas de informática.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades non presenciais propostas en Moovi (cuestionarios de autoavaliación dos temas, talleres,...) relativas aos contidos explicados na lección maxistral que deberán realizarse nos prazos establecidos.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Actividades introductorias	Resolveranse as dúbidas expostas polo alumnado sobre as actividades introductorias. Ademais o profesorado atenderá ás titorías individuais previamente concertadas por correo electrónico.
Lección maxistral	Resolveranse as dúbidas expostas polo alumnado en relación cos contidos tratados nas sesións teóricas. Ademais o profesorado atenderá ás titorías individuais previamente concertadas por correo electrónico.
Resolución de problemas	Resolveranse as dúbidas expostas polo alumnado para desenvolver con éxito as actividades propostas nas sesións prácticas. Ademais o profesorado atenderá ás titorías individuais previamente concertadas por correo electrónico.

Avaliación

	Description	Qualification	Evaluated Competences		
Resolución de problemas	A valoración realizarase a través da entrega das actividades propostas nas práctica e/ou a través da realización dun cuestionario.	40	CG1 CG5 CG13	CE6	CT3
Prácticas con apoio das TIC	Avaliarase a realización dos cuestionarios propostos en Moovi ao finalizar cada tema así como calquera outra actividade relacionada cos contidos explicados na lección maxistral.	10	CG13	CE6	CT3
Exame de preguntas obxectivas	Proba escrita que inclúe preguntas directas e breves sobre aspectos concretos dos contidos da materia. Esta proba terá lugar o mesmo día que o exame final.	50	CG1 CG5	CE6	

Other comments on the Evaluation

Para superar a materia polo **sistema de avaliación continua** será necesario obter unha puntuación mínima de cinco puntos. A puntuación obtida na resolución de problemas e nas prácticas con apoio das TICs mantense na convocatoria ordinaria e extraordinaria do curso académico en vigor pero non se gardará para cursos sucesivos.

Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o alumnado poderá optar a ser avaliado cun **único exame final que suporá o 100% da cualificación**. O exame dividirase en dous partes: unha de contidos relativos ás clases teóricas e outra de contidos relativos ás clases prácticas.

O alumnado que renuncie ao sistema de avaliación continua deberá comunicarllo á coordinadora da materia por escrito antes da segunda práctica.

Na convocatoria de fin de carreira o exame suporá o 100% da cualificación.

A data dos exames pódese consultar na páxina web da facultade: <http://fccee.uvigo.es>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Malhotra, N.K., **Investigación de mercados. Conceptos esenciales**, Pearson, 2016

Complementary Bibliography

Fernández Nogales, A., **Investigación y técnicas de mercados**, Segunda edición, Esic, 2004

Luque Martínez, T., **Investigación de marketing 3.0**, Pirámide, 2017

Villaverde, S.; Monfort, A.; Merino, M.J., **Investigación de mercados en entornos digitales y convencionales**, Esic, 2020

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Dirección comercial I/V03G020V01403

Dirección comercial II/V03G020V01502

Other comments

Esta materia no dobre grao ADE-Dereito impártese no segundo cuadrimestre de 5º curso e a profesora responsable é Ana Isabel Martínez Senra.

IDENTIFYING DATA				
Planificación financeira				
Subject	Planificación financeira			
Code	V03G020V01702			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Mandatory	4	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Cibrán Ferraz, María Pilar			
Lecturers	Cibrán Ferraz, María Pilar			
E-mail	pcibrán@uvigo.es			
Web				
General description	O obxectivo desta materia é que o alumno saiba facer un diagnóstico das necesidades financeiras da empresa e elaborar a planificación financeira da mesma a curto e longo prazo.			

Competencias	
Code	
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG2	Pensamento crítico e autocrítico
CG3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita
CG8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
CG9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
CG10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
CG11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
CG12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CG14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
CE1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
CE5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
CE6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
CE7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
CE9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
CE10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
CE11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
CE12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
CE13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
CE14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións
CE15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
CE16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
CT1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
CT2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
CT3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
CT4	Compromiso ético no traballo
CT5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe	
Learning outcomes	Competences

Elaborar a planificación financeira a curto prazo dunha empresa	CG1	CE1	CT1
	CG2	CE5	CT2
	CG3	CE6	CT3
	CG5	CE7	CT4
	CG8	CE9	CT5
	CG9	CE10	
	CG10	CE11	
	CG11	CE12	
	CG12	CE13	
	CG13	CE14	
	CG14	CE15	
		CE16	
Elaborar a planificación financeira a longo prazo dunha empresa	CG1	CE1	CT1
	CG2	CE5	CT2
	CG3	CE6	CT3
	CG5	CE7	CT4
	CG8	CE9	CT5
	CG9	CE10	
	CG10	CE11	
	CG11	CE12	
	CG12	CE13	
	CG13	CE14	
	CG14	CE15	
		CE16	

Contidos

Topic	
Tema 1. Conceptos xerais de planificación financeira. Análise e interpretación de estados financeiros.	1.1. Estados financeiros e conceptos da planificación financeira
Tema 2. Diagnóstico económico-financeiro.	2.1. Diagnostico financeiro 2.2. Técnicas e métodos
Tema 3.Estados financeiros da planificación a curto prazo.	3.1. Presuposto de tesourería 3.2. Outros estados da planificación a curto prazo
Tema 4. Estados financeiros da planificación ó longo prazo	4.1. Cadro de financiamento 4.2. Outros estados da planificación ó longo prazo

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	15	5	20
Resolución de problemas	16	24	40
Prácticas con apoio das TIC	15	35	50
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	18	20
Práctica de laboratorio	2	18	20

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición na aula, por parte do profesor, dos contidos mais relevantes e de maior dificultade conceptual. Posibilidade de desenvolvemento de exemplos co obxectivo de clarificar os conceptos da teoría. Posibilidade de desenvolvemento de caso integral.
Resolución de problemas	Proposta de exercicios na aula como complemento das sesións maxistrais con problemas e/ou exercicios guiada polo docente.
Prácticas con apoio das TIC	Exercicios e casos no ordenador. Posibilidade de caso integral

Atención personalizada

Methodologies	Description
Prácticas con apoio das TIC	Aprendizaxe entre o profesor e o alumno, ben individualmente ou en grupos reducidos para a resolución de dúbidas e consultas do alumnado relacionados coa materia.
Tests	Description
Resolución de problemas e/ou exercicios	Aprendizaxe entre o profesor e o alumno, ben individualmente ou en grupos reducidos para a resolución de dúbidas e consultas do alumnado relacionados coa materia.

Práctica de laboratorio	Aprendizaxe entre o profesor e o alumno, ben individualmente ou en grupos reducidos para a resolución de dúbidas e consultas do alumnado relacionados coa materia.
-------------------------	--

Avaliación					
	Description	Qualification	Evaluated	Competences	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba de exercicios	60	CG1	CE1	CT1
			CG2	CE5	CT2
			CG3	CE6	CT3
			CG5	CE7	CT4
			CG8	CE9	CT5
			CG9	CE10	
			CG10	CE11	
			CG11	CE12	
			CG12	CE13	
			CG13	CE14	
			CG14	CE15	
				CE16	
Práctica de laboratorio	Caso feito na aula de laboratorio	40	CG1	CE1	CT1
			CG2	CE5	CT2
			CG3	CE6	CT3
			CG5	CE7	CT4
			CG8	CE9	CT5
			CG9	CE10	
			CG10	CE11	
			CG11	CE12	
			CG12	CE13	
			CG13	CE14	
			CG14	CE15	
				CE16	

Other comments on the Evaluation

Os alumnos poderán optar entre avaliación continua (100% nota final) ou ben avaliación global da materia (proba final das convocatorias oficiais (100% da nota final).

"Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o estudantado poderá optar a ser avaliado cun exame final que suporá o 100% da cualificación". Tamén na segunda convocatoria.

"Na convocatoria de Fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación".

As diferenzas entre sistemas de avaliación entre os distintos centros que imparten o Grao en Administración de Empresas na Universidade de Vigo están xustificadas pola necesaria adaptación a medición da consecución dos mesmos resultados de aprendizaxe e adquisición de iguais competencias ás diferentes organizacións docentes de cada Centro, especialmente en canto a tipo de grupos e número medio de alumnos por grupo.

Prazo renuncia avaliación continua: non procede. Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o estudantado poderá optar a ser avaliado cun exame final que supoñerá o 100% da cualificación. Tamén na segunda convocatoria. Na convocatoria de Fin de carreira, o exame supoñerá o 100% da cualificación.

Condutas inadecuadas e prexudiciais para o normal funcionamento da clase e da convivencia poderán carrexar sancións. Este esquema de avaliación é válida para todas as convocatorias.

As datas dos exames da materia poderán ser consultadas na páxina web da Facultade <http://fccee.uvigo.es>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Cibrán, P.; Prado, C.; Huarte, C. y Crespo, M.A., **Planificación Financiera**, 1, ESIC, 2013

Cibrán, P; Villanueva, M, **Gestión Financiera. Teoría y casos prácticos.**, 1, Andavira Editora, 2008

Cibrán, P; Villanueva, M; Fernández, T, **Planificación Financiera. Teoría y casos prácticos**, 1, Andavira Editora, 2008

Mariño Garrido, T., **Claves para el análisis económico-financiero**, 1, Andavira Editora, 2009

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202

Contabilidade financeira II/V03G020V01401

Decisións de investimento/V03G020V01402

Empresa: Contabilidade financeira I/V03G020V01301

Análise contable/V03G020V01601

Decisións de financiamento/V03G020V01501

Other comments

Achégaselle ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

No PCEO Grao en Administración e Dirección de Empresas-Grao en Dereito, esta materia impártese no 2º cuatrimestre do 5º curso e o profesorado responsable é Pilar Cibrán Ferraz.

IDENTIFYING DATA				
Auditoría				
Subject	Auditoría			
Code	V03G020V01901			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Optional	4	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Ruiz Blanco, María Silvia			
Lecturers	Ruiz Blanco, María Silvia			
E-mail	sblanco@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia relaciónase especialmente cos contidos incluídos nas materias de Contabilidade financeira. A auditoría financeira é unha das especializacións do profesional contable e os créditos da materia deben proporcionar ao alumno os coñecementos e habilidades básicas para un futuro desenvolvemento profesional neste ámbito concreto da auditoría ou, máis xenérico, da contabilidade. A materia se adecua ao perfil profesional e académico da titulación, xa que a auditoría é unha especialización profesional que capacita para o desempeño de funcións propias da xerencia e o asesoramento empresarial. Os campos profesionais nos que se proxecta son, ademais da auditoría de contas, o deseño e planificación dunha contabilidade, a xestión contable, o asesoramento contable, entre outros.			

Competencias	
Code	
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita
CG10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CE6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
CE8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
CE16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
CT1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial

Resultados de aprendizaxe			
Learning outcomes	Competences		
Identificar o marco legal e institucional que regula a auditoría de contas	CG5	CE6	
Identificar los procedimientos y prácticas específicas de la profesión de auditoría de cuentas.	CG1	CE6	
Aplicar os coñecementos adquiridos na propia materia e noutras de cursos previos, como as materias de contabilidade financeira, contabilidade de custos, análise contable e matemática das operacións financeiras a futuras situacións profesionais. Desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas específicos da materia.	CG5 CG10 CG13	CE8	CT1
Buscar, identificar e interpretar os datos económicos que ofrece a empresa co obxectivo de propor os axustes de auditoría adecuados	CG1 CG13	CE16	

Contidos	
Topic	
1. Fundamentos económicos, sociais e normativos.	
2. Auditoría dos estados financeiros: análise das áreas. (*)	
3. Descrición global do proceso dunha auditoría: planificación, avaliación de riscos, análise do control interno e emisión de informes de auditoría de contas anuais.	

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours

Traballo tutelado	5	10	15
Resolución de problemas	22.5	45	67.5
Resolución de problemas de forma autónoma	7.5	15	22.5
Lección maxistral	15	30	45

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballo tutelado	Actividade na que se formulan problemas ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno/a debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante. O profesor pode solicitar a participación dos alumnos.

Atención personalizada

Methodologies Description

Traballo tutelado	Esta actividade implica a supervisión do traballo realizado polo alumno por parte do profesor co fin de resolver as dúbidas que poidan xurdir e non como un método de avaliación. É importante que o alumno participe activamente e solicite as explicacións que necesite.
-------------------	--

Avaliación

	Description	Qualification	Evaluated Competences
Traballo tutelado	Realización de traballos ou problemas por parte do alumno	15	CG1 CG5 CG10 CG13 CE8 CE16 CT1
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados co algunha parte da materia. O alumno/a debe desenvolver as solucións axeitadas ou correctas mediante a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados.	45	CG1 CG5 CE6 CE8 CE16
Resolución de problemas de forma autónoma	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecido/as polo profesor. A proba refírese ao conxunto da asignatura.	40	CE6 CE8 CE16

Other comments on the Evaluation

As diferenzas entre os sistemas e metodoloxías de avaliación entre os distintos centros que imparten o Grao en Administración e Dirección de Empresas da Universidade de Vigo, xustifícanse pola necesaria adaptación na medición da consecución dos mesmos resultados de aprendizaxe e da adquisición de iguais competencias aos diferentes organizacións docentes de cada Centro, especialmente no que se refire ao tipo de grupos, e ao número medio de alumnos por grupo.

O alumno que queira ser avaliado mediante avaliación continua deberá realizar varias probas durante o curso; a última delas terá lugar o mesmo día do exame final. Como alternativa ao sistema de avaliación continua, o alumnado poderá optar por ser avaliado cun exame final que suporá o 100% da cualificación. Na convocatoria de fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias serán as aprobadas pola Xunta de Centro para o curso 2022-2023 e poden ser consultadas na páxina Web da Facultade (<http://fccee.uvigo.es>)

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Arenas, P. , Moreno, A., **Introducción a la auditoría financiera. Teoría y casos prácticos**, MCGRAW-HILL / INTERAMERICANA DE ESPAÑA,, 2012

De la Peña Gutiérrez, A., **Auditoría: un enfoque práctico.**, Paraninfo, 2008

Segovia San Juan, I. et al., **Introducción a la auditoría financiera**, UNED, 2011

Sánchez-Fernández de Valderrama J.L. y Alvarado Riquelme, M., **Teoría y práctica de la auditoría**, Pirámide, 2021

Complementary Bibliography

VVAA, **Manual de Auditoría**, Francis Lefevre, 2017

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202

Contabilidade financeira II/V03G020V01401

Empresa: Contabilidade financeira I/V03G020V01301

Análise contable/V03G020V01601

Contabilidade de custos/V03G020V01602

Other comments

O desenvolvemento dos tres bloques temáticos nas súas correspondentes temáticas estará a disposición do alumnado na plataforma de teledocencia Moovi.

IDENTIFYING DATA				
Mercadotecnia sectorial				
Subject	Mercadotecnia sectorial			
Code	V03G020V01910			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Optional	4	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	García Rodríguez, María José			
Lecturers	García Rodríguez, María José			
E-mail	mjgarcia@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia identifica distintos campos de actividade nos que se requiren prácticas diferenciais de marketing adaptadas ás características particulares de comercialización. Estudo das estratexias de marketing adecuadas para estes tipos de empresas.			

Competencias	
Code	
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG2	Pensamento crítico e autocrítico
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita
CG8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
CG9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
CG10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
CG11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CG14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
CE5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
CE6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
CE7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
CE9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
CE10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
CE13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
CE14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións
CE16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
CT1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
CT3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
CT4	Compromiso ético no traballo
CT5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe			
Learning outcomes	Competences		
Comprensión e coñecemento das distintas aplicacións de mercadotecnia sectorial nas empresas.	CG1	CE5	CT1
	CG2	CE6	CT3
	CG5	CE7	CT4
	CG9	CE9	
	CG13		

Capacidade de aplicación das estratexias de mercadotecnia sectorial en casos prácticos de empresas.

CG1
CG2
CG5
CG8
CG9
CG10
CG11
CG13
CG14

CE9
CE10
CE13
CE14
CE16

CT1
CT3
CT4
CT5

Contidos

Topic

1. Mercadotecnia de servizos	1.1. Mercadotecnia turística 1.2. Mercadotecnia bancaria 1.3. Mercadotecnia sanitaria
2. Mercadotecnia industrial	
3. Mercadotecnia non lucrativa	3.1 Mercadotecnia social 3.2 Mercadotecnia política 3.3 Mercadotecnia pública

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	22.5	0	22.5
Estudo de casos	27	49	76
Exame de preguntas obxectivas	1.5	50	51.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición dos contidos da materia
Estudo de casos	Realización de casos sobre as aplicacións sectoriais da mercadotecnia.

Atención personalizada

Avaliación

	Description	Qualification	Evaluated Competences
Estudo de casos	Resolución de casos prácticos, exercicios de comprensión dos temas, traballos e exposicións relacionadas cos temas da materia.	60	CG1 CG2 CG5 CG9 CG11 CG13 CG14 CE9 CE10 CE13 CE14 CE16 CT1 CT3 CT4 CT5
Exame de preguntas obxectivas	Exame sobre os contidos da materia	40	CG5 CE5 CE6 CE7

Other comments on the Evaluation

No exame de avaliación continua hai que obter unha nota mínima de 1 punto sobre 4 para poder superar a materia.

Para que se evaluen as prácticas é obrigatorio asistir á sesión correspondente á súa exposición e participar no debate de resolución.

A puntuación obtida pola participación, así como a realización e entrega de todas aquelas tarefas establecidas polo profesor (casos, exercicios e exposicións), mantense na convocatorias ordinaria e extraordinaria do curso académico en vigor pero NON se gardará para cursos sucesivos.

Os alumnos que non sigan a avaliación continua serán examinados mediante unha proba escrita valorada sobre 10 puntos que non necesariamente coincidirá coa do resto dos alumnos.

Se considerará que os alumnos que asistan a un 20% das prácticas están realizando avaliación continua, salvo que de forma expresa indiquen que se acollen a avaliación non continua. O prazo para renunciar á avaliación continua será até 15 días

antes da data do exame.

As datas de exames deberán ser consultadas na páxina web da Facultade "<http://fccee.uvigo.es>".

Na convocatoria de fin de carreira os alumnos serán avaliados mediante unha proba escrita valorada en 10 puntos.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Aguirre García, M.S. (coord), **Marketing en sectores específicos**, Pirámide, 2000

Cubillo, J.M.; Blanco, A., **Estrategias de marketing sectorial**, ESIC, 2014

Complementary Bibliography

Grande Esteban, Ildfonso, **Marketing de los servicios**, ESIC, 2005

Barranco Saiz, F.J., **Marketing político y electoral**, Pirámide, 2012

Mesonero, M.; Alcaide, J.C., **Marketing Industrial**, ESIC, 2012

Rufín, R.; Medina, C., **Marketing público. Investigación, aplicaciones y estrategia**, ESIC, 2012

Balas Lara, M., **Marketing. La gestión de la comunicación en el tercer sector. Cómo mejorar la imagen de las ONGs.**, ESIC, 2012

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Dirección comercial I/V03G020V01403

Dirección comercial II/V03G020V01502

IDENTIFYING DATA				
International business law				
Subject	International business law			
Code	V03G020V01921			
Study programme	Grado en Administración y Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Optional	4th	1st
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish			
Department				
Coordinator	Torres Pérez, Francisco José			
Lecturers	Aldavero Mora, María de la Paz Costas Martínez, María del Carmen Torres Pérez, Francisco José			
E-mail	ftorres@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es			
General description	International Commercial Law is an optional subject in the first semester of the fourth year of Degree in Business Administration.			
	English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.			

Skills

Code	
CG1	Ability to analyse and synthesise
CG2	Critical and self-critical thinking
CG5	Oral and written communication skills.
CG9	Ability to work effectively within a team
CG10	Issue assessment reports on specific situations regarding companies and markets
CE5	Acquire and understand knowledge regarding: The relationship between the business and its surroundings, evaluating its impact on business strategy, behaviour, management and sustainability
CE7	Acquire and understand knowledge regarding: The main instrumental techniques applied to the business context
CE12	Solve problems effectively and make decisions using the appropriate quantitative and qualitative methods, including the identification, expression and solution of business problems
CE13	Mobility and adaptability to different contexts and situations

Learning outcomes

Learning outcomes	Competences	
Knowledge of the institutional field in which it develops the international trade.	CG1	
Analysis of the normative sources that regulate the international trade and of the procedure of his research and application.	CG1 CG2 CG10	CE5
Domain of the most relevant legal concepts of the international environment that are necessary for the resolution of international trade cases.	CG1 CG5 CG9 CG10	
Resolution of cases and preparation of reports related with the subject.	CG1 CG5 CG10	CE7 CE12 CE13

Contents

Topic	
Lesson 1. Institutional frame and sources of the Right of the International Trade.	A) Institutional Frame. B) Sources: 1. The new "Lex Mercatoria". 2. The "Rome I" regulation. 3. The Civil Code.
Lesson 2. The foreign entrepreneurs and companies	A) The individual foreign entrepreneur. B) The social foreign company.

Lesson 3: Patent rights, Intellectual Property. Antitrust Law	A) The protection of the immaterial goods. B) International framework. C) The defence of patents and intellectual property rights. D) Antitrust legal framework.
Lesson 4: The international sale of goods	A) Introduction and general data B) Scope of application. C) Training of him agreement. D) Obligations of the parts. E) Breach of contract. F) Transmission of the risk and conservation the commodities.
Lesson 5: INCOTERMS.	A) Introduction: The INCOTERMS 2020. B) Valid terms for any transport C) Valid Terms for maritime transport.
Lesson 6: Contracts of distribution and collaboration.	A) Introduction: general characteristics. B) Contract of commission. C) Contract of agency. D) Contract of distribution E) Contract of franchise. F) Máster Franchise contract
Lesson 7: Contracts of transport.	A) International Contract of transport by road (CMR). B) International contract of maritime transport (HVR). C) International contract of multimodal transport.
Lesson 8: Instruments of payment and collection.	A) Introduction: instruments of payment and collection B) Letter of credit.
Lesson 9: The contractual guarantees.	A) The guarantees: concept and classes. B) Bond contract. C) The independent guarantees.
Lesson 10: The insolvency. The resolution of conflicts.	A) Insolvency proceedings. B) The judicially resolution of conflicts C) Alternative to the resolution of conflicts (arbitration)

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Laboratory practical	27	20	47
Lecturing	22	40	62
Report of practices, practicum and external practices	0	20	20
Objective questions exam	1	20	21

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Laboratory practical	Lessons with analysis of cases, resolution of questionnaires and practical cases and study of documentation.
Lecturing	In this type of classroom lessons, the professor will expose and will explain the program described in contents section (10 lessons).

Personalized assistance

Methodologies	Description
Lecturing	Professors will attend the doubts and questions in relation to the subject/topics explained. In the practices of laboratory, professors will attend individually or in group the questions fomuled by students in relation to the activities developed in these sessions.
Laboratory practical	Professors will attend the doubts and questions in relation to the cases. In the practices of laboratory, professors will attend individually or in group the questions fomuled by students in relation to the activities developed in these sessions.

Assessment

Description	Qualification	Evaluated Competencess
-------------	---------------	------------------------

Laboratory practical	In the laboratory practices will be presented, for their written answer and corresponding evaluation, questionnaires on the subject explained in the master sessions. It will also evaluate the correct resolution and approach of the practical cases that are proposed, the presentation of small works or reports previously indicated by the teacher and, in general, the active participation in this type of sessions.	50	CG1 CG2 CG5 CG9 CG10	CE12 CE13
Objective questions exam	The final exam may consist of the presentation of a set of test questions on the subject explained in the master sessions, which may be combined with other questions that may arise in other formats, which must be developed in writing by the student. fifty%	50	CG1	CE7

Other comments on the Evaluation

1. The final examination will have a maximum value of 5 points on the final note computed on 10.
2. The continuous work in the practices will have a maximum value of 5 points on the final note computed on 10. Each one of the planned practices will compute on the final note. Of these 5 points, 0,5 points will award , to criterion of the professor, to the students that have a participation but active in the theoretical and practical classes. The note reached in this section, will save , in his case for the examination of the month of July.
3. So that the note of the continuous evaluation in the practical add to the one of the final examination, will have to obtain in this final examination a minimum qualification of 1,7 points (calculated on a total of 5 points).
- 4.- Alternatively to the continuous evaluation system, the students will be able to choose to be evaluated with a final exam that will mean 100% of the qualification. In the call for the end of carreira, the exam will assume 100% of the qualification.
- 5.- Dates of the exams: consult the website of the Faculty: <http://fccee.uvigo.es>

Sources of information

Basic Bibliography

Esplugues Mota, Carlos, **Derecho del Comercio Internacional. Disponible en Biblioteca Virtual Tirant -suscrita UVIGO-**, 9ª, Tirant lo Blanch, 2020

Calvo Caravaca, Alfonso-Luis y Carrascosa González, Javier (directores), **Derecho del Comercio Internacional**, COLEX, 2012

Base de datos, **West-Law Aranzadi**,

Complementary Bibliography

AAVV, **Memento práctico contratos mercantiles 2019/2020**, Madrid, Ediciones Francis Lefebvre, 2019

Alvarez González, Santiago, **Legislación de Derecho Internacional Privado**, Comares,

Sánchez Lorenzo, Sixto A., **Cláusulas en los contratos internacionales**, Atelier, 2012

Biblioteca CNUDMI-UNCITRAL. Comisión de las naciones Unidas para el Derecho Mercantil internacional,

<https://uncitral.un.org/es/library>,

Códigos BOE Derecho Mercantil, https://www.boe.es/biblioteca_juridica/index.php?tipo=C,

Guía de negocios en España, <http://guidetobusinessinspain.com/>,

Guía Práctica de Comercio Exterior, www.iberglobal.com/files/2015/guia_comercio_exterior.pdf,

Librería ICEX, <https://www.icex.es/icex/es/Navegacion-zona-contacto/libreria-icex/index.html>, ICEX,

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Commercial law/V03G020V01205

IDENTIFYING DATA				
Enxeñaría financeira				
Subject	Enxeñaría financeira			
Code	V03G020V01922			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Optional	4	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Lago Velando, Ángeles			
Lecturers	Lago Velando, Ángeles			
E-mail	lvelando@uvigo.es			
Web				
General description	O obxectivo da materia é introducir ao estudante no ámbito específico dos produtos financeiros derivados. O emprego actual destes instrumentos, tanto por parte das entidades financeiras como do resto de empresas, resulta habitual, polo que o coñecemento da súa existencia, operatoria e posibilidades, resulta unha formación complementaria de considerable valor para o estudante.			

Competencias				
Code				
CG1	Capacidade de análise e síntese			
CG2	Pensamento crítico e autocrítico			
CG3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial			
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita			
CG6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia			
CG7	Ler e comunicarse en inglés como lingua estranxeira			
CG8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación			
CG9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo			
CG10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados			
CG11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa			
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo			
CG14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado			
CE6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial			
CE7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial			
CE9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución			
CE10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa			
CE11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais			
CE12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais			
CE13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes			
CE16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante			
CT1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial			
CT5	Motivación pola calidade e mellora continua			

Resultados de aprendizaxe				
Learning outcomes	Competences			
Posuír e comprender coñecementos sobre valoración	CG1	CE6	CT1	
	CG3	CE7		
	CG5	CE9		
	CG7	CE10		
	CG10	CE12		
	CG11			
	CG13			
	CG14			

(*)Aplicar los conocimientos a posibles situaciones profesionales en el ámbito de los productos financieros derivados.	CG2 CG6 CG8 CG9	CE13 CE16	CT5
Reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos sobre a valoración de activos	CG2	CE11	
Transmitir información e resultados de valoración de activos	CG6 CG7 CG13		CT5

Contidos

Topic

1.- Introducción aos produtos financeiros derivados

- 1.1. Concepto
- 1.2. Tipoloxía
- 1.3. Operativa
- 1.4. Os mercados de derivados máis importantes do mundo.

2.- Produtos derivados OTC

- 2.1. FORWARD
 - 2.1.1. Concepto
 - 2.1.2. Tipoloxía
 - 2.1.3. Operativa
 - 2.1.4. Casos prácticos
- 2.2. SWAP
 - 2.2.1. Concepto
 - 2.2.2. Tipoloxía
 - 2.2.3. Operativa
 - 2.2.4. Casos prácticos
- 2.3. CAP, FLOOR, COLAR
 - 2.3.1. Concepto
 - 2.3.2. Tipoloxía
 - 2.3.3. Operativa
 - 2.3.4. Casos prácticos

3.- Produtos derivados en mercados organizados.

- 3.1. FUTUROS
 - 3.1.1. Concepto
 - 3.1.2. Tipoloxía
 - 3.1.3. Operativa
 - 3.1.4. Casos prácticos
- 3.2. OPCIÓN S
 - 3.2.1. Concepto
 - 3.2.2. Tipoloxía
 - 3.2.3. Operativa
 - 3.2.4. Casos prácticos

4. Produtos estruturados

- 4.1. Concepto
- 4.2. Tipoloxía
- 4.3. Casos Prácticos

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	7.5	15	22.5
Prácticas de laboratorio	15	30.5	45.5
Seminario	5	7	12
Lección maxistral	22.5	45	67.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	2.5	0	2.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O estudante debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a realización de rutinas, a aplicación de fórmulas, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados.

Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación de coñecementos a situacións concretas, e de adquisición de habilidades básicas e procedimentales relacionadas coa materia obxecto de estudo, que se realizan en aulas de informática.
Seminario	Actividade enfocada ao traballo individual e autónomo que lle permita ao estudante profundar e/ou complementar os contidos da materia.
Lección maxistral	Explicación teórica dos contidos da materia en grupo amplo de estudantes.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	O estudante pode acudir a titorías individuais no despacho do profesor/a, dentro do horario establecido no inicio de curso, para resolver as dúbidas dunha forma personalizada.
Prácticas de laboratorio	O estudante poderá consultar ao profesor, de forma individualizada, as dúbidas que se lle presenten á hora de realizar as actividades propostas na aula de informática.
Seminario	O estudante pode acudir a titorías individuais no despacho do profesor/a, dentro do horario establecido no inicio de curso, para resolver as dúbidas dunha forma personalizada.

Avaliación

	Description	Qualification	Evaluated Competences		
Resolución de problemas	Avaliación da materia que comprende contidos prácticos.	20	CG3 CG13 CG14	CE6 CE7 CE9 CE12 CE16	CT1 CT5
Prácticas de laboratorio	Avaliación do contido parcial da materia en grupo reducido ou individual.	5	CG3 CG13 CG14	CE6 CE7 CE9 CE12 CE16	CT1 CT5
Seminario	Avaliación da materia que comprende contidos teóricos e prácticos.	25	CG1 CG2 CG3 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG13 CG14	CE6 CE7 CE9 CE10 CE12 CE13 CE16	CT1 CT5
Exame de preguntas de desenvolvemento	Avaliación global da materia que comprende contidos teóricos e prácticos.	50	CG1 CG2 CG3 CG5 CG6 CG7 CG8 CG9 CG10 CG11 CG13 CG14	CE6 CE7 CE9 CE10 CE11 CE12 CE13 CE16	CT1 CT5

Other comments on the Evaluation

Sistema de avaliación continua: a nota final do curso será a suma da nota obtida nas probas de avaliación realizadas ao longo do cuadrimestre (cunha ponderación do 50% sobre o total), e da nota nunha última proba que coincidirá coa data do exame final (cunha ponderación do 50% do total).

Alternativamente ao sistema de avaliación continua, na convocatoria ordinaria do primeiro cuadrimestre e na convocatoria extraordinaria (segunda convocatoria), o alumno/a poderá optar a ser avaliado mediante un exame final que suporá o 100% da cualificación.

O exame da convocatoria extraordinaria de fin de carreira suporá o 100% da cualificación.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Valls Martínez, María del Carmen y Cruz Rambaud, Salvador, **Operaciones financieras avanzadas**, Pirámide, 2013

Se proporcionarán, vía Moovi, materiales (presentaciones, apuntes, referencias...),.

Complementary Bibliography

Castellanos Hernán, Enrique, **Opciones y futuros de renta variable**, Instituto Bolsa y Mercados Españoles, 2011

Lamothe Fernández, Prosper y Pérez Somalo, Miguel, **Opciones Financieras y Productos estructurados**, MC Graw Hill, 2004

Además puede encontrar información adicional en, **Noticias y publicaciones de MEFF**,

<http://www.meff.es/asp/Comun/Pagina.aspx?l1=QueEs&f=Home>,

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202

Estatística: Estatística/V03G020V01204

Decisións de investimento/V03G020V01402

Decisións de financiamento/V03G020V01501

Valoración de activos/V03G020V01604

IDENTIFYING DATA				
International Finance				
Subject	International Finance			
Code	V03G020V01923			
Study programme	Grado en Administración y Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Optional	4th	1st
Teaching language	#EnglishFriendly Galician			
Department				
Coordinator	Martínez Cobas, Francisco Javier			
Lecturers	Martínez Cobas, Francisco Javier			
E-mail	xmcobas@uvigo.gal			
Web				
General description	The subject presents the international financial system and its markets, as well as the financial decisions of the company regarding trade and international investment English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) materials and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English.			

Skills	
Code	
CB1	Students need to show they have acquired and understood the knowledge in a field of study underpinned by general secondary education and which is usually at a level which-while drawing on advanced text books-also includes certain aspects that imply being familiar with the cutting edge of this field of study.
CB2	Students need to be able to apply the knowledge acquired to their work or vocation in a professional manner, and should have the skills normally demonstrated through the ability to develop and defends points of view and to solve problems related to their field of study.
CG1	Ability to analyse and synthesise
CG2	Critical and self-critical thinking
CG3	Skills related to the use of those computer applications used in business management
CG14	Capacity to apply the theoretical and practical knowledge acquired in a specialised academic context
CE4	Acquire and understand knowledge regarding: The economic framework regulating business activities and the corresponding legislation
CE5	Acquire and understand knowledge regarding: The relationship between the business and its surroundings, evaluating its impact on business strategy, behaviour, management and sustainability
CE7	Acquire and understand knowledge regarding: The main instrumental techniques applied to the business context
CE8	Apply the knowledge acquired to future professional situations and develop competences related to posing and defending arguments
CE13	Mobility and adaptability to different contexts and situations
CE16	Skills in looking for, identifying and interpreting sources of relevant economic information
CT3	Responsibility and the capacity to take on commitments
CT4	Ethical commitment in work

Learning outcomes				
Learning outcomes	Competences			
(*)	CB1	CG1	CE4	CT3
	CB2	CG2	CE5	CT4
		CG3	CE7	
		CG14	CE8	
			CE13	
			CE16	

Contents	
Topic	
1.- International Monetary System	1.1.- Globalization 1.2.- History of the international monetary system 1.3.- Current situation
2.- international Financial System	2.1.- Introduction 2.2.- International financial institutions 2.3.- International financial markets

3.- International Financial Markets	3.1.- Introduction 3.2.- Currency market 3.3.- Credit market 3.4.- Bonds market 3.5.- Stock markets 3.6.- Commodities markets 3.7.- Derivatives market: futures & options
4.- International Business Financing	4.1.- International trade 4.2.- International investment

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	30	62	92
Practices through ICT	20	38	58

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Lecturing	Theoretical exhibition of the bases of the subject
Practices through ICT	Treatment of real cases of finance and international investment

Personalized assistance

Methodologies	Description
Practices through ICT	Possibility of attention in other different languages than Galician (English, French, Castilian, Portuguese)

Assessment

	Description	Qualification	Evaluated	Competences
Practices through ICT	Individual work in continuous evaluation	100	CB1 CB2 CG1 CG2 CG3 CG14	CE4 CE5 CE7 CE8 CE13 CE16

Other comments on the Evaluation

The date of the exam can be consulted on the Faculty's Website: <http://fccee.uvigo.es>

The students can choose a final exam that will suppose 100% of the qualification. Second exam and later exams will suppose 100% of the qualification too.

The term to choose a final exam will be a month before the official date of the final examination.

In the extraordinary call, the exam will also represent 100% of the grade.

Sources of information

Basic Bibliography

Durán Herrera, J.J., Gallardo Olmedo, F., **Finanzas internacionales para la empresa**, 1ª, Pirámide, 2013

Arteaga, J. et al., **Manual de la internacionalización**, 2ª, ICEX-CECO, 2017

Complementary Bibliography

Varela, M., Varela, F., **Sistema monetario y financiación internacional**, Pirámide, 2013

Hill, C., Hult, T., **Global Business Today**, 11ª, Mc Graw-Hill, 2020

<http://www.bancomundial.org>,

<http://www.imf.org/external/index.htm>,

<http://unctad.org/es/Paginas/Home.aspx>,

<http://www.cinco dias.com>,

<http://www.expansion.com>,

<http://www.ft.com/home/UK>,

<http://www.ecb.int/ecb/html/index.es.html>,

Recommendations

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

International strategic management/V03G020V01603

International business law/V03G020V01921

Subjects that it is recommended to have taken before

Business: Mathematics of financial transactions/V03G020V01202

Investment decisions/V03G020V01402

Financing decisions/V03G020V01501

IDENTIFYING DATA				
Knowledge and technological innovation management				
Subject	Knowledge and technological innovation management			
Code	V03G020V01925			
Study programme	Grado en Administración y Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Optional	4th	1st
Teaching language	#EnglishFriendly Galician English			
Department				
Coordinator	Vázquez Vicente, Xosé Henrique			
Lecturers	Vázquez Vicente, Xosé Henrique			
E-mail	xhvv@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/xhvv			
General description	The course highlights the challenges posed by the knowledge economy, justifies the need to innovate in this context, and deepens into the tools available to sistematize R&D and innovation within organizations.			
	Although we will mainly focus in private firms, the course will show that the management of knowledge and innovation finds a wide field of application beyond the business arena. The rationale of the course will thus play an important role in the dynamization of change in any type of organization; from an NGO or a trade union, for instance, to the very same public administration.			
English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English".				

Skills	
Code	
CB2	Students need to be able to apply the knowledge acquired to their work or vocation in a professional manner, and should have the skills normally demonstrated through the ability to develop and defends points of view and to solve problems related to their field of study.
CB3	Students should be able to collect and interpret relevant data (usually within their field of study) in order to make judgements that include a reflection on the relevant social, scientific or ethical issues.
CB4	Students should be able to transmit information, ideas, problems and solutions to both specialised and non-specialised audiences.
CG1	Ability to analyse and synthesise
CG2	Critical and self-critical thinking
CE1	Acquire and understand knowledge regarding: the relationships between the different subsystems that make up the business system
CE3	Acquire and understand knowledge regarding: Internal aspects, functions and processes of organisations including their nature, structure, direction, operation and management
CT2	Capacity for leadership, including empathy with others

Learning outcomes				
Learning outcomes		Competences		
Understand the Knowledge Economy and the role that the management of the innovation plays.	CB3	CG1 CG2	CE1 CE3	
Capacity to analyze the main strengths that move the ecosystem of innovation	CB2	CG1 CG2	CE1 CE3	
Capacity to analyse the internal processes of the company that influence the potential of innovation	CB4	CG2	CE1 CE3	CT2
Creative capacity to distinguish new projects of innovation, evaluate them with rigour, and implement them.	CB2 CB3	CG1	CE1	CT2

Contents
Topic

1.- Why innovation management? From an industrial to a knowledge economy.	The world economy. The rationale of growth and convergence. The new technological system: microelectronics and biotechnology. Knowledge economy: more than bytes. The firm in a new context: the innovation plan.
2.- Technological change and National Systems of Innovation.	Technology and innovation: definitions and typologies. The configuration of National Systems of Innovation. The system Science-Technology-Industry: the role of universities.
3.- The elaboration of a diagnosis: from environmental insights to new ideas for the market.	Competitive intelligence. Technological prospection. Technological audit.
4.- The importance of designing a strategy to develop a project portfolio.	Strategic coherence. Innovation strategies. Technological strategies. Interactions. Indicators. Project portfolio. Technology protection.
5.- How to implement a project? Organizational structure, control and leadership.	Organizational structures to stimulate change and innovation. Coordination mechanisms to innovate. The technological perspective of control systems and incentives. Participation systems for the workforce. The flow of change: training, communication and leadership.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Introductory activities	1	0	1
Lecturing	19	30	49
Problem solving	5	15	20
Debate	5	5	10
Mentored work	20	20	40
Objective questions exam	2	28	30

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Introductory activities	Presentation of contents and goals. Teaching methodology and evaluation systems.
Lecturing	Presentation of the theoretical basis and guidance on program contents. Students should read previously the recommended material for each session.
Problem solving	Students will write essays on diverse topics addressed in the course, and/or discuss cases/exercises.
Debate	Teachers will debate with students about questions with answers that will require to associate arguments from the current and previous lectures.
Mentored work	These sessions will also have the teachers' support, but students will work cooperatively and autonomously in small groups in order to carry out an Innovation Plan for a particular organization. In order to carry out these tasks, it is important to absorb the knowledge discussed in master sessions.

Personalized assistance

Methodologies	Description
Problem solving	Students will address analyses, cases or exercises under the teacher's supervision.
Mentored work	The innovation plan will be supervised by the teacher.

Assessment

	Description	Qualification	Evaluated Competences
Problem solving	Students will write essays on diverse topics addressed in the course, and/or discuss cases/exercises.	20	CB2 CG1 CG2
Debate	The teachers will question the students with issues that will require answers relating to different topics.	10	CB2 CB3 CB4

Mentored work	The tutored works consists on developing an Innovation Plan, which can follow a model available at MOOVI (UVigo's online teaching platform). The assesment of this Plan will be based on the following criteria:	40	CB2 CB3 CB4	CG1 CG2	CE1 CE3	CT2
FORMAL PRESENTATION The table of contents will be broken down and will indicate the page on which each element is. All the figures included in the text, tables, graphs and figures must specify the source. Literal quotations must be enclosed in quotation marks and accompanied by the source from which they are extracted. If they are not literal, only the source will be cited. The detection of a plagiarism will be punished with the greatest of sanctions according to the regulations of the University of Vigo. The sources (documentary, oral, internet...) must be collected in a final section. LEVEL AND QUALITY OF THEMATIC DEPTH ANALYTICAL SKILL Structuring and critical analysis of information Originality and rigor of the arguments FINAL PRESENTATION TO SEEK FINANCING FOR ONE OF THE PROJECTS DEVELOPED IN THE INNOVATION PLAN 5/10 minutes presentation Fluency of the presentation Conviction capacity						
Objective questions exam	The exam will consist of 20 test questions with 4 possible answers each. One correct answer adds one point; one incorrect answer subtracts 0,33. Alternatively, this test-type exam may be substituted by short questions that students must deal with extensively.	30	CB3	CG1 CG2	CE1 CE3	

Other comments on the Evaluation

The grade that students obtain for the fulfillment of several of the tasks is maintained in the academic course and will not be saved for successive years.

Alternatively to the evaluation system described above, students may choose to be assessed through an objective questions exam from which he/she will obtain 100% of his/her overall grade.

Notes regarding the exam:

- (1) It can be a test or made of short questions.
- (2) In the slides available in MOOVI, students will find an extended index of the course that they will have to complement on their own during face-to-face teaching and/or with the recommended bibliography.
- (3) The exam date can be consulted on the website: <http://fccee.uvigo.es>

Sources of information

Basic Bibliography

Fernández Sánchez, Esteban, **Innovar para competir**, Pirámide, 2019

Enric Barba, José Ramón Magarzo, **Cómo gestionar la innovación**, Altran, 2018

Schilling, M. A., & Shankar, R., **Strategic management of technological innovation**, McGraw-Hill Education, 2020

Complementary Bibliography

Tidd, Joe e Bessant, John, **Managing Innovation: Integrating technological, market and organizational change**, Wiley,

Antonio Davila, Marc J Epstein, and Robert D. Shelton, **Making Innovation Work: How to Manage It, Measure It, and Profit from it**, Pearson Education, 2013

Recommendations

Subjects that continue the syllabus

Investment decisions/V03G020V01402

Financing decisions/V03G020V01501

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that it is recommended to have taken before

History: Economic history/V03G020V01103

Operations management/V03G020V01302

Accounting analysis/V03G020V01601

Other comments

The master sessions address topics that must be related to other contents of the course and other courses such as statistics, market research, law or business economics.

The practical sessions demand from the students a proactive and creative attitude that can be hardly exaggerated. Lateral thinking and innovative output in the innovation plan and in the teacher's own exercises are key elements in the evaluation of these sessions.

The development of the course and its future exploitation in professional life advises a level of reading in English equivalent to that required in the entrance exams to the university.

IDENTIFYING DATA				
Advanced financial accounting				
Subject	Advanced financial accounting			
Code	V03G020V01926			
Study programme	Grado en Administración y Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Optional	4th	2nd
Teaching language	#EnglishFriendly Spanish English			
Department				
Coordinator	Vila Biglieri, Jorge Eduardo			
Lecturers	Vila Biglieri, Jorge Eduardo			
E-mail	biglieri@uvigo.es			
Web				
General description	Practical issues on Advanced Financial Accounting based in real companies. English Friendly subject: International students may request from the teachers: a) resources and bibliographic references in English, b) tutoring sessions in English, c) exams and assessments in English			

Skills				
Code				
CG3	Skills related to the use of those computer applications used in business management			
CG4	Ability to transmit ideas, information, problems and solutions to the both specialised and lay public			
CE4	Acquire and understand knowledge regarding: The economic framework regulating business activities and the corresponding legislation			
CE6	Acquire and understand knowledge regarding: The different processes, procedures and practices related to business management			
CT5	Motivation for quality and continuous improvement			

Learning outcomes				
Learning outcomes	Competences			
Know, comprise and know use the distinct normative levels (international and national) that regulate the broadcast of countable information by part of the companies	CG3	CE4		
Know, comprise and know apply tools of taking of decisions	CG4	CE6	CT5	
Use leaves of calculation to register, analyse and present financial information	CG3			

Contents	
Topic	
Introduction to the Financial Accounting	Types of accountings
Advanced	Issuers of financial regulation Financial Accounting Standards Board (FASB) International Accounting Standards Board (IASB) Institute of Accounting and Audit of Accounts (ICAC)
Financial states of organisations no yielding.	The annual accounts of the non-profit entities (ESAL) and his structure. The spreadsheet (Excel) like instrument to analyse the annual accounts. Obtaining of the financial states from SABl Process of the non current assets Explanation of the annual seats standards of purchases, sales, profit tax and public administrations The records related with investment The records related with the activity of finance The State of cashflow by the direct and indirect method. Comparison and interpretation.

Combinations of businesses and Consolidation	Juridical, accounting and economic of the Business Combinations The identification of the Purchasing Company Determination of the Date of Acquisition Quantify the Cost of the Combination. Recognise and Value the Assets/Liabilities Determine the Value of the Goodwill/Negative Differentiates. Provisional accounting Juridical, accounting and economic of the Financial Consolidation
Accounting of derivatives	Accounting of financial derivatives Operations in currencies and coverage of risks in international transactions Practical Cases with financial instruments in financial markets and real time
Fiscal accounting	The Taxation of the company Connection of the tax legislation of the company with the accounting. Tax issues of the international transactions
Accounting at companies	Recording accounting records in Excel Recording accounting records and retrieving financial accounts in a accounting software Electronic Resource Program (ERP) introduction

Planning			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lecturing	5	10	15
Problem solving	16	50	66
Practices through ICT	20	40	60
Problem and/or exercise solving	3	0	3
Essay	5	0	5
Objective questions exam	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Lecturing	Exhibition by part of the professor of the contents of the matter object of study, theoretical bases and/or guidelines of a work, exercise or project to develop by the student. Active participation in the classroom through exhibitions and debates is required. Also is recommended to the student that work previously on the material delivered by the professor and that consult the bibliography recommended to complete the information to follow the explanations and participate actively in the questions aroused along the class. The presentations delivered by the professor don't constitute sufficient material to pass the subject.
Problem solving	Activity on the questions aroused and/or exercises related. The students have to develop the suitable solutions through application of methods or procedures formulas or algorithms and the interpretation of the results. Often it uses to complement the master session
Practices through ICT	In these sessions of computer laboratory applied the knowledges acquired in the theoretical and practical classes to realise practical suppositions with the help of tools of free applications, databases and available information on the internet. The students will work of autonomous form, individually or in group, under the supervision of the professor.

Personalized assistance	
Methodologies	Description
Practices through ICT	Control of the process of learning of the students and evaluation of the knowledges in reduced groups from the professor's suggested activities and his resolution and interaction with other students.
Tests	Description
Essay	Control of the process of learning of the students and evaluation of the knowledges in reduced groups from the professor's suggested activities and his resolution and interaction with other students.

Assessment				
	Description	Qualification	Evaluated Competences	
Problem and/or exercise solving	For the students of continuous evaluation, will propose questions and exercises related with the subject and the economic reality	25	CG3 CG4	CE4 CE6

Essay	For the students of continuous evaluation, requires the execution of a work related with a not-for-profit company with normal annual accounts up to date and state of flows of effective	50	CG3 CG4	CE4 CE6	CT5
Objective questions exam	This exam allows to raise degree and/or pass to the students of continuous evaluation and to pass the subject to the students of non-continuous evaluation. The questions will cover any appearance related with the actual normative of the Financial Accounting, both theoretical and practical level.	25	CG3 CG4	CE4 CE6	CT5

Other comments on the Evaluation

The system of evaluation in the ORDINARY And EXTRAORDINARY announcements consists of two alternatives;

1. CONTINUOUS evaluation: they compose of the qualification obtained in the problems and/or exercises (25%) more the obtained in the final work but the obtained in the final examination (25%)
 2. NO CONTINUOUS evaluation: final examination (100%). This examination CAN BE DIFFERENT to the made under the option of CONTINUOUS Evaluation.
- IMPORTANT:- The election by part of the students of one of the alternatives will do explicit the day of the final examination.- In the case to participate in some intermediate proof and avoid the final examination, the final note will be the note of the continuous evaluation-In the system of evaluation of the announcement OF END OF CAREER the final examination will suppose 100% of the qualification.

The dates of exams will have to be consulted in the Web page of the Faculty: <http://fccee.uvigo.es>

Sources of information

Basic Bibliography

ICAC, **Spanish Accounting regulator**,

Epstein, B. J.; Mirza, A.A., **Wiley IFRS 2015: Interpretation and Application of International Financial Reporting Standards Set**, Wiley, 2015

Alexander, D.; Britton, A.; Jorissen, A., **International Financial Reporting and Analysis**, 6, Thomson, 2014

Goldrat, E, **La meta**, Diaz de Santos, 2005

Complementary Bibliography

SABI database (UVigo library access), **Sistema de Análisis de Balances Ibéricos**,

IASB, **International Accounting Standard Board**,

FASB, **Federal Accounting Standard Board**,

Comisión Nacional del Mercado de Valores, **Stock exchange Spanish regulator**,

Alfredson, K. y otros, **Applying International Financial Reporting Standards**, 3, Wiley, 2013

Grünwald, N. and Klymchuk, S., **Money Puzzles**, 1, Hochschule Wismar, 2005

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Financial accounting 2/V03G020V01401

Business: Financial Accounting I/V03G020V01301

Other comments

We recommend the continuous evaluation because it improves the progressive acquisition of the subject's knowledge and competences.

IDENTIFYING DATA**Creación e simulación de empresas**

Subject	Creación e simulación de empresas			
Code	V03G020V01927			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Optional	4	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	Comesaña Benavides, Fernando			
Lecturers	Cal Arca, Ángela María Comesaña Benavides, Fernando			
E-mail	fercoben@uvigo.es			
Web	http://moovi.uvigo.gal/course/view.php?id=2623			
General description	Materia que ten como finalidade que os alumnos poidan participar na creación e xestión de iniciativas empresariais a través da participación en situacións simuladas de creación e xestión de empresas en entornos competitivos complexos			

Competencias

Code	
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG2	Pensamento crítico e autocrítico
CG3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita
CG6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
CG8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
CG9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
CG10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
CG11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CE1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
CE3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
CE4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
CE5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
CE6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
CE7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
CE10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
CE11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
CE12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
CE14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións
CE16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
CT1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
CT2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
CT3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
CT4	Compromiso ético no traballo
CT5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe				
Learning outcomes	Competences			
Coñecer a metodoloxía racional que se debe seguir para a creación dunha empresa	CG1	CE1 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7		
Coñecer a existencia de apoios institucionais e sociais ao emprendedor		CE4 CE5		
Saber cómo planear a constitución dunha empresa de acordo coa contorna	CB2 CG11	CE1 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE10		
Coñecer a relacións que vinculan as decisións cos resultados empresariais		CE4 CE5 CE6 CE10 CE11		
Elaborar un Plan de Empresa con estrutura e contidos ortodoxos	CB2 CB4	CG1 CG2 CG3 CG5 CG6 CG8 CG9 CG10 CG13	CE1 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE10 CE11 CE12 CE14 CE16	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5
Utilizar as TIC en beneficio do proxecto empresarial	CB4	CG1 CG6	CE5	CT1 CT2
Tomar decisións empresariais razoadas de acordo coa contorna	CB2	CG1 CG2 CG10	CE1 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE10 CE11 CE12 CE14	
Ter unha actitude positiva respecto ao emprendemento			CE5	CT2 CT3 CT4 CT5
Afrontar o futuro profesional cun enfoque proactivo	CB2		CE11	CT1 CT2 CT3 CT4 CT5
Contidos				
Topic				

1. Trámites constitución empresa	1.1 Consideracións previas
	1.2 Fases previas á creación da empresa. Proceso tradicional e proceso telemático (CIRCE)
	1.3 Trámites de posta en marcha
	1.4 Constitución telemática
	1.5 Organismos e profesionais que interveñen na creación de empresas
	1.6 Documentos xerados na creación de empresas
	1.7 Custos asociados á creación de empresas
2. Emprendemento e plan de empresa	2.1 Evaluación da idea
	2.2 O emprendedor
	2.3 O Plan de empresa
3. Simulación	3.1 Modelos de simulación
	3.2 Exercicios de simulación e avaliación prospectiva
	3.3 Xogo de empresa

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Prácticas con apoio das TIC	32.5	65	97.5
Lección maxistral	15	30	45
Exame de preguntas obxectivas	2.5	5	7.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Prácticas con apoio das TIC	O alumnado deberá elaborar os exercicios, casos, modelos de simulación propostos ou decisións do xogo de empresa, dependendo da parte da materia a desenvolver. Os modelos de simulación de empresas elaboraranse nunha aplicación de folia de cálculo, a partir das explicacións teóricas sobre modelos e indicadores relevantes e as orientacións prácticas do profesorado. No Xogo de empresa os membros do alumnado deberán formar equipos de traballo e tomar decisións sobre a xestión de empresa nos sucesivos periodos do mesmo. Deberán emitir informes sobre as decisións tomadas e sobre a información e os razoamentos utilizados para as mesmas.
Lección maxistral	O alumnado deberá comprender, reter e aplicar os conceptos e informacións explicados nas clases, sobre unha hipotética empresa en proceso de creación baseándose na exposición do profesorado dos conceptos ilustrados nas lecturas e nos casos presentados.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Prácticas con apoio das TIC	Titorías en grupo reducido. Reunións que o alumnado formando equipos mantén co profesorado da materia para asesoramento, desenvolvemento e supervisión de actividades da materia no proceso de aprendizaxe

Avaliación			
	Description	Qualification	Evaluated Competences

Prácticas con apoio das TIC	Avaliarase a calidade dos modelos de simulación de empresas e dos informes sobre as mesmas, elaborados durante as prácticas	50	CE1 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE10 CE11 CE12 CE14 CE16	CT1 CT2
Exame de preguntas obxectivas	Exame teórico-práctico que poderá consistir en contestar preguntas teóricas, preguntas curtas, preguntas tipo test	50	CE1 CE3 CE4 CE5 CE6 CE7 CE10 CE11 CE12 CE14 CE16	CT1 CT2

Other comments on the Evaluation

O método de avaliación inicial será a avaliación continua, consistente en avaliar os resultados do alumnado obtidos en probas de control de asimilación na parte de creación de empresas da materia, e a asistencia ás prácticas, a participación nas mesmas, e a elaboración de documentos que os docentes solicitarán como resultado delas, na parte de simulación da xestión de empresas da materia. Avaliaranse tamén os resultados do equipo do que se forme parte no xogo de empresa.

Os detalles das puntuacións obtidas nas diferentes actividades a realizar na materia se explicitarán nas sesións correspondentes.

Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o estudiantado poderá ser avaliado cun exame final que suporá o 100% da calificación, tanto na convocatoria ordinaria como na extraordinaria.

A convocatoria de fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación.

As datas dos exames da materia poderán ser consultados na páxina web da facultade <http://fccee.uvigo.es>

A avaliación non continua consistirá en exames na convocatoria ordinaria e extraordinaria de carácter teórico-práctico que poderán basearse en contestar preguntas teóricas, preguntas curtas, preguntas tipo test e na elaboración de modelos económico empresariais de carácter cuantitativo en folla de cálculo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Cabanelas, J., **Lecturas de Emprendimiento y creación de empresas**, 2013,

Complementary Bibliography

Ostealwalder, A.; Pigneur, I., **Generación de modelos de negocio. Un manual para visionarios, revolucionarios y retadores**, 2010,

Clark, T., **Business model you**, 2012,

Feld, B., **Startup communities**, 2012,

Ries, E., **The lean startup**, 2011,

Villalba Vilá, D., **Decisiones empresariales con hoja de cálculo**, 2012,

Blank, S.; Dorf, B., **The startup owner's manual**, 2012,

Castro Abancéns, I. e Rufino Rus J.I., **Creación de empresas para emprendedores**, 2010,

Cañadas, M., **Cómo crear empresas rentables**, 1996,

Gil Estallo, María, **Como crear y hacer funcionar una empresa**, 2000,

Irizar, I., **Cómo crear una empresa. Lo que todo emprendedor debe saber**, 2003,

Jimenez Quintero, J. A, **Creación de empresas**, 2012,

Mateo, R. y Sagarra, R., **Creación de empresas. Teoría y práctica**, 2004,

Priede Bergamini, T.; López-Cózar Navarro, C.; e Benito Hernández S., **Creación y desarrollo de empresas**, 2010,

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Fundamentos de administración/V03G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/V03G020V01203

Dirección comercial I/V03G020V01403

Dirección de recursos humanos/V03G020V01303

Análise contable/V03G020V01601

Decisións de financiamento/V03G020V01501

Dirección comercial II/V03G020V01502

Dirección estratéxica/V03G020V01503

Other comments

Os alumnos deben abordar a materia desde un plano de integración dos coñecementos adquiridos durante as materias do Grao.

IDENTIFYING DATA				
Dereito penal de empresa				
Subject	Dereito penal de empresa			
Code	V03G020V01928			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Optional	4	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Dereito público			
Coordinator	Torres Cadavid, Natalia			
Lecturers	Torres Cadavid, Natalia			
E-mail	nataliatorres@uvigo.es			
Web				
General description	Os contidos da materia constitúen unha exposición sistemática sobre os delitos e a responsabilidade xurídico-penal en que poden incurrir quen realizan actividades que son consideradas ilícitas e que están relacionadas coa empresa e o ámbito laboral. O obxectivo a conseguir na impartición da materia "Dereito penal de empresa" consiste, fundamentalmente, en axudar a identificar os conceptos teóricos básicos para que os/as estudantes poidan identificar, interpretar e razoar sobre os diferentes supostos delictuosos que se producen naquel ámbito, con vistas á capacitación para a toma de decisións no eido empresarial. Dominar as nocións esenciais do Dereito penal de empresa e as súas técnicas de interpretación resulta de especial utilidade para aqueles estudantes que orienten a súa actividade profesional á administración, organización e dirección de empresas, así como ao asesoramento empresarial e laboral.			

Competencias	
Code	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG2	Pensamento crítico e autocrítico
CG4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita
CG8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
CG10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
CG14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
CE5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
CE7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
CE15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
CT2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
CT3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
CT4	Compromiso ético no traballo

Resultados de aprendizaxe	
Learning outcomes	Competences

Coñecer e poder transmitir no entorno de traballo a responsabilidade xurídico penal en que poden incurrir quenes realizan actividades que son consideradas ilícitas no marco de actividades financeiras, societarias e laborales	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG4 CG5 CG8	CE5 CE7 CE15	CT2 CT3 CT4
Demostrar dominio dos conceptos xurídicos penais mais relevantes que resulten necesarios para adoitar decisións de comportamento no eido da empresa e reducir riscos derivados do descoñecemento das consecuencias penais e administrativas ou sociais derivadas do incumprimento da legalidade penal.	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG4 CG5 CG10 CG14	CE5 CE15	CT3 CT4
Resolver casos ou situacións complexas respetando a legalidade e sendo capaz de emitir informes ou asesoramentos con calidade e de foma obxetiva e independente	CB1 CB2 CB3 CB4 CB5	CG1 CG2 CG4 CG5 CG10 CG14		CT3 CT4

Contidos

Topic	
LECCIÓN 1. Introducción ao Dereito penal de empresa.	I. Introducción ao Dereito Penal de Empresa. II. Que é o Dereito Penal? II. Fontes do Dereito Penal. III. Principios limitadores. IV. Contido.
LECCIÓN 2. Sistema de sancións.	I. Sistema de sancións no Código Penal. II. As penas privativas de liberdade. II. As penas privativas de dereitos. III. A pena de multa. IV. Aplicación e determinación das penas.
LECCIÓN 3. A responsabilidade penal das persoas físicas.	I. A autoría. II. A participación. III. Responsabilidade penal dos administradores sociais. IV. O actuar en lugar doutro.
LECCIÓN 4. A responsabilidade penal das persoas xurídicas.	I. Criterios de atribución de responsabilidade penal. II. Persoas xurídicas imputables e inimputables. III. Exención de responsabilidade: compliance penal. IV. Sistema de penas das persoas xurídicas.
LECCIÓN 5. Análise e interpretación dos delitos.	I. O concepto de delito. II. A estrutura do concepto de delito: breve alusión á teoría do delito. III. As circunstancias modificativas da responsabilidade penal. IV. A exención de responsabilidade penal.
LECCIÓN 6. Delitos de defraudacións.	I. Introducción: os delitos contra o patrimonio e contra a orde socioeconómica (Título XIII CP). II. Delito de administración desleal (art. 252 CP). III. Delito de apropiación indebida (arts. 253-254 CP). IV. Diferencias con outros delitos contra o patrimonio e contra a orde socioeconómica.
LECCIÓN 7. Delitos de frustración da execución e delitos de insolvencias punibles.	I. Delitos de frustración da execución (arts. 257-258 ter CP). II. Delitos de insolvencias punibles (arts. 259-261 bis CP). III. Disposicións comúns (arts. 268-269 CP).
LECCIÓN 8. Delitos relativos á propiedade intelectual e industrial.	I. Delitos relativos á propiedade intelectual (arts. 270-272 CP). II. Delitos relativos á propiedade industrial (arts. 273-277 CP).
LECCIÓN 9. Delitos relativos ao mercado e aos consumidores.	I. Descubrimento e revelación de segredos de empresa (arts. 278-280 CP). II. Detracción do mercado de materias primas ou produto de primeira necesidade (art. 281 CP). III. Publicidade falsa (art. 282 CP). IV. Estafa de inversores (art. 282 bis CP). V. Facturación ilícita (art. 283 CP).
LECCIÓN 10. Delito de corrupción nos negocios.	I. Delito de corrupción entre particulares (art. 286 bis, 286 quáter CP). II. Delito de corrupción nos negocios trasnacionais (art. 286 ter CP). III. Agravacións (art. 286 quáter CP). IV. Diferencias co cohecho (arts. 419 y ss. CP). IV. Disposicións comúns (arts. 287-288 CP).
LECCIÓN 11. Delitos societarios.	I. Falseamento de documentos sociais (art. 290 CP). II. Delito de imposición de acordos abusivos ou lesivos (arts. 291-292 CP). III. Delito de obstaculización do exercicio dos dereitos dos socios (art. 293 CP). IV. Obstaculización a tarefas de inspección ou supervisión administrativa (art. 294 CP). V. Disposicións comúns (arts. 296-297 CP).
LECCIÓN 12. Delitos contra a Facenda Pública e contra a Seguridade Social	I. Delitos contra a facenda pública (arts. 305-306 CP). II. Delitos contra á Seguridade Social (arts. 307-307 ter CP). III. Delito de fraude de subvencións (art. 308 CP). IV. O delito contable tributario (art. 310 CP). V. Disposicións comúns (arts. 308 bis, 310 bis).
LECCIÓN 13. Delitos contra os dereitos dos traballadores.	I. Imposición ou mantemento de condicións ilegais de traballo (art. 311 CP). II. Emprego ilegal (art. 311 bis CP). III. Tráfico ilegal de man de obra (312 CP). IV. Emigracións fraudulentas (art. 313 CP). IV. Discriminación laboral (art. 314 CP). V. Delitos en contra da liberdade sindical e o dereito de folga (art. 315 CP). VI. Delitos contra a seguridade e hixiene no traballo (arts. 316-317 CP). VII. Disposición común (art. 318 CP).

LECCIÓN 14. Delitos contra os recursos naturais e I. Atentados xenéricos ao medio ambiente, delito ecolóxico (arts. 325, 330 CP). II. Xestión ilegal e traslado de residuos (art. 326 CP). III. Explotación de instalacións perigosas (art. 326 bis CP). IV. Disposicións comúns (arts. 327, 328, 331, 338-340 CP).

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	22.5	42	64.5
Resolución de problemas	27.5	55	82.5
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos da materia obxecto de estudo.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan casos prácticos e/ou problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumnado debe desenvolver as solucións adecuadas. Adoita empregarse como complemento da lección maxistral.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	O alumnado será atendido nos horarios de titorías que serán publicados na web da Facultade.
Resolución de problemas	O alumnado será atendido nos horarios de titorías que serán publicados na web da Facultade.

Avaliación

	Description	Qualification	Evaluated Competencess
Exame de preguntas obxectivas	O sistema de avaliación continua consistirá en tres exames escritos: os dous primeiros, de resolución de probas obxetivas parciais (probas de tipo test, aos que se refire este apartado da Guía), e o terceiro, de resolución de problemas e/ou exercicios (referido no seguinte apartado da Guía). Os exames correspondentes á resolución de probas obxetivas parciais, probas tipo test: - celebraranse ao longo do curso, en horario de clase. - cada exame comprenderá a parte do temario que respectivamente se indique ao inicio do cuadrimestre polo/a profesor/a da materia - consistirán en probas tipo test, para cuxa cualificación cada a resposta correcta suma o dobre que restan as incorrectas, non puntuando as deixadas en branco. -Ámbolos dous exames ponderaranse ao 60% para a cualificación final (cada exame ten un valor do 30%), correspondendo o outro 40% á resolución de problemas e/ou exercicios (que se describe no apartado seguinte). Para superar a materia polo sistema de avaliación continua é necesario que a nota resultante dos tres exames, de acordo coa ponderación indicada, sexa igual ou superior a 5 puntos. Quen acuda á primeira proba parcial, manifestando así o seu interese por acollerse a este sistema de avaliación continua, será avaliado nesta oportunidade de acordo cos criterios previamente establecidos e non terá dereito a ser avaliado mediante un exame final que constitúa o 100% da cualificación da materia. Polo tanto, realizada a primeira proba parcial, non é posible renunciar ao sistema de avaliación continua. Se realizada a primeira proba parcial, a alumna ou alumno non se presentase á seguinte ou seguintes, a cualificación destas será de 0 puntos.	60	CG1 CE15 CT3 CG2 CT4 CG5 CG10

Resolución de problemas e/ou exercicios	Para superar a materia polo sistema de avaliación continua é necesario que a nota resultante dos tres exames, de acordo coa ponderación indicada no apartado anterior, sexa igual ou superior a 5 puntos. Quen acuda á primeira proba parcial, manifestando así o seu interese por acollerse a este sistema de avaliación continua, será avaliado nesta oportunidade de acordo cos criterios previamente establecidos e non terá dereito a ser avaliado mediante un exame final que constitúa o 100% da cualificación da materia. Polo tanto, realizada a primeira proba parcial, non é posible renunciar ao sistema de avaliación continua. Se realizada a primeira proba parcial, a alumna ou alumno non se presenta á seguinte ou seguintes, a cualificación destas será de 0 puntos.	40	CB1 CG1 CE5 CB2 CG2 CE7 CB3 CG4 CE15 CB4 CG5 CB5 CG10 CG14
A proba de resolución de problemas e/ou exercicios terá lugar na data oficial de exame final para esta materia no curso 2022-2023 publicada na web da Facultade: http://fccee.uvigo.es			

Other comments on the Evaluation

1. CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA ASISTENTES 1.ª OPORTUNIDADE DE EXAME

a) SISTEMA DE AVALIACIÓN CONTINUA

Descríbese nos apartados anteriores.

b) SISTEMA DE EXAME FINAL

Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o estudantado poderá optar a ser avaliado cun exame final que suporá o 100% da cualificación. A avaliación da materia consistirá nun único exame final, na data fixada no calendario oficial aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2022-2023, que estará dispoñible na web <http://fccee.uvigo.es>. O devandito exame, que comprenderá a totalidade do temario e constitúe o 100% da cualificación da materia, constará de dúas partes, unha teórica e outra práctica, que se cualificarán de 0 a 5 puntos cada unha delas. A parte teórica consistirá nunha proba tipo test, para cuxa cualificación as respostas correctas suman o dobre que restan as incorrectas, non puntuando as deixadas en branco. A parte práctica consistirá na resolución dun ou varios problemas ou exercicios. A cualificación final do exame será a suma das cualificacións obtidas en cada unha das partes. Para superar a materia é necesario obter un mínimo de 5 puntos na suma da cualificación de ámbalas dúas partes.

2. CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA ASISTENTES 2.ª OPORTUNIDADE DE EXAME E EXAME FIN DE CARREIRA

Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o estudantado poderá optar a ser avaliado cun exame final que suporá o 100% da cualificación. A avaliación da materia consistirá nun único exame final, na data fixada no calendario oficial aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2022-2023, dispoñible na web <http://fccee.uvigo.es>. O devandito exame, que comprenderá a totalidade do temario e constitúe o 100% da cualificación da materia, constará de dúas partes, unha teórica e outra práctica, que se cualificarán de 0 a 5 puntos cada unha delas. A parte teórica consistirá nunha proba tipo test, para cuxa cualificación as respostas correctas suman o dobre que restan as incorrectas, non puntuando as deixadas en branco. A parte práctica consistirá na resolución dun ou varios problemas ou exercicios. A cualificación final do exame será a suma das cualificacións obtidas en cada unha das partes. Para superar a materia é necesario obter un mínimo de 5 puntos na suma da cualificación de ámbalas dúas partes.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Ayala Gómez, I.; Ortiz de Urbina Gimeno, I. (coords.), **Memento práctico-penal económico y de la empresa**, 1ª, Francis Lefevre, 2017

Juanes Peces, A. (coord.), **Memento Experto Compliance penal**, 1ª, Francis Lefebvre, 2017

Martínez-Buján Pérez, C., **Derecho Penal Económico y de la Empresa. Parte Especial**, 6ª, Tirant lo Blanch, 2019

Martínez-Buján Pérez, C., **Derecho Penal Económico y de la Empresa. Parte General**, 5ª, Tirant lo Blanch, 2016

Nieto Martín, A./ Lascurain Sánchez, JA/ Blanco Cordero, I., **Manual de cumplimiento penal en la empresa**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2015

Núñez Castaño E./ Galán Muñoz A., **Manual de Derecho Penal Económico y de la Empresa**, 3ª, Tirant lo Blanch, 2019

Carrau Criado, R., **Compliance para PYMES**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2016

Demetrio Crespo, E./Nieto Martín, A., **Derecho Penal Económico y derechos humanos**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2018

Complementary Bibliography

Quintero Olivares, Gonzalo (Dir.), Morales Prats, Fermín (Coord.), **Comentarios al Código Penal Español. Tomo I y II**, 10ª, Aranzadi, 2016

Demetrio Crespo, E. (dir.); De la Cuerda Martín, M. y García de la Torre, F. (coords.), **Derecho Penal Económico y Teoría del Delito**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2020

Camacho Vizcaíno, A. (dir.), **Tratado de Derecho Penal Económico**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2019

Torres Cadavid, N., **La responsabilidad penal del asesor fiscal**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2019

Matallín Evangelio, A. (dir.), **Compliance y Prevención de Delitos de Corrupción**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2018

Ferré Olivé, J.C., **Tratado de los Delitos Contra la Hacienda Pública y Contra la Seguridad Social**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2018

Faraldo Cabana, P., **Los delitos societarios**, 2ª, Tirant lo Blanch, 2015

De Vicente Martínez, R., **Derecho Penal Del Trabajo**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2020

Corcoy Bidasolo, M.; Gómez Martín, V. (dirs.), **Manual de Derecho Penal, Económico y de Empresa Parte General y Parte Especial Tomo 2**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2016

Corcoy Bidasolo, M. (dir); Vera Sánchez, J.S. (coord.), **Manual de Derecho Penal Parte Especial Tomo 1 Doctrina y Jurisprudencia con Casos Solucionados**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2015

Tiedemann, K., **Manual de Derecho Penal Económico Parte General y Especial**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2010

Muñoz Conde, F., **Derecho Penal, Parte Especial**, 22ª, Tirant lo Blanch, 2019

Luzón Peña, D-M., **Lecciones de Derecho Penal Parte General**, 3ª, Tirant lo Blanch, 2016

Luzón Peña, D-M. (dir.), **Derecho Penal en Casos Parte General -Estudio Analítico-práctico-**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2018

Vidales Rodríguez, C. (dir.); Fabra Valls, M. (coord.), **Régimen Jurídico de la Prevención y Represión del Blanqueo de Capitales**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2015

Gómez Rivero, M.ª C., **Los delitos contra la propiedad intelectual e industrial**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2013

Gómez Jara Díez, C., **El Delito de Manipulación de Mercado (arts. 284.2 y 284.3 CP)**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2017

Souto García, E.M., **Los delitos de alzamiento de bienes en el Código Penal de 1995**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2009

M. Górriz Royo, E., **Delitos Contra los Recursos Naturales y el Medio Ambiente**, 1ª, Tirant lo Blanch, 2015

Recomendaciones

IDENTIFYING DATA				
Dirección de recursos de información				
Subject	Dirección de recursos de información			
Code	V03G020V01929			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Optional	4	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	González Garrido, Ada Alicia			
Lecturers				
E-mail				
Web				
General description	A materia céntrase no estudo dos recursos de información necesarios para o correcto funcionamento da empresa. Estúdase como as Tecnoloxías de la Información y Comunicación (TICs) poden contribuir á mellora da xestión empresarial, analizando as principais aplicacións que permiten explotar a información e o coñecemento, xerados tanto no interior como no exterior da empresa.			

Competencias				
Code				
CG1	Capacidade de análise e síntese			
CG2	Pensamento crítico e autocrítico			
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita			
CG6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia			
CG9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo			
CG10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados			
CG11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa			
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo			
CG14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado			
CE1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial			
CE3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.			
CE10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa			
CE13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes			
CE14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións			
CE16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante			
CT1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial			
CT2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas			
CT3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos			

Resultados de aprendizaxe				
Learning outcomes	Competences			
Coñecer as necesidades informativas na empresa. É dicir, que tipos de información necesitan e como estes van contribuír á consecución dos obxectivos organizativos, e en consecuencia recoller os datos procedentes dunha ampla variedade de fontes informativas tanto internas como externas.	CG1	CE1	CT1	
	CG2	CE10	CT2	
	CG9	CE13	CT3	
	CG10	CE16		
	CG13			
	CG14			
Coñecer os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión da información na empresa.	CG1	CE1	CT1	
	CG2	CE3	CT3	
	CG11	CE10		
	CG13	CE13		
	CG14	CE14		
Coñecer vos distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión da información na empresa.	CG6		CT1	
	CG10			
	CG13			

Contidos	
Topic	
Sistemas e tecnoloxías de información na empresa.	Conceptos. Estrutura e procesos do sistema de información. Tipos de sistemas. Incidencia na competitividade empresarial.
Almacenamento de información	Sistemas de xestión de bases de datos. Deseño do modelo de datos. O acceso aos datos almacenados.
Sistemas integrados de xestión (ERP)	Concepto e características dos sistemas integrados de xestión. O mercado dos ERP. Análise económica e factores clave para a implantación.
Outras aplicacións do TIC no ámbito empresarial.	Xestión das relacións cos clientes. Ferramentas para o traballo colaborativo. Sistemas de xestión documental. Ferramentas de xestión de procesos. Aplicacións baseadas en dispositivos móbiles.
Business intelligence e sistemas de axuda á decisión.	Conceptos e ferramentas de Business Intelligence. Explotación da información e cadro de mando. Ferramentas de apoio á toma de decisións.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Seminario	6	0	6
Traballo tutelado	0	30	30
Lección maxistral	20	60	80
Prácticas con apoio das TIC	22	10	32
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Seminario	Titorías destinadas a resolver dúbidas e orientar aos alumnos na adquisición das competencias da materia.
Traballo tutelado	Aprendizaxe autónoma. Lectura e preparación previa das clases teóricas e prácticas por parte do alumno, con obxecto de asimilar os contidos da materia e preparación das probas avaliadas
Lección maxistral	Lección maxistral participativa, con material de apoio e medios audiovisuais. O profesor explicará os diferentes temas e puntos que conforman o programa, pero á vez motivará a participación activa en clase, tratando de intercalar o uso da súa palabra con intervalos de diálogo profesor-alumno. Esta participación activa provirá de dous ámbitos; por unha banda, das posibles dúbidas ou comentarios que poidesen xurdir por parte do alumno como consecuencia da explicación do profesor; por outro, será o propio profesor quen tamén poida lanzar preguntas e formulación de casos ao auditorio, tratando con este elemento dinamizador de conseguir respostas e xerar debate que leve ao enriquecemento da exposición.
Prácticas con apoio das TIC	Proposta e/ou exposición de casos prácticos con utilización das ferramentas informáticas necesarias.

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Seminario	Establecerase un horario de tutorías durante o tempo de impartición da asignatura. Tamén é posible fixar unha tutoría fóra deste horario, previa petición e consulta a través do correo electrónico. As titorías poden realizarse por medios telemáticos (correo electrónico ou videoconferencia a través do despacho, esta última baixo a modalidade de acordo previo).

Avaliación			
	Description	Qualification	Evaluated Competences

Traballo tutelado	Realización dun traballo práctico sobre un tema relacionado cos contidos da materia	20	CG1 CG2 CG5 CG6 CG9 CG10 CG11 CG13 CG14	CE1 CE3 CE10 CE13 CE14 CE16	CT1 CT2 CT3
Prácticas con apoio das TIC	Controlarase a asistencia, participación e entrega das memorias de prácticas relativas ás actividades expostas nos termos que especifique o docente	10	CG1 CG2 CG5 CG6 CG9 CG10 CG11 CG13 CG14	CE1 CE3 CE10 CE13 CE14 CE16	CT1 CT2 CT3
Exame de preguntas obxectivas	Preguntas curtas ou tipo test sobre os contidos desenvolvidos na materia	60	CG1 CG2 CG5 CG13 CG14	CE1 CE3 CE10 CE13	CT1
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de exercicios e/ou casos prácticos	10	CG1 CG5 CG14	CE1 CE3 CE10	CT1

Other comments on the Evaluation

Para superar a materia requírese obter como mínimo 3 puntos no exame (puntuado sobre 6). A puntuación obtida pola participación así como a realización e entrega das tarefas establecidas polo profesor (traballos e prácticas de aula informática), mantense nas convocatorias ordinaria e extraordinaria do curso académico en vigor pero NON se gardará para cursos sucesivos. O traballo práctico (traballos tutelados) puntúa exclusivamente na convocatoria en que se presenta. En caso de non superar o exame na convocatoria ordinaria, o alumno deberá entregar un novo traballo, xunto co exame, na convocatoria extraordinaria.

Os alumnos que opten por NON seguir a avaliación continua terán que presentarse a un exame final na data oficial fixada no calendario de exames e a nota final da materia será a do devandito exame, valorado sobre 10 puntos. Neste caso, os alumnos deben INDICAR EXPRESAMENTE o seu desexo de non seguir a avaliación continua a principio de curso (durante as tres primeiras semanas).

Na convocatoria de fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación.

CÓDIGO DE BOAS PRÁCTICAS: 1. Puntualidade. 2. Non está permitido facer uso de teléfonos móbiles durante as sesións de traballo, excepto cando o profesorado así o requira. 3. O plaxio total ou parcial nas actividades entregadas levará a invalidación das mesmas. 4. É imprescindible coidar a gramática, redacción e ortografía das actividades entregadas. O incumprimento desta norma levará a invalidación das actividades. 5. Para a realización dos exames, o alumno deberá presentarse ao exame debidamente identificado, co D.N.I ou pasaporte, non sendo válido ningún outro documento. 6. A revisión de exames terá lugar unicamente no horario e lugar establecido polo profesor. 7. En caso de incumprimento das normas anteriores, o profesor poderá adoptar as medidas que estime oportunas dentro da lexislación vixente.

As datas de exames deberán ser consultadas na Páxina web da Facultade: (<http://fccee.uvigo.es>)

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Kenneth C. Laudon & Jane P. Laudon, **Management Information Systems**, 14 edition, Prentice Hall, 2016

Álvaro Gómez Vieites y Carlos Suarez Rey, **Sistemas de Información. Herramientas prácticas para la gestión empresarial.**, RA-MA Editorial, 2011

Paige B., **Business Driven Information Systems**, 5ª edition, McGraw-Hill/Irwin, 2016

Efrain Turban et al., **Business Intelligence: A managerial approach**, 3ª edition, Prentice Hall-Pearson, 2014

Ted Shelton, **Business models for the social mobile cloud : transform your business using social media, mobile Internet, and cloud computing**, Hoboken, N.J. : John Wiley & Sons, cop. 2013, 2013

Complementary Bibliography

Recomendacións

Other comments

Achegarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

IDENTIFYING DATA				
Mercadotecnia responsable				
Subject	Mercadotecnia responsable			
Code	V03G020V01930			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Optional	4	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Organización de empresas e márketing			
Coordinator	González Vázquez, Encarnación			
Lecturers	González Vázquez, Encarnación			
E-mail	egzlez@uvigo.es			
Web				
General description	A materia conecta os alumnos cos aspectos de responsabilidade, da ética nos negocios e co Marketing para que poidan entender as actividades da empresa, os consumidores e, finalmente, o mercado desde o punto de vista do marketing responsable. En concreto, o curso ten como o obxectivo e analizar as tendencias en marketing, dende o marketing 1.0 ata o marketing 3.0, así como a análise do marketing estratéxico e a súa aplicación na empresa.			

Competencias	
Code	
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita
CG9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CE14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións
CT3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos

Resultados de aprendizaxe	
Learning outcomes	Competences
Identificar a relación entre a empresa e a súa contorna . Ser capaz de avaliar a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial	CB3
Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se expoñen nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución	CB3
Adoptar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais	CB3 CE14
Resolver de maneira efectiva problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais	CB3 CG13 CE14
Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante	CB3 CG1 CG13
Recoller información e ser capaz de analizala e sintetizala	CB3 CG1 CG5
Aplicación de pensamento crítico e autocrítico	CG9 CT3 CG13
Ser capaz de comunicarse correctamente a través da palabra e da escritura	CB3 CG5 CG13
Demostrar habilidades de comunicación a través de Internet e o manexo de ferramentas multimedia	CG5 CG13
Ter capacidade para comunicarse con fluidez na súa contorna incluíndo escoitar, negociar, persuadir e realizar presentacións	CG5 CT3 CG9
Ser capaz de desenvolver traballo en equipo sobre proxectos que se plantexen na materia	CG9
Elaboración de informes sobre situacións concretas de empresas e mercados	CG9 CE14 CT3 CG13
Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado	CG1 CE14 CG5 CG13
Os estudantes deben posuír habilidade para xestionar de forma efectiva os tempos para o desenvolvemento da planificación e xestión dos diferentes proxectos	CG9 CE14 CT3 CG13

Contidos

Topic

1. Ética e filosofía da RSE	Ética e economía. Ética na xestión das organizacións. Ética aplicada á empresa. Responsabilidade: definición e implicacións
2. RSE e desenvolvemento sustentable	Concepto de desenvolvemento sustentable e medio ambiente. Cara a un novo modelo de desenvolvemento sustentable. As relacións entre os axentes implicados
3. A mercadotecnia e a RSE. O social como estratexia de mercadotecnia	A RSE no campo da mercadotecnia. A mercadotecnia e a sociedade. Dimensións específicas da RSE na mercadotecnia
4. Mercadotecnia 3.0	Por que a mercadotecnia 3.0? A era da participación e a mercadotecnia de colaboración. A paradoxa da era da globalización e a mercadotecnia cultural. A era da sociedade creativa e a mercadotecnia espiritual.
5. Futuro modelo para a mercadotecnia 3.0	O futuro da mercadotecnia: horizontal, non vertical. O modelo 3i. Cambio á mercadotecnia de valores. Marketing 3.0: o significado da mercadotecnia e a mercadotecnia do significado
6. Estratexias de mercadotecnia responsable	Transmitir a misión aos consumidores. Transmitir valores aos empregados e á canle de distribución. Transmitir a visión aos accionistas. Aplicacións da mercadotecnia responsable

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Seminario	5	5	10
Presentación	25	25	50
Debate	4	11	15
Prácticas de campo	0	20	20
Resolución de problemas	15	15	30
Exame de preguntas obxectivas	3	22	25

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesor para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Presentación	Exposición por parte do alumno ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre os contidos da materia ou os resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Podéndose levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, a análise dun caso ...
Prácticas de campo	Realización de voluntariado social en calquera institución da comunidade e realización dun informe sobre a valoración da actividade realizada
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe obter as solucións adecuadas ou correctas mediante a utilización de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados.

Atención personalizada**Methodologies Description**

Seminario	Resolución de dúbidas sobre a materia a cada un dos grupos de traballo que se formen na clase para o desenvolvemento dos temas que teñan asignados
-----------	--

Avaliación

	Description	Qualification	Evaluated Competencess
Presentación	Exposición por parte do alumno ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre os contidos da materia ou os resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Podéndose levar a cabo de maneira individual ou en grupo.	15	CG1 CG5 CG9 CG13
Debate	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, a análise dun caso ...	10	CB3 CG5 CG9 CG13

Prácticas de campo	Realización de voluntariado social en calquera institución da comunidade e realización dun informe sobre a valoración de devandita actividade. Esta actividade será opcional e os estudantes poderán facela para subir a súa calificación.	10	CG9	CT3
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe obter as solucións adecuadas ou correctas mediante a utilización de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados.	25	CB3 CG1 CG5 CG9	CE14 CT3
Exame de preguntas obxectivas	Realización dun exame sobre a materia	50	CB3 CG1 CG5 CG9 CG13	CE14 CT3

Other comments on the Evaluation

No sistema de avaliación continua realizaranse ao longo do curso tres probas, cunha ponderación de 25%, 25% e 50% respectivamente. A última destas probas será un examen final.

Na avaliación continua é necesario ter un mínimo dun 2 sobre 5 nas probas que non son o exame, para poder ser engadida a nota obtida no exame. Por outra banda, é preciso sacar como mínimo un 4,5 (catro con cinco) sobre 10 puntos no exame para poder engadir as notas obtidas na realización das outras probas.

A nota final do curso (para a 1ª e 2ª oportunidade) será a suma da nota obtida nas probas de avaliación realizadas ao longo do cuadrimestre coas ponderacións anteriormente sinaladas.

Opcionalmente haberá unha práctica de campo que o estudante poderá realizar e que será avaliada cunha ponderación de 10% e que poderá axudar ao estudante a subir a súa calificación.

Alternativamente ao sistema de avaliación continua o estudante poderá optar a ser avaliado cun traballo e un exame final que suporán o 100% da súa calificación tal e como se detalla a continuación.

Os/as alumnos/as de avaliación NON CONTINUA para superar a materia deberán realizar as seguintes probas.

1) TRABAJO TEÓRICO/PRÁCTICO SOBRE A MATERIA OBXECTO DE ESTUDIO. ENTÉNDESE QUE A PARTE TEÓRICA DEBE ESTAR RELACIONADA CON ALGÚN DOS TEMAS DO PROGRAMA DA MATERIA E A PARTE PRÁCTICA DEBE SER A APLICACIÓN EMPRESARIAL DOS CONCEPTOS ANALIZADOS NA PARTE TEÓRICA (30%)

2) EXAME DE PREGUNTAS OBXECTIVAS (70%)

Desta forma o alumno/a poderá obter o 100% da calificación sin necesidade de asistir ás clases.

Para os alumnos de avaliación NON continua é requisito imprescindible obter como nota mínima no exame un 3,5 (tres con cinco) sobre 7, para poder considerar a nota alcanzada nas outras probas obrigatorias que se deben realizar. De non superar dita cualificación no exame a nota que aparecerá nas actas será a obtida no exame.

As persoas que non realicen a avaliación continua deberán comunicalo ao responsable da materia antes da realización da segunda práctica.

Na convocatoria de FIN DE CARREIRA, o exame suporá o 100% da cualificación.

As datas de exames deberán ser consultadas na Páxina web da Facultade:

<http://fcce.uvigo.es>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Kotler, P.; Kortajeya, H y Setiawan, I., **MARKETING**, 3.0. Ed., LID Editorial Empresarial, S.L., 2010

Complementary Bibliography

Raufflet, E.; Lozano Agular, F.; Barrera Duque, E. y García de la Torre, C., **RESPONSABILIDAD SOCIAL EMPRESARIAL**, Pearson Educación de México, S.A., 2012

Sean, A. y Kliksberg, B., **PRIMERO LA GENTE**, Ed. Deusto, 2007

Hooker, J., **BUSINESS ETHICS AS RATIONAL CHOICE**, Ed Prentice Hall, 2011

Velasquez, M.G., **BUSINESS ETHICS. Concepts and cases.**, Ed. Pearson, 2012

Kotler, P. y Lee, N.R., **UP AND OUT OF POVERTY**", Ed. perason education, 2009

Recomendacións

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Investigación comercial/V03G020V01701

Mercadotecnia sectorial/V03G020V01910

Subjects that it is recommended to have taken before

Dirección comercial I/V03G020V01403

Dirección comercial II/V03G020V01502

IDENTIFYING DATA				
Xestión bancaria				
Subject	Xestión bancaria			
Code	V03G020V01931			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Optional	4	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Huarte Galbán, Cecilio			
Lecturers	Huarte Galbán, Cecilio			
E-mail	chuarte@uvigo.es			
Web				
General description	A materia de xestión bancaria pretende ofrecer ao alumno unha visión completa do sistema bancario actual e do proceso de xestión do negocio bancario: operacións, análises dos resultados e xestión do risco.			

Competencias	
Code	
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG2	Pensamento crítico e autocrítico
CG3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
CG8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
CG10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CG14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
CE2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
CE3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
CE6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
CE7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
CE8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
CE9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
CE10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
CE12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
CE15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
CT1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
CT3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
CT4	Compromiso ético no traballo
CT5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe			
Learning outcomes	Competences		
Capacidade e avaliación e valoración de empresas e estratexias empresariais	CG1	CE6	CT1
	CG10	CE7	CT3
	CG13	CE9	CT4
	CG14	CE12	CT5
Analizar interrelacións existentes entre as entidades bancarias e as empresas.	CG1	CE2	CT3
	CG2	CE3	CT5
	CG3	CE6	
	CG8	CE7	
	CG14	CE12	
Posuír os coñecementos sobre o marco regulatorio do sistema bancario español.	CG1	CE2	CT3
	CG2	CE3	CT5
	CG14	CE15	

Comprender as diferentes operacións bancarias e analizar o custo, rendemento e fiscalidade de devanditas operacións aplicando a análise matemática-financeiro.	CG1 CG2 CG3 CG14	CE2 CE3 CE6 CE7 CE8 CE15	CT1 CT3 CT5
Determinar e analizar as marxes, cocientes de eficiencia, solvencia e rendibilidade económica-financeira das entidades bancarias.	CG1 CG2 CG14	CE2 CE3 CE6 CE7 CE10 CE15	CT3 CT5

Contidos

Topic	
O SISTEMA BANCARIO E A súa CONTORNA	O sistema financeiro: características xerais. O sistema financeiro español: funcionamento e estrutura. O sistema bancario: institucións e situación actual.
A NEGOCIACIÓN BANCARIA	O proceso de negociación coas entidades bancarias. O balance banco-empresa.
PRODUTOS BANCARIOS DE ACTIVO	Préstamos bancarios. A póliza de crédito. Operacións de desconto de efectos e documentos. Anticipo de créditos. O factoring. O arrendamento financeiro. O confirming.
PRODUTOS BANCARIOS DE PASIVO	Depósitos bancarios. Títulos bancarios. Produtos financeiros fóra de balance: Investimento colectivo, plans e fondos de pensións e operacións de seguro.
SERVIZOS BANCARIOS E MEDIOS DE PAGO	As trasferencias bancarias. O cheque. O aval bancario. Os cartóns bancarios. Os servizos bancarios nos mercados de activos financeiros.
A RENDIBILIDADE E O RISCO NAS ENTIDADES BANCARIAS.	Estados económicos-financeiros dos bancos. Principais cocientes da actividade bancaria. O risco nas entidades bancarias: sistemas de medición e control.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	22.5	29.25	51.75
Prácticas con apoio das TIC	27.5	68.2	95.7
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2
Exame de preguntas obxectivas	0	0.55	0.55

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Clases teóricas. Exposición dos contidos máis relevantes e de maior dificultade conceptual.
Prácticas con apoio das TIC	Clases prácticas en grupos reducidos. Resolucións de casos reais do mercado bancario, empregando ferramentas informáticas.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Prácticas con apoio das TIC	Atención a preguntas e dúbidas expostas polo alumno sobre os conceptos teóricos explicados e actividades propostas.

Avaliación

Description	Qualification	Evaluated Competences
-------------	---------------	-----------------------

Prácticas con apoio das TIC	Realización dunha ou varias probas, ao longo do cuadrimestre, sobre as prácticas realizadas.	35	CG1 CG2 CG3 CG14	CE2 CE3 CE6 CE7 CE15	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Realización dunha proba escrita presencial, ao final do cuadrimestre, coincidindo co exame final, sobre a parte teórica (40%) e sobre a parte práctica (60%) da materia.	40	CG1 CG2 CG3 CG8 CG14	CE2 CE3 CE6 CE7 CE8 CE10 CE12 CE15	CT1 CT3 CT5
Exame de preguntas obxectivas	Resolución dunha proba ao final do cuadrimestre sobre o contido teórico da materia.	25	CG1 CG2 CG3 CG8 CG14	CE2 CE3 CE6 CE7 CE12 CE15	CT1 CT3 CT5

Other comments on the Evaluation

Sistema de avaliación continua: Realizásen-se ao longo do curso 3 probas, cunha ponderación do 35%, 25% e 40% respectivamente. A última destas probas, a que ten unha ponderación do 40%, terá lugar o mesmo día que o exame final. Alternativamente ao sistema de avaliación continua, o estudiantado poderá optar a ser avaliado con exame final, que suporá o 100% da cualificación. Igualmente poderase optar a ser avaliado con exame que suporá o 100% da cualificación na segunda convocatoria.

A avaliación da convocatoria fin de carreira, consistirá na resolución dunha proba escrita presencial, sobre a parte teórica e práctica da materia. Na convocatoria de Fin de carreira, o exame suporá o 100% da cualificación. As datas dos exames da materia poderán ser consultadas na páxina web da Facultade <http://fccee.uvigo.es>

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Sebastián González, A., **Gestión bancaria. Factores claves en un entorno competitivo.**, 3ª edición, McGraw Hill, 2007

Mª del Carmen Valls Martínez, **Operaciones financieras avanzadas.**, 1ª edición, Pirámide, 2012

José Alberto Parejo Gámir... [et al.], **Manual del Sistema Financiero español.**, 26ª edición, Ariel, 2016

Blanco Mendialdua, Ana, **Gestión de Entidades Financieras**, 1ª edición, Esic, 2015

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that it is recommended to have taken before

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202

Decisións de investimento/V03G020V01402

Decisións de financiamento/V03G020V01501

IDENTIFYING DATA				
Traballo de Fin de Grao				
Subject	Traballo de Fin de Grao			
Code	V03G020V01991			
Study programme	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	12	Mandatory	4	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department	Economía financeira e contabilidade			
Coordinator	Crespo Domínguez, Miguel Ángel			
Lecturers	Crespo Domínguez, Miguel Ángel			
E-mail	macrespo@uvigo.es			
Web	http://fccee.uvigo.es/traballo-de-fin-de-grao.html			
General description	Traballo titorizado que mostra a adquisición das competencias do grao			

Competencias

Code	
CB1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
CB2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
CB3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
CB4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
CB5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
CG1	Capacidade de análise e síntese
CG4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
CG5	Habilidades de comunicación oral e escrita
CG12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
CG13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
CG14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
CE1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
CE2	Posuír e comprender coñecementos sobre as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais a respecto de como funciona a economía
CE4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
CE5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
CE6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
CE7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
CE11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
CE15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
CE16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
CT3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
CT4	Compromiso ético no traballo

Resultados de aprendizaxe

Learning outcomes	Competences
-------------------	-------------

Comprender de forma sistemática e crítica unha temática, problema, ou ámbito de estudo, incorporando marcos teóricos e coñecementos dispoñibles, así como xuízos que inclúan unha reflexión de carácter social, científica e/ou ética.	CB1 CB2 CB3	CG1 CG4 CG13 CG14	CE1 CE2 CE4 CE5 CE6 CE7 CE15 CE16	CT3 CT4
Recoller, analizar e interpretar datos e información relevante de maneira sistemática co obxectivo de realizar unha análise apoiada en argumentos e razoamentos coherentes.	CB2 CB3 CB4 CB5	CG12 CG13	CE11 CE15 CE16	CT3 CT4
Elaborar un texto escrito que se axuste a criterios de calidade e convencións académicas dentro da área propia de estudo e que recolla de forma sistemática a formulación, proceso e resultado do Traballo Fin de Grao.	CB3 CB4 CB5	CG1 CG4 CG5 CG12 CG13 CG14	CE11 CE15	CT3 CT4
Transmitir os coñecementos e habilidades adquiridas, e presentar de forma rigorosa e convincente o traballo realizado, de forma escrita e oral.	CB4 CB5	CG4 CG5 CG14	CE15	CT3 CT4

Contidos

Topic

Os/as estudantes estudarán unha problemática propia do campo de estudo do Grao en Administración e Dirección de Empresas. Os temas son propostos polos/as titores/as, aínda que baixo certas circunstancias, os/as estudantes poderán propoñer temas, e seguirase o disposto na normativa xeral da Universidade e a específica do centro.

Para desenvolvelo, deberán seguir necesariamente as instrucións do/a titor/a, que é o/a encargado/a de verificar que se acadan os obxectivos propostos e ten que emitir un informe favorable para que o estudante poda proceder á defensa do traballo.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Seminario	2	0	2
Presentación	1	10	11
Traballo tutelado	9	266	275
Presentación	1	10	11

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Toma de contacto co/coa estudante, identificación de motivacións e indicación de normas básicas de traballo
Seminario	Presentación por parte do/a titor/a dos aspectos fundamentais relativos á realización do traballo a realizar polo/a alumno/a e resolución de dúbidas.
Presentación	Presentación e defensa oral dos resultados obtidos no traballo realizado.
Traballo tutelado	Informe escrito sobre a temática asignada realizado coa tutela dun/ha profesor/a.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Seguimento do traballo autónomo do/a estudante
Actividades introductorias	Contacto co/coa estudante e definición do marco de acción
Seminario	Presentación por parte do/a titor/a dos aspectos fundamentais relativos á realización do traballo e resolución das dúbidas que se poidan expor.
Presentación	Presentación oral e defensa dos resultados obtidos no traballo realizado.

Avaliación

Description	Qualification	Evaluated Competences
-------------	---------------	-----------------------

Traballo tutelado- Contido: 40%		70	CB1	CG1	CE1	CT3
(En Tribunais unipersonais: Titor/a 40%)			CB2	CG4	CE2	CT4
(En Tribunais colexiados: Titor/a 30%; Tribunal 10%).			CB3	CG5	CE4	
			CB4	CG12	CE5	
			CB5	CG13	CE6	
				CG14	CE7	
					CE11	
					CE15	
					CE16	
Presentación	Presentación e defensa oral do traballo ante un tribunal unipersonal ou colexiado	30				

Other comments on the Evaluation

No momento de solicitude de defensa do TFG, o/a alumno/a deberá decidir se quere ser avaliado por un tribunal unipersonal ou por un tribunal colexiado.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Biblioteca Universitaria, **Como afrontar tu TFG**,

Manuel Baelo Álvarez, **El Arte de presentar trabajos académicos ante un tribunal : TFG, TFM y tesis doctoral : guía práctica para estudiantes universitarios**, 2ª, Círculo Rojo, 2017

Ramiro Durán Martínez (Coord.), **Guía didáctica para la elaboración de un trabajo académico**, 2017

Complementary Bibliography

Paulina Cierlica, **Cómo hacer tu trabajo de fin de grado: Guía paso a paso para escribir tu TFG con éxito**,

Cómo hacer presentaciones eficaces, Gestión 2000, 2004

Rodrigo Ríos, **Manual de presentaciones efectivas**, 2017

Recomendacións

Other comments

Recoméndase seguir o curso "Como afrontar o teu TFG"

<http://sp.bugalia.org/vig/subjects/guide.php?subject=cursotfg>

No PCEO ADE- Dereito, o TFG realízase en 5º curso, sendo a guía docente a mesma que a do TFG do Grao en ADE.